

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3126, 3128.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126,
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Rumena nevarnost

Napetost med Anglijo in Rusijo je Moskvo zadela prav neprijetno posebno zaradi nejasnega položaja na Daljnem vzhodu. Ofenzivno postopanje Japonske v Džeholu in celo onstran kitajskega zidu dobiva namreč vedno bolj vidno protirusko noto. Mandžukuo, po milosti Tokija samostojna država, je začel nasprotovati svetovni brez dvoma na pobudo svojega ustanovitelja. Povod za incident je dala zopet vzhodno-kitajska železnica, ki je bila že pred nekaj leti japonsko spora med Kitajsko in Rusijo. Mandžurski cesar Puji je začel enako poželje po tujem blagu, kakor pred leti kitajska nankinska vlada. Tedaj se je slednji posrežilo, da je izsilila razširjenje kitajske soseske na tej važni prometni žili, zgrajeni z ruskimi sredstvi; tem bolj so zato Mandžurci nejevoljni, da bi bila glavna železnica na njihovih tleh last dveh tujih sosedov. Japonci, ki stojijo za Mandžurci, bi se hoteli polastiti tudi ruskega dežela, kakor smatrajo, da je kitajski že sam po sebi pripadel novi samostojni državi, ki so jo poklicali v življenju, da imajo pripravo krinko za svoj nenasiitni imperializem.

Vedno bolj jasno se kaže, da se odigrava na Daljnem vzhodu ena izmed odločilnih faz borbe za posest Tihega oceana. Vsa kolonialna politika Japonske dokazuje njeno neizbežno stremiljenje proti jugu. Vsako leto priraste njeno prebivalstvo skoraj za milijon duš, s katerimi pa država ne ve kam, ker Japonsca proti severu ne vleče. Zaradi tega je tudi najsevernejši otok japonskega otočja Hokaido izredno redko naseljen. Doim ima glavni otok Hondo v svojem južnem in srednjem delu po 275, 328 in celo 382 ljudi na kilometer, jih pride na Hokaido le 28 na isto ploskev. To je tem bolj vredno pozornosti, ker je ta otok že iz davnine del japonskega cesarstva in ne spada med novejšje pridobitve. Koreja je preoblikovana in japonski življenj je tam zastopen le v gospodarskih izkoriščevalcih in uradnikih. V samo Mandžurijo se je v teku zadnjih desetletij po rusko-japonski vojni priselilo okoli 20 milijonov Kitajcev, 800.000 Korejcev in 200.000 Japoncev, ki so po pretežnem delu zopet le trgovci in industriji, ne pa naseljenici, ki zemljo obdelujejo in ji dajejo svoj pečat. Kakor rečeno, Japonsce ne ljubi severnega mrzlega podnebja, ker mu ni fizično kos in ker noče opustiti svojih šeg, da bi si stavil trdna, manj prozorna in produšna bivališča kakor v domovini.

Iz stiske, ki jo povzroča vsakoletni milijonski prirastek, vidi Japonska edini izhod na jug, kjer so še ogromna ozemlja prazna, ki pa jih drže Anglosasi trdno v svojih pesteh. Pred vsem je za Japonsca objubljena dežela Avstralija s svojim smešno nizkim številom prebivalstva, z gorkim podnebjem in z ogromnim prostranstvom puste zemlje, ki bi jo pridni japonski seljak nedvomno izpremenil v rodovitno, ako bi se selil v nji naselili, pa čenraj samo v onih delih, kjer Evropec smatra, da je življenje nemogoče. Vmesna otočja, ki jih Japonsca smatra kot prvo etapo za svoje prodiranje na jug, ne pridejo toliko v poštev za naselitev, marveč je kot strateška pozicija na osvojevalnem pohodu. Po svetovni vojni se je Japonska znatno približala svojemu cilju. Mariani in Karolinji, japonska mandata, so v neposredni bližini Nove Gvineje, kakor je Formosa že davno nekaka izhodna točka za Filipine in za vse indijsko otočje. Tu se že občutno tro interesi evropskih držav z interesi otoškega carstva.

Lokava Japonska pa dobro ve, da še ni kos svojih nalogi na jugu. Dasi ima vse otočje od Sumatre do Nove Gvineje v posesti Nizozemske, s katero bi v resnem primeru ne bilo treba računati kot s silo, zmogneno uspešnega odpora, bi Anglosasi gotovo ne dovolili razširjenja japonske moči do samih obal Avstralije. Treba je zato čakati ugodne prilike in se pripravljati zanj z vsemi silami. Zagotoviti si je treba gospodarske pozicije na celini, odkoder se bodo dala črpati sredstva, potrebna za odločilni boj. Japonski načrt se uresničuje korak za korakom. Mandžurija je zagotovljena na kot trg japonski industriji, isto je treba napraviti z ostalo severno vzhodno Kitajsko, obenem pa energije kitajskega naroda usmeriti na sever preko Amurja in v Mongolijo, kajti Kitajci so v nasprotstvu z Japonci zelo pripraven naseljenjski material za severne kraje. Ves japonski ljudski prirastek bi bil leto za leto zaposlen v industriji, ki bo monopolno zalagala kitajski trg. V dobi nekoliko desetletij bi potem napočel pripraven trenutek za odločilni udarec proti jugu.

V razorožitveni komisiji, ki se ji Japonska ni odrekla tudi po izstopu iz Društva narodov, zastopajo Japonci zelo zastrimivo stališče. So proti velikim oklopnicam, proti velikim podmornicam in proti matičnim ladjam za letala, tedaj proti vsaki vrsti orožja, ki bi bila njim nevarna. Čvrsto pa se drže ostale oborožitve, češ, da se ravno v sedanjem položaju ne morejo razorožiti. Ostati hočejo

Pričetek razgovorov v Washingtonu

Prihod Macdonalda v Washington — Ozadje opustitve zlatega standarda v Zedinjenih državah — Francija bo vztrajala nadalje pri svoji valutni politiki

Washington, 22. aprila. AA. Macdonald je prišel že sinoči v Washington in so ga sprejeli na postaji zelo priščno. O namenu svojega prihoda je izjavil novinarjem, da ga je povabil predsednik Roosevelt kot predsednika angleške vlade in kot predsednika svetovne gospodarske konference, da se z njim porazgovori o aktualnih vprašanjih. Povabilo je sprejel, ker smatra, da morita na enak način vse važnejše svetovne probleme, in ker se strinja, da je rešitev svetovne gospodarske stiske najvažnejše vprašanje sedanjega časa. Gre za to, da se ohranijo zapreke svetovne trgovine in obnovi upanje glede zaplavitve brezposelnih milijonov. S predsednikom Rooseveltom bo izmenjal svoje misli tako o gospodarskih kakor o političnih vprašanjih. Zaradi kratkega časa, ki je na razpolago, podrobni sklepi še ne bodo mogoči, tem manj, ker gre tudi za interese drugih držav in je zato potrebna skupna akcija.

Podoben je govoril Macdonald tudi v svojem govoru po radiju.

Prvi razgovor

Po intimni večerji v Beli hiši sta imela sredi Macdonald in Roosevelt prvi razgovor. Čeprav o njem ni bilo ničesar objavljeno, se splošno domneva, da sta oba državnika največ govorila o posledicah opustitve zlatega standarda po Zedinjenih državah.

Uvodna pogajanja med ameriškim in angleškim strokovnjaki kakor tudi med Rooseveltom in Macdonaldom so se pričela danes.

Poučeni krogi smatrajo, da demokratska vlada ne bo dopustila črtnja vojnih dolgov. Dovolila bo samo znižanje in omejitev po pogojem, da to odobri parlament.

Specialni problemi med Anglijo in Ameriko

V diplomatskih krogih se vprašujejo, kakšne praktične rezultate utegne mnenje v sedanjih razmerah Macdonaldov obisk, ko je sedaj postavljen pred docela druge probleme, kakor je bil namreč pripravljen ob svojem odhodu iz Londona.

Zastran razlogov, ki so Roosevelta pripravili do tako dalekosežnega sklepa, ne more biti dvoma, da so res igralo odločilno vlogo notranje razmere v Zedinjenih državah, prav tako je pa tudi gotovo, da so nedavni razgovori med Hullo in Lindsayem izdatno vplivali na Roosevelta, da se je tako hitro odločil za opustitev zlatega standarda.

V dobro poučenih krogih pripovedujejo, da je pri teh razgovorih Hullo pritiskal na to, naj bi Anglija stabilizirala funt nekako na višini 420 dolarja, to je znatno višje, kakor je funt notiral zadnje tedne. Lindsay je odgovoril, da Velika Britanija zaradi neugodnih posledic, ki bi jih imelo približanje funta dolarju za britansko trgovinsko bilanco, ne bi mogla ustroiti željo pod drugim pogojem, kakor samo tedaj, če bi Zedinjene države pristale na črtna vojnih dolgov. Hullo je odgovoril, da Zedinjene države spriče sedanjega političnega položaja na to ne morejo niti misliti. Razen tega je Hullo naprosil zastopnika Velike Britanije, naj bi se tudi Anglija pridružila gibanju za revalorizacijo srebra, pa tudi za to ameriško željo Lindsay ni pokazal preveč navdušenja.

Sele po poročilih, ki jih je postal Norman Davis, in po stališču, ki ga je zavzela britanska vlada, je Roosevelt prišel do spoznanja, da bi bilo jalovo pričakovati, da bo Velika Britanija iz lastnega nagiba stabilizirala funt na taki višini, da bi se zmanjšala sedanja težajna razlika med funtom in dolarjem. Zato se je odločil za opustitev zlatega standarda in ustvaritev položaja, ki bi vse države prisilil, da poizkusijo najti druga praktična sredstva za obnovo denarnstvenega ravnotežja in za splošno stabilizacijo.

edini gospodarji morja od Sahalina do Filipinov, Nove Gvineje in Maršalovih otokov.

Prva bi prišla pod udar japonskega meča ruska tihomorska posest in Angliji to pospešuje že od konca prošlega veka. Grehu carstva Rusije, ki je tako kratkovidno zanemarjala svoje skrajno azijsko krilo in podcenjevala nevarnost otoškega sovražnika, se maščujejo tudi nad sedanjimi voditelji ruske politike. Težnje Rusije po svobodnem morju so in bodo namreč za vse čase iste, pa naj se režimi še tako korenito izpremenijo. Japonska bo baje v kratkem načela vprašanje pripadnosti Mongolije, s čimer je še bolj ogroženo vse rusko Zabajkalje. Sovjeti niso v stanu zavzeti tega prodiranja, ker očitno novi red še ni toliko ustaljen, da bi prenesel veliko vojno, zlasti pa njenega morebitnega neuspeha.

Morda bodo velesile uvidele, da je tudi zanje blizu neposredna nevarnost, ako podpirajo ofenzivni japonski imperializem s svojo pasivnostjo ali celo aktivno potuho, kakor se to dogaja že vsa leta

cijo po devalvaciji tistih valut, ki so še smerom navezane na zlati standard. Ta operacija bi v tem primeru postala velevažna operacija v mednarodni politiki. V tujakšnih političnih, gospodarskih in finančnih krogih vlada popolna negotovost, skoraj bi se lahko reklo, neorientiranost, kakšen bo bodoči potek dogodkov. S tem, da je ameriška vlada postavila dolar v vrsto toliko drugih valut, ki s silnimi težavami love ravnotežje, pač ni ojašala naloge svetovne gospodarske konference, je mnenje skoraj vseh inozemskih diplomatskih krogov v Washingtonu.

Mirno presojanje v Franciji

Pariz, 22. aprila. AA. Finančni krogi izjavljajo, da padanje dolgora ne more imeti posledic za položaj francoskega franka in da bodo tudi francoske rente ohranile značaj povprečnih vrednostnih papirjev. Vse kaže, da je se popolnoma izgnil prvotni namir, ki se je polastil francoskih političnih krogov in francoskega časopisja po objavi Rooseveltovih valutnih ukrepov. Doim so še večerj lasti poročila s pamika, na katerem potuje Herriot v Ameriko, da so ti ukrepi vznemirili tudi francosko delegacijo, so današnja poročila že pomirlivejša. Francoska delegacija gleda sedaj na dogodke povsem mirno in brezno in je prepričana, da bo svojo nalogo dobro opravila. Herriot je izjavil poročevalcu „Petit Parisien“, da bo v Washingtonu zbral najokolišnejše gradivo za francosko vlado in njene nadležne sklepe. „Moja miselnost“ je dejal Herriot, „je samo v poročanju. S svojo stabilizirano valuto in s svojimi rezervami zlata je Francija kakor na obrabi skali, v katero se zagotovo piškuje ogroženih valut. Bodo moji in zaupamo v bodočnost, ker ni povzda za neposredno vznemirjenje. Kmalu bomo videli, da se bo morje pomirilo.“

List pristavlja, da je Herriot mnenja, da bo treba zaradi navedenih devedkov v Ameriki odgoditi svetovno gospodarsko konferenco.

„Echo de Paris“ je mnenja, da bo francoska valuta lahko prenesla vsako preskušnjo. Po mnenju drugih listov pri sedanjih dogodkih ne gre za lekcije Amerike Evropi, temveč za rešitev splošne gospodarske in finančne stiske Zedinjenih držav.

Ob 11. dopoldne se je francoska vlada sestala v vojnem ministertvu k sebi pod predsedništvom Daladierja. Ministrski svet je sklenil, da bo Francija vztrajala na črn prejšnjem sklicanju svetovne gospodarske konference. Obenem je Daladier sporočil članom vlade naknadna navodila, ki jih je poslal Herriotu na podlagi najnovejših dogodkov v Zedinjenih državah. Zunanji minister Paul Boncour je poročal o okoliščinah, v katerih se v ponedeljek zopet sestane razorožitvena konferenca, finančni minister Bonnet pa je podal ekspozé o mednarodnem finančnem položaju.

Po končani seji je finančni minister na vprašanje novinarjev, kakšne bodo posledice opustitve zlatega standarda v Zedinjenih državah, izjavil:

Vsi veščaki so doslej vedno naglašali, da je denarna nestabilnost eden izmed bistvenih vzrokov sedanje gospodarske krize in da mora biti eden izmed glavnih predmetov, o katerih bo razpravljala svetovna gospodarska konferenca, vprašanje, kako naj se ta nestabilnost odpravi. Stališče Francije je jasno in nedvoumno. Francija želi, da se vse države čim prej vrnejo k zlatemu standardu. Za Francijo ne more biti niti trenutek na dnevnem redu vprašanje, ali naj se odreče zlatemu standardu.

Pomirjenje tudi v Angliji

London, 22. aprila. AA. Zadržanje francoskih finančnih krogov napram zadnjim dogodkom v zvezi z dolarjem je pomirilo angleške finančne kroge. Ugoden vtis je namreč napravila tudi izjava Macdonalda o prijateljstvu z ameriškim narodom. Tako se splošno opaža, da je prvotno razburjenje in ogorčenje znatno popustilo.

po svetovni vojni. Amerika je že enkrat zavzdignila svoj glas zoper japonsko okupacijo Zabajkalja, ko se je Rusija zvjvala v krčih državljanske vojne. Sklicevala se je na ogroženi prestiž belega plemena, ako bi Japonci takoj zlepa zasedli ogromna prostranstva ruske Vzhodne Azije. Tudi danes gre za isto vrednoto, opasnost je velika in zahteva solidarnost zapadnih držav, ako naj se ohrani njihova moč v Tihem morju.

Kajti nič več se ne da tajiti: rmena nevarnost dobiva pod japonskim vodstvom resno obliko. Že danes je Japonska mogočna velesila v vsakem pogledu. Ravno dejstvo, da se je kultivirala in civilizirala samo na zunaj, v svojem bistvu pa je ohranila mongolsko barbarstvo, ji daje silne prednosti pred belimi narodi. Ako vpreže v svoj voz še Kitajske in druge mongolske narode, temu rmenemu barbarskemu kolosu tudi strnjena bela rasa morda ne bo kos. Mongolska premoč v svetu pa bi pomenila konec vseh kulturnih in socialnih pridobitev, ki so si jih v zadnjih generacijah izvojevali beli narodi.

Nova pruska vlada

Nesoglasja med Göringom in Hugenbergom zaradi zasedbe gospodarskih resorov — Papen naslednik Neuratha?

Berlin, 22. aprila g. Vprašanje nove pruske vlade je končnoveljavno rešeno. Državni podkancelar Papen je večerj popoldne izročil novemu pruskemu ministrskemu predsedniku Göringu vodstvo poslov pruske vlade. Ministrski predsednik Göring je takoj nato odšel k državnemu kancelarju ter mu predlagal v imenovanje posamezne ministre. Novi člani pruske vlade so bili imenovani še večerj. Göring si je poleg ministrskega predsedstva pridržal tudi notranje ministertvo. Za finančnega ministra je bil imenovan dosedanj komisar za pruske finance Popitz, za prvosodnega ministra dosedanj komisar Kerri, za prosvetnega ministra pa komisar Rust. Ministertvo za gospodarstvo in delo, kakor tudi za kmetijstvo se ni bilo zasedeno, ker se med ministrskim predsednikom Göringom in državnim ministrom Hugenbergom, ki je upravljal oba resora kot državni komisar, vrše še pogajanja.

Tudi v vseh ostalih nemških deželah bo uprava čimprej na novo urejena. Doim smatrajo splošno kot gotovo, da bo na Saškem imenovan dosedanj državni komisar Köttinger za državnega namestnika, odločitev za ostale dežele glede imenovanja državnih namestnikov gostje še ni padla. Kakor znano, imenuje državne namestnike državni predsednik na predlog državnega kancelarja. Zato domnevajo, da sta se Hindenburg in Hitler na svojem večeršnjem sestanku razgovarjala o tej stvari, ki je bila danes tudi predmet vladne seje pred ponovnim odhodom državnega kancelarja v Monakovo.

Državna vlada je na svoji seji predvsem razpravljala o znanjem in notranjem političnem položaju. Podkancelar Papen in

državni minister Göring sta poročala o potovanju v Rim. V zvezi s tem je vlada razpravljala o nemškem odgovoru na Mussolinijev predlog za pogodbo štirih držav. Kolikor se je izvedelo, se bo odgovor v načelnih vprašanjih sicer strinjal z italijanskim načrtom, vendar pa se v nekaterih podrobnostih razlikuje od Mussolinijevca osnutka in vsebuje nove predloge. Državna vlada je sestavila svoj odgovor šele potem, ko je izvedela za vsebino francoskega odgovora Mussoliniju.

Glede zasedbe gospodarskih ministrstev na Pruskem je postavil državni gospodarski minister Hugenberg gotove pogoje, ker smatra, da je vzdrževanje teh ministrstev v pruski vladi vsaj v bistvu odveč, doim se zeli pruskemu ministrskemu predsedniku Göringu zelo važno, da bi vlada imela zasedena tudi ta ministertva, ker bi šele na ta način postala popolna. Končno odločitev o tem še ni padla.

Govorice o Neurathovi demisiji

Glede na govorce, da bo državni zunanji minister Neurath baje v kratkem podal ostavko, zatrjujejo, da bo Neurath imenovan za državnega namestnika na Württembergem, doim naj bi prevzel zunanji resor podkancelar Papen. Vse te govorce so točne le toliko, da so odločilni krogi na Württembergem izrazili željo, naj bi Neurath prevzel tamkaj kot domačin državno namestništvo. Zunanji minister Neurath se za sedaj še ni mogel odločiti in bo do nadaljnjega ostal na svojem mestu, ker uživa zaupanje državnega predsednika Hindenburga in kancelarja Hitlerja.

Prepoved političnih stavek v Avstriji

Senzacionalni sklepi avstrijske vlade — Prvi udarec dunajski občini — Verzije o skorajšnji krizi vlade

Dunaj, 22. aprila. d. Na večerjšnji svoji seji je vlada pod predsedstvom kancelarja dr. Dollfusa odobrila naredbo, ki prepoveduje politične stavke kakor tudi stavke v javnih podjetjih in v obratih, važnih za vsakdanje življenje. Naredba vsebuje tudi določbe za zaščito delavolnih naprav strokovnim organizacijam, ako nočejo sodelovati pri stavkah. Za gospodarske stavke, v kolikor se ne tičejo javnih podjetij in drugih za vsakdanje življenje važnih obratov, ta naredba ne velja. Vlada je odobrila tudi naredbo, ki oprošča gledališke predstave davka na luksuz, čimer bo znatno zmanjšan primanjkljaj državnih gledališč, ki je preračunan za letos na 4,7 milijona šilingov. S tem ukrepom je predvsem udarjena dunajska občina.

Berlin, 22. aprila. AA. Vsenemški list „Deutsche Zeitung“ poroča, da je v Avstriji pričakovati v kratkem vladne krize. List želi, da bi prišlo do fuzije med avstrijskimi velenemškimi elementi in se tako pripravila združitev Avstrije z Nemčijo.

Braunau, 22. aprila. d. Velenemci so stavili v občinskih svetu predlog, da bi se nemški državni kancelar Hitler izvolil za častnega meščana, kar je Braunau njegovo rodno mesto. Že v ožjem odboru je bil predlog zavrnjen s štirimi glasovi proti trem. Proti sta glasovala dva krščanska socialca in dva socialna demokrata. Predlog bi moral sedaj priti še pred plenum, kjer pa je razmerje glasov enako kakor v odboru, tako da je pričakovati, da bo tudi v plenumu zavrnjen.

Gospodarska vojna med Anglijo in Rusije

V odgovor na prepoved sovjetskega uvoza v Anglijo je Rusija prepovedala vso trgovino z Anglijo in prevoz angleškega blaga

Moskva, 22. aprila. AA. Sovjetska vlada je izdala štiri določbe proti angleški trgovini. Prvi prepoveduje vsako nadaljnjo trgovino z Veliko Britanijo, drugi prevoz sovjetskega blaga z angleškimi ladjami, tretji omejuje prevoz angleškega blaga čez Rusijo, četrti pa prepoveduje izvoz sovjetskega blaga čez angleška pristanišča. Omeneno so izredno povišane carine in pristojbine za angleško blago in za angleške ladje v ruskih lukah. Vsi ti ukrepi bodo veljali vse dotlej, dokler Anglija ne razveljavi prepovedi o uvozu blaga iz Rusije.

Berlin, 22. aprila. AA. Angleški izveščeni, ki so bili v moskovskem procesu obsojeni na izgon iz sovjetske Rusije, so davi prispevali v Berlin. Na postaji so jih pozdravili zastopniki nacionalnih socialistov. Ob 13. so nadaljeval pot v London. Sprejem v Berlinu jih je globoko dmiš. O procesu samem so odločili vsako izjavo.

Moskva, 22. aprila. AA. Obsojena angleška inženjerja Thornton in Macdonald sta vložila prošnjo za pomilostitev.

London, 22. aprila. d. „Daily Express“ poroča, da so sovjetske oblasti sklenle izvesti iz zaporov in pregnati iz sovjetske Rusije oba na zaporno kazen obsojena angleška inženjerja Thornton in Macdonald. Pričakovati je, da bosta že jutri izpuščena iz zaporov in poslana nekje moje. Zastopniki angleške vlade v Moskvi si prizadevajo, da bi ju čim prej rešili iz zaporov.

London, 22. aprila. AA. Odgovarjajoča na želje bivših laburističnih ministrov, naj bi Anglija obnovila trgovinske zveze z Rusijo, je trgovinski minister Rumcman izjavil, da mora britanska vlada, čenraj gre tu za docela gospodarsko vračanje, gledati ta

problem s stališča varnosti angleških državljanov. V takšnih razmerah je britanska vlada mnenja, da je njeno stališče upravičeno in da ga danes ne more več izpremeniti.

Japonsko prodiranje na Kitajskem

London, 22. aprila. AA. Japonsko prodiranje južno od Velikega zidu povzroča v angleški javnosti veliko razburjenje. „Times“ smatrajo, da je mogoče odstraniti večje vojne spore med tema dvema velikima narodoma na Daljnem vzhodu samo z neposrednim sporazumom med Kitajsko in Japonsko. Enkrat bo vendar prišel dan, ko bodo morale države, ki so podpisale washingtonsko pogodbo in pakt med devetimi državami, priznati položaj, kakršen je sedaj na Kitajskem.

Prvi maj v Nemčiji

Berlin, 22. aprila. AA. Narodni socialisti zatrjujejo, da bo narodni praznik 1. maja veljanska manifestacija, kakršne Nemčija še ni videla. Pričakujejo, da se bo na tempelhofski poljani zbralo nad milijon ljudi, na tribunal, ki jih bodo tam postavili, pa bo prostora za 80.000 ljudi. Za velike reflektorje bodo porabili 250 km električnega kablo, na vsem prostoru bodo razpostavljeni zvočniki, ki bodo razširjali Hitlerjev govor, za filmske operatore pa bodo postavili 5 visokih stolpov. Narodni socialisti izjavljajo, da bodo precejšnji stroški te prireditve popolnoma pokriti iz javnih prispevkov.

Vse za vse!

„Jutrov“ mali oglasnik, od nešteti preizkušenj kot najboljši posrednik ne samo kupčij, temveč tudi vsega kar potrebujejo naši čitatelji osebno, prinaša danes 461 oglasov.

Pot navzdol

Propadanje socialne demokracije po vsej Evropi — Druga internacionala se vedno bolj drobi — Značilen kongres socialistične stranke v Avstriji

Nič več se ne da taliti niti olepšavati dejstvo, da je druga socialistična internacionala v razpadu. Ni še dolgo, kar je zapustila njen tabor nemška socialna demokratska stranka, ki je bila nekdanji njen najmočnejši stebel, zadnje dni pa so se ločili od nje še angleški delavci. Levo krilo Labour-party je izvršilo prelom in sklenilo, da prekine vse zveze z drugo internacionalo, in se pridruži tretji, komunistični. Na konferenci se je soglasno poudarjalo, da je druga internacionala izdala delavstvo in njegove interese.

Znan je početak in razvoj socialističnih strank v 19. stoletju. Moč ideje, brezkompromisne zavezanosti in delavna borbenost so pridobivale vedno več sodelavcev in politična pot socialistov je vodila vedno navzgor. Mednarodna solidarnost je ustvarila mogočno svetovno zvezo, II. internacionalo, ki se je smatrala za tako politično silo, da bi moral 2. no računati ves svet. Vse je smatralo organizacijo kot glavno zaščitnico svetovnega miru in sklepi, ki jih je storilo njeno vodstvo še malo pred usodnim julijem 1914. so ustvarjali mnenje, da bo svetovno organizirana sila proletarskih mas onemogočila vsak oborožen spopad.

Toda leto 1914 je prineslo usodno razočaranje. Izkazalo se je, da je mednarodna solidarnost je abstraktna ideologija in da je šiva kri premagala papir in mrtvo črko. V vseh državah se je tudi socialistično delavstvo vrnilo v nacionalno fronto, rano ob rami s prežranim meščanstvom. Tako je ostalo v bistvu skozi celo vojno in stoletniški pokus, ustaviti medsebojno pokončevanje narodov, je znova dokazal popolno brezmočje internacionalne solidarnosti.

Ze med vojno se je radikalno proletarsko krilo odcepilo od skupne socialistične organizacije in je v Zimmerwaldu položilo temelj tretji internacionali, katere je odklanjala ideji in metode demokracije in videla svoj cilj v svetovni socialni revoluciji in diktaturi proletariata. Zmagovita ruska revolucija je pokazala radikalnim elementom novo pot in je očivila komunistični pokret tudi v drugih državah. Toda nikler drugod v Evropi komunizem ni mogel zavladati in naletel je v prvi vrsti na odpor čet 2. internacionala, katere so se vedno bolj približevale meščanski demokraciji.

Razumljivo je, da je v poraženih državah ob koncu svetovne vojne socialna demokracija obvladala situacijo. Takratni prevrat je prinesel delno izpolnitev njenih političnih težev in ji omogočil, da s krepko roko prime za državno krmljo; kajti meščanstvo je ob razpadu starega reda izgubilo vsako orijentacijo. Tako je bilo v Nemčiji, tako tudi v Avstriji. V obeh državah si je socialna demokracija stekla historično zaslug, da je zadržala kaos, zaustavila komunistično poplavo in znova organizirala državni red. Toda ta višek njene moči je bil ob enem začetek upadanja. Organizacija je začela izgubljati svojo priljubljenost. Da so jo kmalu zapustili oni, ki so v negotovosti neurejenih razmer pribežali v njeno okrilje, je naravno. Toda zavrnitvenost je odbijala radikalno razpoloženje široke mase in je zlasti odvračala mladinu. Revolucionarnost je ostala samo še kričalica za ljudske shode in za govore skozi okno, o borbenosti je bilo vedno manj sledu in barikade so bile pozabljene.

V Nemčiji ni samo nasilje hitlerjevske protirevolucije uničilo socialistične stranke. Katera sila bi mogla tako rekoč čez noč potepati na tla mnogo milijonsko organizacijo, ki je še 5. marca dokazala svojo tradicionalno disciplino. Toda vsa disciplina ni mogla rešiti življenja stranki, ki je izgubila vso odločno silo, vso vero v moč ideje in vso odločno samozavest. Tako se je mnogomilijonska, gospodarska in finančno trdna armada vdala brez boja in njen konec je bil neslavna kapitulacija in desercija voditeljev. Nemška socialna demokracija je podlegla fašistični diktaturi, kakor je mnogo poprej italijanska. V teh dveh državah je zmagala meščanska, kakor v Rusiji komunistična avtarkcija.

Povsod opažamo, da prevljuje demokracija, vodilna politična misel 19. stoletja teko krizo in da nastaja vprašanje, ali se bo sploh mogla ohraniti pri življenju. Nj-

ne metode niso prinesle rešitve iz gospodarske in socialne bede, ki obkleva svet. Narodi so izgubili vero v lastno moč in zanimanje za sodočevanje v lastni usodi. Zato se pojavlja povsod težnja po „močni roki“, katere vodstvu se resignirano udajajo obubožane in obupane množice. To splošno nerazpoloženje ljudskih mas za politično udejstvovanje je ustvarilo bso za avtokracijo, katere zmagovito prodiranje je v Evropi znak časa. Je pa tudi eden glavnih vzrokov za sicer težko razumljivo propadanje močnih strank, ki sloni na ideji demokracije.

Zato se ne čudimo poteku in rezultatu strankinega kongresa avstrijskih socialistov, ki se je vršil te dni na Dunaju. Ze jesenski zbor te stranke je kaval znake splošne utrujenosti in malodušnosti. Stranka se je na usta svojega voditelja dr. Bauerja takrat odrekla revolucionarni taktiki in proglasila za svojo glavno nalogo čuvanje demokracije in ustavnosti. Avstrijska socialna demokracija je bila takrat in je še danes po številu najmočnejša stranka v državi. Še danes je gospodarica glavnega mesta Dunaja in ima še vedno za seboj trdno in dobro fundirano strokovno organizacijo. In vendar ima na čelu zapisano znamenje propasti. Resignacija mas, naveličanost v političnem življenju, pasivnost napram vsemu, kar se ne tiče boja za obstanek in za ohranitev golega življenja je napravila tudi organizirane mase sterilne in nepristopne za vsako radikalno pobudo. Tako je bilo mogoče, da je mali Dollfuss, kateremu so splošno preročali politično smrt, Dollfuss, ki ni niti Hitler, niti Mussolini in ki se opira le ob okostelo plemajolito krščanske socialne stranke, postavil socializem svojo peto za tilnik. Socialistično vodstvo v Avstriji je popolnoma razočaralo. Po usodni napaki 1. 1920. ko stranka ni dosegla pričakovane večine, so se socialistični voditelji umaknili v opozicijo in so odklanjali vsako sodelovanje pri državnem vodstvu. S tem so se sami izločili iz vodilnih krogov in izgubili vsak vpliv, s katerim bi mogli delavstvu doseči uspehov in ugodnosti. Celu v dobi finančnih težav so prepustili Seiplu, da je s pomočjo inozemstva rešil avstrijsko gospodarstvo iz inflacijske pogube. Ni se tedaj čuditi, da je začel giniti njihov vpliv na mase in da so izgubili zaupanje tudi lastni organizirani pristaiši. Tiskarski štrajk, ki je bil uprizorjen kot odgovor na Dollfussovo tiskovno uredbo, in ki je moral brez vsakega uspeha prejeljati že po enem dnevu, je najboljši dokaz, da je izgubila socialna demokracija vsako sposobnost za borbeno akcijo.

Isto nam potrjuje ravnokar zaključeni strankarski kongres. Danes, ko je parlament po klerikalni diktaturi izločen po razpustu Schutzbanda, med trajanjem preskovanja po orožju; danes, ko je navedbenim potem sklenena podpora za brezposelne, ko so znižane plače in pokojnine železnikarjev, zveni krotka resolucija socialističnega kongresa kot popolna abdikacija. V nji se poudarja že tolikokrat zman ponujana pripravljenost za pogajanja o ustavnih reformah, o reformi poslovniške za državni zbor in se izraža upanje, da se bo vendar še našla možnost za taka pogajanja. Poziv na pripravljenost za odločilno bitko je le retorični okras Res so se čuli na kongresu tudi radikalnejši glasovi, večina iz province; toda značilno je, da ni samo Bauer zagovarjal oportunistične taktike in da sta pomirljivosti poudarjala tudi glavna zastopnika ogorčene dunajske občine, Seitz in Danneberg; podlegel je tej struji celo dr. Friedrich Adler, moč dejanja, ki gotovo nima opan-tistične preteklosti. Toda Adler je funkcionar druge internacionala, ki je že davno nastopila pot navzdol.

Ni še danes jasno, kako pot bo po rimskem romanju nastopila avstrijska vlada. Morda pride res k pogajanjem in celo k sporazumu s socialisti. Gotovo pa je, da cene, ki jo bo zahteval Dollfuss, ne bo nizka. Kajti prevoč iseno je, da je avstrijski socialni demokraciji ostalo še edino ono orožje, ki ga je svojčas označil Viktor Adler kot najboljšo orožje revolucije — potpečljivost.

Novi poslanik za Južno Ameriko

Beograd, 22. aprila. p. S kraljevim ukazom se na predlog zunanjega ministra imenovan za našega poslanika v Buenos Airesu dr. Božidar Puric, dosedaj načelnik političnega oddelka zunanjega ministrstva. Dr. Puric velja za enega naših najodličnejših mlajših diplomatov.

Kongres dijaške Male antante

Beograd, 22. aprila. p. Dne 27. in 28. t. m. se bo vršil v Beogradu III. kongres dijaške Male antante. Udeležilo se ga bo okrog tisoč dijakov iz Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije, manjše delegacije pa pridejo tudi iz Poljske in Francije. V častnem predsedstvu* so med drugimi zunanji minister dr. Jevtić, notranji minister Zika Lazic ter rektorji vseh treh jugoslovanskih univerz.

Železniška nesreča v Bosni

Doboj, 22. aprila n. V pretekli noči se je zgodila v bližini Doboja železniška nesreča. Pospešeni potniški vlak je vozil po normalnem urniku iz Sarajeva proti Slatkovskemu Brodu. Deset minut prej nego je prišel na postajo Doboj, mu je skočil s tira prvi potniški vagon. Strojevodja tega ni opazil in je vozil z nezmanjšano brzino dalje. Kmalu za prvim so skočili s tira še trije potniški vozovi, a se niso prevrnili. Nastal pa je silen ropot, stekla na vagonu so se razbila, s polce je pričela padati prtljaga in med potniki je nastala panika. Še, le ko je vlak zavil na železniški most, je strojevodja opazil nezgodo in je vlak nemudoma ustavil. Če bi bil vozil da je, bi se bila nedvomno zgodila huda nesreča. Izmed potnikov se ni nikomur nič hudega zgodilo. Na pomoč je bil pozvan pomožni vlak in čez nekaj ur so železniški delavci spravili vagona na tir, nakar se je promet spet nemoteno razvijal dalje.

Upokojeni generali

Beograd, 22. aprila. p. S kraljevim ukazom so na lastno prošnjo upokojili armijski general Miloš Jovanović, divizijski general Miroslav Dimitrijević ter brigadni generali Milutin Vojitić, Radomir Jovanović in Čedomir Dunjić. Obenem so odlikovani z redom Jugoslovanske krone I. II. odstopno III. stopnje no činu.

Premestitev učiteljstva

Beograd, 22. aprila. p. Odlokom ministrstva prosvete so premešeni naslednji učitelji in učiteljice: Janko in Slavica Kravarić od Sv. Petra pod Sv. gorami v Virštanj; Anton in Marija Robić iz Virštanja k Sv. Petru pod Sv. gorami; Stefanija Žunić iz St. Janja pri Dravogradu v Trbovje; Marija Šetina iz Trbovnice na Muto. Franc Korbar iz Dramelj v Vučju vas. Vasilav Povh iz St. Ruperta v Dramlje. Josip Erniša iz Hodoša v Prosenjakovce. Peter Golobčič iz Jesenice v Primskovo pri Litiji. Valentin Accetto iz Zg. Tuhinja v Stično. Rudolf Vrabčič iz Verdrenja v Stolcerje. Bogohub Kus iz Božakovca v St. Rupert na Doljenkem. Fr. Jarmović iz Leskoveca k Sv. Emi. Gabriella Reje-Mozetić iz Buševca vasi v Breznico.

Poljski letalci v Zagrebu

Zagreb, 22. aprila n. Semkaj so prispeli danes poljski letalci. Na letališču so jih sprejeli letalski častniki in zastopniki Aero kuba. Poljaki so pršli vabiti zagrebški Aeroklub na mednarodni letalski miting, ki bo 24. in 25. maja v Varšavi. Jutri bodo Poljaki nadaljevali svojo pot proti Dunaju.

Smučarska sezona ob zelenem Juriju

Zagreb, 22. aprila n. Zagrebška Gora je vsa v snegu. Zaradi tega se je nočjo odpravilo iz Zagreba v hribe mnogo smučarjev. Tudi v Gorskem Kotaru. Liki Zagorju in Bosanski Krajini je zapadlo mnogo snega, tako da ga je ponekod 30 do 40 cm snega.

Pismo iz Češkoslovaške

H. — Praha, 21. aprila.

Na vsej dolžini ekupnih meja naše države z Nemčijo in mestoma celo globoko v notranjosti se čuti neprijetna soseščina vzajemnih in sfanatiziranih hitlerjevcev. Časopisi prinajajo dan za dnem vsesti o raznih izživljanjih in prostašnah, ki si jih nemške obmejne straže dovoljujejo proti češkoslovaškimi obmejnimi organom. Ako bi se naše obmejne straže vedle na podoben način, bi to Nemci raztrobili po vsem svetu in nas el kati kot neomikane in neolikane barbarške razgrajale. Včasih jim kakor za šalo pride na misel nekoliko postreljati na češko stran in izstrelki so nedvomno namenjeni našim graničarjem. Pred nekoliko dnevi so iz Saške poslali nad naše ozemlje balon, iz katerega so Nemci fotografirali pokrajino. Češkoslovaško letalo je prišlo bližnji nemški balon, da se je spustil na zemljo nekje na meji Moravske. Po Prazi in po drugih mestih kar mrgoli nemških agentov, ki delujejo med nemško emigracijo ter med tukajšnjimi socialisti češke in nemške narodnosti. Hitlerjevci se pri nas vedejo, kakor da so doma in kakor da je naša država samo nekakšna podružnica tretjega carstva, v obmejnem ozemlju pa ima človek dojem, da je v Nemčiji.

Sami nemški leti se zavzelo sprajujejo, zakaj da bi tudi naša demokracija ne smela imeti silne roke, da vsaj nekoliko zavre to agitatorsko gonjo. Celu nemška javnost se pritožuje nad mlajnostjo državnih uradov napram hitlerjevstvu. Nemška vlada je prepovedala mnogo češkoslovaških listov v Nemčiji, pri nas pa ni zabranjen niti eden list, izhajajoč v Nemčiji.

Češki Nemci ugotavljajo, da med njimi silno rase hitlerjevski duh. Pred veliko nočjo so se vršile v premožnostni kotlini eeverne Češke (Chomulov, Duchcov, Teplice, Usti) volitve v zaupniške odbore in hitlerjevci so pridobili 55% glasov več nego so jih imeli doslej; glavna izguba na glasovih je zadela socialiste (24%) in komuniste (9%), ostale nemške stranke so še nekoliko vzdrižale svoje posostno stanje. Narodni socialisti nastopajo na shodih izredno izvivlno, povzročajo prelope in spode med nasprotniki, njihovo glasilo »Der Tag« pa piše v tako ostrem tonu proti državi, da so se morale oblasti le zginiti in ga ustaviti za dva tedna.

Nemška in židovska inteligenca ne more prav nič napraviti proti prevratnemu gibanju med nemškimi mladino. »Bohemian«, glasilo nemških nacionalcev, toži, da je med nemško mladino postal komunizem velika moda. Sinovi in hčere bogatih rodbin nastopajo v saloni in kavarnah s podetano bolševiško maniro. Zato zopet sami Nemci najbolj pozivajo urade, naj vendar še stopijo na prste komunistom in hitlerjevcom.

Kako le učinkovita protizidovska gonja v Nemčiji na naše židovstvo, da se zeedaj še ne da oceniti. Vendar posamezni vodilni židovskimi ostro nastopajo proti Nemcem. Bratislavski rab'n je v velikonočni poslanici vernikom celo pozval vse žide, naj opuste svojo dosedanja uloga stebrov madžarsstva in nemstva in se naj preusmerijo v slovaškem pravcu. Leti ugotavljajo, da se je češkoslovaški izvoz zadnji teden nekoliko izboljšal, kar pripisujejo doistvu, da se je svetovno židovstvo postavilo proti nemški trgovini.

Pretekla velika noč je, oodeč po pisavi čeških listov, stala v znamenju slovanse vzajemnosti. Strailo revizionizma je povzročilo, da so se skoro vse naše stranke zopet postavile na tla slovansekega čustvovanja. Vsi listi so bili polni blankov e pozivi, da je treba okrepiti stike z Malo antanto in s Poljsko, sploh posvetiti polno pozornost vzhodu ter se obrniti od zapada, odkoder preti Slovanom stalna nevarnost. Tisk je v ogorčenem zavrnil razne predloge za revizijo, ki bi se morala izvršiti samo na stroške držav Male antante in Polske, da se zadostne šovinistične in neupravičene nemške, madžarske in italijanske težnje.

V zvezi z vsemi temi pojavi je v Prazi zopet začel svoje delovanje Narodni svet, ki je ne prevaratu skoroda izgubil razlog za svoj obstoi. Vanj so poslane vse češke in slovaške narodne stranke svoje zastopnike, samo klerikalci so se užaljeni odmaknili. Ker jim evel ni hotel priznati zastopnika za tipično klerikalno organizacijo »Orla«. Narodni svet je naglašal, da je »Orel« le bolna organizacija ene stranke, ne pa vsenarodna organizacija.

Vsa politična javnost z napatostjo pričakuje 25. aprila, ko se snide Narodno predstavništvo, pred katerim bo podal zunanji minister dr. Beneš poročilo o novem položaju v inozemstvu ter o drugih važnih zadevah, zlasti o revizionizmu in direktoriju četvrtice. Javnost takole pričakuje ostrejših ukrepov proti hitlerjevcom, ki so se zelo nevarno razpeli v nemških krajih češkoslovaške republike.

Rijavčeva turneja no Rusiji

Naš slavi tenorist Jože Rijavec, sedaj član nemškega gledališča v Prazi, ki je v letošnji seziji obogatil svoj obširni repertoar se z Goldmarkovo »Kraljico od Sabee«, je prejel za sezono 1933 — 1934 laskavo ponudbo za koncertno in operno turnejo po Rusiji. Pogodbo je sklenil za 14 koncertov: Pel bo v Moskvi, Petrogradu, Kijevu, Harkovu, Odesi, Tiflisu itd. Razen tega bo v teh mestih obogatiral niz opernih gostovanj iz svojega bogatega repertoarja.

Iz šale resnica

Murska Sobota, 22. aprila.

Mladi Ladislav H., stanujoč v Slovenski ulici v Murski Soboti, je te dni doma stikal po omari in našel flobertovko svojega starejšega brata. Pregledaval je orožje, pritiskal na petelina in, ker se flobertovka ni spozila, je v dobri veri, da je prazna, stopil z njo k oknu.

Prav v istem času se je peljal mimo hiše s kolešom vojak Sokič Nikolaj, ki je pridlen tukajšnji orožniški postaji. V šali mu je H. zaklical, naj obstane, in je naperil puško proti njemu. Sokič se mu je smejal in se peljal naprej. V tem pa je H. potegnil petelina in počilo je Z vzhikom je Sokič padel s koleša in oblezel na tleh.

Ljudje, ki so to videli, so mu tako pri-skočili na pomoč in ga dali prepeljati v bolnišnico. Izstreljek je zadel Sokiča v trebušno stran. Sokičovo stanje je resno. H. se bo moral zagovarjati zaradi nepredvidnega ravnanja z orožjem.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« JE ZAVAROVAN ZA 10.000 DINARJE!

ARTERIOSKLEROZA (poapnenje žil)

nastane vsled nabiranja strupov v krvi in slabega izločanja. Radi tega postane kri nečista, se prične slabo pretakati, ter postane gosta. Z uživanjem naravnega »PLANINKA-CAJA BAHOVEC« dobimo normalno izločevanje in pravilni obtok krvi. Zahtevajo v lekarnah in drogerijah samo pravi »PLANINKA-CAJ BAHOVEC«, ki se ne prodaja odprto, temveč v plombranih paketih po Din 20 z napisom proizvajalca:

LEKARNA MR. L. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. br. 1. 349 od 6. VII. 1932.

Do stotisoč ljudi bo danes zbranih v Nišu

Ze včeraj je prišlo 62 posebnih vlakov — Zbor bo največji, kar jih je bilo do sedaj v Jugoslaviji — Deputacija iz dravske banovine pri predsedniku vlade

Beograd, 22. aprila. p. Ves dan so prihajale danes v Beograd iz zapadnih delov države številne delegacije, ki potujejo na jutrišnji veliki narodni tabor v Nišu. Na beograjskem kolodvoru je vladelo ves dan vzrušeno živahnno vrvenje in železnikarji so opravili ogromno delo, ko so točno po določenem načrtu odpravili poleg številnih rednih vlakov celo množico posebnih vlakov, ki so prihajali z vseh strani države. V Nišu je ali še bo v teku današnjega dne prispelo 62 posebnih vlakov.

Ob 8.30 je v Beograd prispel kmalu za rednim brzovlakom tudi poseben vlak z delegacijo iz dravske banovine. Ker je imel vlak v Beogradu daljši postenek, je večja deputacija pod vodstvom narodnih poslancev gg. dr. Rapeta in Rasta Pustoslavca posebnim ministrskega predsednika dr. Srdića, ki se je podrobno zanimal za razmere in razvoj JRKD v dravski banovini ter se zelo laskavo izrazil o delu strankine organizacije med Slovenci. Delegacija je opoldne nadaljevala vožnjo v Niš, kamor je prispela okrog 20.

Niš, 22. aprila. p. Prijazno mesto s svojo bogato tradicijo se je danes izpremenilo v ogromno taborišče. Vse mesto je v zelenju in zastavah, pri kolodvoru, v glavnih ulicah in ob vhodu na dirkališče, kjer se bo jutri vršilo zborovanje, so postavljeni veliki in lepi šatovski. Na zborovališču je razpostavljenih 20 zvočnikov, za častne goste pa je zgrajena velika tribuna, ki je vsa v narodnih zastavah. Od ranega jutra pa do pozne noči so prihajale z rednimi in posebnimi vlaki trume udeležencev, tako da se je že v teku današnjega dne zbralo v Nišu okrog 60.000 ljudi. Akcijski odbor je imel polne roke dela, a reči se mora, da je docela obvladal svojo

težko nalogo. Vsako delegacijo so sprejeli na kolodvoru ter jo spremlili v pripravljene prostore, tako da za prenočišče ni nobe v zadregi. Nekaj ljudi je nastanjenih po hotelih, a tudi vsaka hiša v Nišu je sprejela pod streho po več gostov. Ostali so nameščeni po vojašnicah, šolah in drugih javnih poslopijih. Domače prebivalstvo kar tekmuje v gostoljubnosti.

Zborovanje se bo pričelo jutri dopoldne ob 10. Otvoril ga bo predsednik glavnega odbora JRKD g. Nikola Uzunović, nato pa bodo govorili člani vlade, predstavniki Narodne skupščine in senata ter zastopniki stranke iz posameznih banovin. V imenu dravske banovine bo govoril narodni poslanec g. dr. Stane Rape. Po prijavah, ki jih je prejel akcijski odbor v Nišu, se bo zbralo na zborovanju okrog stotisoč ljudi, tako da bo to največji narodni tabor, kar jih je sploh kdaj bilo v naši državi. Za zborovanje vlada s'no zanimanje, kar se vidi že po tem, da so skoraj vsi listi poslek v Nišu svoje posebne poročevalce, nevrožni pa je tudi več inozemskih novinarjev, kor se peščkuje, da bodo jutri zasedli člani vlade dalj važne politične knjave.

Niški shod bo prenašala tudi ljubljanska radiopostaja

Ljubljana, 22. aprila. r. Opozarjamo št. tatele »Jutra«, da bo vse govore na jutrišnjem velikem narodnem taboru v Nišu prenašala tudi ljubljanska radiopostaja. Prenos se bo pričel okrog 10. dopoldne. Kjer je mogoče, naj organizacije in društva namestijo zvočnike, da bo moglo čim več ljudi poslušati govore predsednikov vlade in stranke, ministrov in drugih govornikov.

Predlogi in zahteve učiteljstva

Sklepi seje glavne uprave JUU — Letošnji kongres se bo vršil meseca avgusta v Ljubljani

Beograd, 22. aprila. p. Dne 19. in 20. t. m. se je vršila konferenca glavne uprave Jugoslovenskega učiteljskega združenja in delegatov vseh sekcij. Razpravljali so o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo učiteljstva, šolstva in zadev organizacije. Na konferenci je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

1. Večina osnovnih šol ne dobiva za svoje vzdrževanje potrebnih sredstev. Ker tako stanje zelo ovira uspešno šolsko delo, je nujno potrebno, da se s primernimi ukrepi temu odprmore. Predvsem naj upravne oblasti izposlušajo, da bodo občine redno odvajale predpisane prispevke in izvrševale določbe tozadevnih zakonov.

2. Število učencev v posameznih oddelkih in razredih čisto presega celo 100, kar je s pedagoškega stališča docela nevzdržno, ker se učitelj izčrpa in postane nesposoben za nadaljnje delo.

3. Narod rad pošilja otroke v šolo; zaradi tega se skoraj povsod kaže potreba zgraditve novih šolskih poslopij in oddelkov in nastavitve novih učnih moči, sicer bo trpela narodna prosveta.

4. Učiteljstvo nestrpno pričakuje nov učni načrt in program za nižje in višje razrede osnovnih šol in smatra za potrebno naglasiti, naj se čimprej uveljavita program in pravilnik, ki sta bila sestavljena od Glavnega prosvetnega sveta že pred meseci.

5. Odlok ministrstva, ki predpisuje v nasprotju z obstoječimi zakoni učiteljem 48-urno večurno delo, naj se v celoti razveljavi.

6. V mestih naj se ukinejo višji razredi osnovnih šol in učenci vpišejo v meščanske šole, ki naj se reformirajo tako, da bodo služile potrebam dotičnega kraja in primerni strokovni izobrazbi. Na deželi naj se pouk v višjih razredih prikrpi po potrebah dotičnega kraja.

7. V vsej državi obstoja veliko število raznih kulturnih in drugih ustanov ter organizacij, ki sicer upravljajo zahtevajo, da jim opravljajo učiteljstvo vse administrativne posle. To pa predstavlja veliko preobremenitev učiteljstva in škoduje interesu šole. Zato naj se prepusti učiteljstvu, da si samo uredi poslovanje izven šole tako, da zaradi tega ne bo trpečo delo v šoli.

8. Vprašanje šolskih nadzornikov bo pravilno rešeno le tedaj, če bo nadzornike izbirali glavni prosvetni svet iz vrst učiteljev. Nadzornikom naj se prizna stalno znanje in višja položajna skupina, kakor jo ima učiteljstvo.

9. Interesi šole in kulturno delo zahtevajo, da ima učiteljstvo stalnost v kraju svojega službovanja. Zaradi tega naj se temu primerno spremenijo zakoni.

10. Učiteljstvo zahteva, da se za prestopke sodi po zakonu o uradnikih, ne pa po sedanjih praksi.

11. Mnogoštevilne različne učne knjige za isti predmet imajo za posledico, da uporabljajo skoraj na vsaki šoli drugačne knji-

ge. Ker se učenci med letom pogosto selijo z ene na drugo šolo, morajo starši čisto v enem letu kupiti po več knjig za isti predmet. Zato je potrebno, da se vprašanje enotnosti učnih knjig čimprej reši.

12. Pravilnost zahteva, da se učiteljstvu, ki služi na posebno eksponiranih krajih, kjer je učiteljska služba po raznih okoliščinah zelo otežkovana, priznajo posebne nagrade. Po gotovem številu let službovanja v takem kraju se morajo taki učitelji premestiti v boljše kraje.

13. Oženenim učiteljem naj se prizna pravica stanarine, če nimajo naravnega stanovanja.

14. Če upravitelj osnovne šole nima naravnega stanovanja, naj se mu kot nagrada za izvrševanje upraviteljske službe prizna dvojna stanarina.

15. Prošnje za napredovanje učiteljev v višje skupine in periodične poviške naj se smatra za nujne, ker se dogajajo primeri, da leže prošnje po več mesece ne rešene.

16. Učiteljstvo prosi, da se mu enako, kakor se je to zgodilo s finančnim zakonom za tekoče proračunsko leto za zdravnike, priznajo olajšave za službovanje v vojni.

17. Čimprej naj se reši vprašanje Učiteljskega doma v Zagrebu, ki je bil učiteljstvu nepravilno odvzet in prepущeni drugi ustanovi.

18. Sklepi učiteljske skupščine vdrarske banovine, ki se je vršila 9. in 10. t. m., se razveljavijo, ker so v nasprotju z določbami pravil.

19. Glavna skupščina JUU se bo vršila v dneh 19., 20. in 21. avgusta v Ljubljani.

20. Odboravajo se izpremembe pravil, ki bodo predložene skupščini v Ljubljani, kakor tudi pravilnik o poslovanju častnega razsodišča ter predlagane izpremembe zakona o osnovnih šolah.

Zmaga praške Sparte v Beogradu

Sparta : Jugoslavija 2:1 (1:0)

Beograd, 22. aprila p. Na igrišču Jugosavije se je vršila danes v veliko napetojstjo pričakovana nogometna tekma med praško SK Sparto in beograjsko Jugoslavijo. Kljub neugodnemu vremenu se je zbralo več tisoč ljudi, ki so z velikim zanimanjem sledili napetim dogodkom. Igra je bila dovolj izenačena in na lepi sportni višini. V prvem polčasu je bila Sparta v neznatni premoči ter je vodila z 1:0. Takoj v začetku drugega polčasa pa je Jugoslavija z lepo kombinacijo izenačila ter je bila vse do konca drugega polčasa v neznatni premoči, tik pred koncem pa je Sparta dosegla odločilni gol in končala tekmo v svojo korist z rezultatom 2:1. Jutri igra Sparta proti BSK.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Precej oblačno, hladno, mestoma vetrovno. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Še hladno vreme. Ponekod slana, sicer menjaajo oblačno; na vzhodu in jugu sem in tja solčno.

Naši kraji in ljudje

Spominu notarja Antona Komotarja

Vrhnika, 22. aprila. Po dolgotrajni in mučni bolezni je v petek umrl vrhniški upokojeni notar g. Anton Komotar, s katerim je Vrhnika izgubila enega svojih najstarejših in najbolj uglednih občanov. G. Anton Komotar se je rodil 1854. v Sevnici in je že leta 1884. prišel kot mlad notar na Vrhniko, kjer je služboval do preteklega jeseni, ko je zaradi težke bolezni stopil v pokoj. Skoraj pol stoletja je vršil blagopokojni g. notar svojo službo v lepem vrhniškem okraju v korist našega naroda, katerega je bil pravi oče in za katerega pravice se je zlasti v mlajših letih boril, kajti svojega delovanja ni omejeval med steno svoje pisarne, temveč njegova delavnost se je raztezala na vse penoge javnega življenja, dasi se ni silil v ospredje in mu ni bilo za vodilne vloge.

Pokojni notar Komotar je bil soustanovitelj in skozi desetletja član načelnstva Kmečke posojilnice na Vrhniki, ki je eden najbolj uglednih in največjih naših denarnih zavodov na deželi. Poleg vdove je zapustil tri sнове in dve hčeri, ki so pa že vsi preskrbljeni razen najmlajšega s. n. ki še študira na univerzi. Sin Metod je sodnik v Murski Soboti, sin Ciril zdravnik na Bledu, mlajša hčerka je lekarnarica na V. ču, starejša pa učiteljica v p.

Vrhnika bo obdržala svojega 48 let j. zvestega notarja. Komotarja v hvaležnem spominu. Njegovim žalujočim pa izrekemo prav iskreno sožalje.

Ob stoletnici rojstva Ivana Zajca

Ljubljana, 22. aprila. Proslava 100letnice rojstva najpomembnejšega hrvatskega skladatelja Ivana pl. Zajca se bo vršila jutri v ponedeljek zvečer ob 20. s koncertom pevskega društva

»Ljubljanski Zvon« v franciskanski cerkvi. Izvajali bodo dve Zajčevi večji nabožni deli za soli, zbor, harfo, orgle in orkester. Nad vse zanimiv koncert bi bil lahko deležen večjega zanimanja ljubljanskega občinstva, ker dosedaj je malo število vstopnic prodanih. Vabimo vse ljubitelje glasbe, da se koncerta udeležijo. — Vstopnina je zelo nizka. Predprodaja bo jutri vse dan v Matični knjižarni, zvečer pa pri vstopu v franciskansko cerkev.

Skalaška razstava na Jesenicah

Jesenice, 21. aprila. Poleg smučarske prireditve v Triglavskem pogorju je priredila jeseniška podružnica »TK Skalec« za svojo desetletnico razstavo fotomaterskega odseka. Na pobudo dolgoletnega predsednika Franceta Torkarja je klub v kratkem času zbral toliko lepih del, da bi se mogel z njimi pokazati tudi pred bolj razvijanim občinstvom kakor je jeseniško. Pohvalno je še celo, da je to prva klubova fotografska razstava, na kateri pa so bila izvečine le urejena dela in smemo pri vsaki kritičnosti jeseniških amaterjev pričakovati, da nas bodo na prihodnji razstavi iznenadili s samimi najodličnejšimi deli.

Bilo je pričakovati, da bodo glede na klubovo članstvo za razstavi same planiške fotografije. Prav iznenadeni pa so bili obiskovalci, ki so na razstavi videli toliko raznovrstnih motivov, kakor le na kateri po-

dobni razstavi. Vsega je bilo dovolj: od portreta do žanra in živahnih reportažnih slik, od preprostega tihožitja, lepih pokrajin in veličastnih podob naših planin iz vseh letnih časov do rafiniranih protisvetlobnih slikov odličnih kvalitete.

Razstava je bila odprta preko praznikov v meščanski soli. Dobro pa bi bilo, da bi jo podaljšali, da bi jo mogli obiskati dijaki pod vodstvom učiteljev, da se na ta način med mladino pronašira ta leni ni v vseh pogledih koristni in poučni sport. Da je na Jesenicah za lepo fotografijo dovolj zanimanja, pričajo obiskovalci, ki jih je bilo v treh dneh preko tisoč.

Ocenjevalci iz Ljubljane, prof. Slč, Egon

Gorjé brezposelnosti v Dravinjski dolini

Zbelovo, 22. aprila. Tudi lepa Dravinjska dolina ima svoj težak delež pri sedanih krizi in brezposelnosti. V okolico Konjic in Poljčan je bila pred kakimi 45 leti prenesena iz Češkega industrijskega podjetnost, ki je v tej okolici, bogati na bukovini, ustanovila dve tovarni za izdelovanje stolov iz upognjenega lesa. Ta industrija je bila znana pod imenom Thonet & Co. ter E. Neuss. V teh dveh tovarnah se je vzgojil precejšen kader delavstva. Poleg stalnih tovarniških delavcev pa je mnogo oseb iz okolice delalo za tovarno tudi na svojih domovih. Tovarnar Hafenrichter je iz bivših graščinskih poslopij, ki jih je leta 1907. kupil od posestnika Walanda iz Oplotnice, urenil moderno tovarno, ki je stalno zaposlovala do 150 tovarniških in zunanjih domačih delavcev ter odposiljala dnevno do 250 stolov na vse strani svojim odjemalcem.

Delovanje tovarne je prekinila vojna, po

Planinšek in fototehnični strokovnjak Pavel Gregorig so določili prvo nagrado Slavku Smoleju, nadaljnje pa po vrstnem redu mr. ph. Ivo Koželju, Francetu Torkarju, inž. Ivanu Golobu, Jožetu Novaku, Matevžu Miklju in Viktorju Novaku, Jožetu Dovžanu in Jožetu Truklarju, ki se dele 7., 8. in 9. nagrado. Vsi ti so prejeli primerne nagrade, ki so jih darovali tvrde Kodak, Gevaert, Agfa, Gregorici, Rozman in pred. sednik »Skalec« g. Koželj. Skoda, da nista tudi občina in tovarna s primerno nagrado podprli to res kulturno prireditev, da bi se s tem oddolžili idealnim stremljenjem jeseniških Skalašev, ki morejo biti mlademu mestu le v ponos in napredek.

Tragedija iz prekmurske vasi

Maribor, 22. aprila. Pred veliki senat so danes prignali vključene štiri obtožence: 40letno Verono Cizmašijo, njenega 19letnega sina Ignaca, nadalje njenega nečaka 21letnega Josipa Vučka in 23letnega bratrance Stefana Vučka. Vsi so iz Zgornje Bistrice v Prekmurju in jim obtožnica očita, da so lani v noči na 25. oktobra dogovorno usmrtili 35letnega delavca Ivana Cizmašijo, nato pa truplo vrh v Muro.

Veroni je svetovna vojna pobrala moža. Imela je majhno posestvo in zala je bila. S svojim nedoletnim sinom Ignacem je dalje sama gospodarila in dosledno zavračala snubce. Pred osmimi leti pa si je osvojil njeno naklonjenost daljni sorodnik Ivan Cizmašija. Toda ta je v nekem prepričanju ubil lastnega brata Ladislava in ko je moral nato za poldrugo leto v ječo, je Verona sklenila, da ga takoj prvi dan požeje iz hiše, če se bo kdaj spet zglasil pri njej. Ko pa je vendarle prišel iz mariborske kaznilnice, mu je dovolila vstop v hišo. Ivan se je večkrat napil in začel divjaško ravnavati z Verono in njenim sinom. Nekoč je obema pretil s smrtno. Konec oktobra lani pa je

Ivan Cizmašija brez sledu izginil. Šele v januarju je Mura naplavila blizu Murskega Središča njegovo truplo, na katerem je sodna komisija ugotovila 25 ran. Razbito je imel tudi levo stran lobanje in precezano prstno kost. Sedila je aretacija omenjenih treh moških in naposled tudi Verone, ki je pod težo dokazov priznala, da je vse tri nagovorila k umoru. 25. oktobra zvečer so se vsi trije fantje v šupi napili žganja, nato pa vdrli v sobo, kjer je spal Cizmašija. Začeli so ga tolči s koli in zabadati z noži. Ko se ni več gibal, so ga potegnili s postelje na tla ter ga še naprej tolkli s koli po glavi. Slednjič so ga oblekli in odnesli v Muro.

V preiskavi, ki je bila zelo težavna, so obtoženci valili krivdo drug na drugega. Pri današnji razpravi, ki je bila tajna, so pa skesano vse priznali in ves čas glasno jokali. Deset prič je izpovedalo, da je bil umorjeni Cizmašija grozen nasilničar, pred katerim je trepetala vsa vas. Senat je vse to vpoštevalo in obsodil Verono na 10 let, Ignaca na 7 let, Stefana na 10 let in Jožeta na 7 let robije. Z glasnim jokom so sprejeli pravično kazen.

Kaj bo s kamniškim »Kurhausom«?

Kamnik, 22. aprila. Vojna leta, ki so v marsikaterem oziru hudo zadela Kamnik, so tudi uničila znano in renomirano kamniško zdravilišče, katere je podjetni posestnik Prašnikar zgradil v preteklem stoletju. Ker takrat še ni bilo take tujske prometne propagande v vseh krajih, se je Kamnik z lepo urejenim zdraviliškim domom in z uspešno reklamo prav lahko uveljavil kot zdravilišče in letovišče, ki je stalo v isti vrsti z Bledom, saj so splošno trdili: Veltes und Stein, sind die Perlen von Krain.

V zdraviliški zgradbi »Kurhaus« in so sednji vili »Neptun« je bilo dovolj lepih stanovanj za letoviške goste, v veliki dvorani so se vršili koncerti in plesi, ki so združevali letoviščarje v prijetni zabavi. To jim je bilo posebno dobrodošlo v deževnem času. V kamniško hidroterapevtsko zdravilišče, v katerem so zdravili po Kneipovi metodi, so prihajali številni gostje iz vsega Primorja, iz Trsta in Gorice, pa tudi iz Dunaja in od drugod. Sedanjí zagrebški nadškof dr. Bauer, istrski rodoljubi Mandić, Spinič itd. so bili vsakoletni gostje v Kamniku. Število gostov

DAMSKI PLAŠČI in DEŽNI PLAŠČI

iz specialnih edinstvenih blagov za katere imam samozalogo. Športna oblačila vseh vrst za GOSPODE PO MERI
K. PUČNIK, LJUBLJANA
SELENBURGOVA ULICA ŠT. 1.

v sezoni je bilo v primeri z današnjim mnogo večje.

Vojna je vse to živahno in pisano letoviško življenje v Kamniku uničila. V zdraviliškem domu so se naselili vojaki, poslopje je propadlo, ker ga ni nihče popravil in po prevaru je bilo že v tako slabem stanju, da na popravilo in bilo več mogoče misliti. Zdravilišče je kupil tovarnar Polak in ga podaril konventu usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu pod pogojem, da vzpostavijo zdravilišče po Kneipovi metodi ali pa zgradijo dom za omejene duhovnike. Konvent usmiljenih bratov je skušal realizirati poslopje. Še predno pa je bila stavba pod streho, je zmanjkalo denarnih sredstev in gradnja se je morala ustaviti. Zbralo se je še toliko, da se je stavba spravila pod streho in ometala. Zdaj stoji veliko poslopje sredi parka ob Bistrici že 7 let kot nekak skolet in izpostavljen vsem vremenskim neprilicam in propadanju pričakuje rešitve.

S strani občine in Tujskega prometnega društva so se že vršila pogajanja za odkup zdravilišča, vendar pa so se razbila na previsoko zahtevani kupnini. Tujsko prometno društvo se je še pod prejšnjim predsednikom g. vl. svetnikom dr. Ogrinom bavilo z načrtom, da bi se ustanovila nekaka delniška družba ali konzorcij, ki bi odkupila zdravilišče in ga dogradila ter izročila svojemu namenu. Po dosedanjí praksi moramo le soditi, da se tujski promet v Kamniku ne more razviti v zadovoljivi meri, predno se ne vzpostavi staro zdravilišče, ki naj bo središče družabnega življenja v letoviški sezoni. To priznavajo danes vsi, zato moramo pa tudi gledati, da se to vprisanje čimprej reši. Uverjeni smo, da bo konvent usmiljenih bratov omogočil, da preide zdravilišče pod zmernimi pogoji v roke drugih faktorjev, ki bodo s potrebnimi denarnimi sredstvi mogli dograditi stavbo, ki zdaj propada.

V tem primeru bi tudi Pokojnišinski zavod lahko mnogo doprinesel k vpostavitvi kamniškega hidroterapevtskega zdravilišča, ki bi bilo edino te vrste v državi in kateremu bi bila rentabilnost že vnaprej zagotovljena. Od zavoda, ki investira tako velikanske vsote v Ljubljani, pričakujemo, da bo tudi deželi nudil svojo pomoč vsaj v majhni meri.

Vlom v Razvanju

Maribor, 22. aprila. Vlomilec, ki so v zadnjem času na poslu v Mariboru, so se preselili v okolico. V noči na soboto so obiskali trgovca Pšundera v Razvanju, nasilno odstranili železen drog, s katerim so bila zapahnjena vrata trgovine in prebrskali vse predale. V nekem predalu so našli 1400 Din ter jih pobasali. Ker jim pa to ni bilo zadosti, so odnesli še tri gnjati, založili so se tudi s tobakom, cigareti in cigarami, raznim perilom in drobnarijo. Pšunder ima 8000 Din škode. Na kraj vloma je odšel tudi mariborski daktiloskop. Uvedena je bila obširna preiskava.

Zobe lahko kupite

-pa ne svojih!

Izgubljeni zobje — izgubljena mladost!

Zobni kamen je večkrat kriv, da zobje izpadejo!

Iz apnenih soli, bakterij in glivic se naredi zobni kamen. Za zobni opravlja svoje uničevalno delo. Za to ne pomaga nobena navadna zobna pasta — tu pomaga samo Sargov Kalodont! Zakaj Sargov Kalodont je edina zobna krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu. On odpravi polagoma in zanesljivo zobni kamen in ne pusti, da bi se zopet napravil. Pravilna zobna nega je tale: po 2 x na leto k zobnemu zdravniku na pregled — po 2 x na dan Sargov Kalodont!

SARGOV KALODONT
Proti zobnemu kamnu

Pogrešanec v vodnjaku

Ptuj, 22. aprila. Ze pred dobrim mesecem je odšel z doma neznan kam 20-letni posestniški sin Josip Petkovič iz Podvinca pri Ptuj. Domači so mislili, da je šel iskat službe in stopil kje v delo, zato tudi niso bili v skrbeh zanj in ga tudi niso prijavili oblastem. Ko pa je večeraj zjutraj gost lučar K. zajemal z svojega 13 m globoke vodnjaka z vedrico vodo, je nenadoma začutil, da vleče nekaj bolj težkega kakor po navadi. Ko je privlekel vedrico do vrha, je v svojo grozo opazil že razpadajoče truplo. O najdbi je takoj obvestil ptujske orožnike, ki so po ogledu ugotovili, da je utopljenec pogrešani Petrovič. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Rogoznico, kjer bo sodna komisija ugotovila ali je umrl nasilne smrti ali je izvršil samomor ali pa padel po naključju v odprti vodnjak. Čudno je pri vsem tem, da se ni razširila koka epidemija, ker so vsi vživali vodo iz vodnjaka. Pri mrtvecu so našli v žepu tudi arzenik. Nekateri pričajo, da je že 24. marca popival v gostilni K. Gostalnica sam je takrat videl, da je imel Petrovič pri sebi še 80 Din, katerih pa zdaj niso več našli. Na glavi ima rano, a jo je najbrž dobil pri padcu v vodnjak. Sodišče vodi preiskavo.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke, omili naravna »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišničnih potrjujejo, da je »Franz Josefova« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Povratek mladega fantasta s tatinske turneje

Ljubljana, 22. aprila. Ponoči je begal po mestnih ulicah mlad, gologlav dečko plavih las in že trudnih oči. Okrog nekega stražnika je prikožil večkrat, zaradi česar je postal mož postave pozoren in je dečka ustavil. »Kam si pa namenjen, mali?« »Prav za prav, sam ne vem kam.« je odgovoril dečko, »prenočišča iščem.« Stražniku se je videl odgovor še sumljivejši, zato je povabil mladega pohajkovalca s seboj. Na stražnici se je dečko ves truden vsedel na klop in mirno odgovarjal na stavljena vprašanja. Stražnika so prav hitro spoznali, da imajo opravka z mladim fantantom. Toda ne le s fantantom, marveč tudi s hudim pokvarjencom. Dečko je prespal noč na stražnici, zjutraj pa so ga odvedli na policijsko upravo, kjer so mahoma spoznali v mladem navihancu komaj 14letnega, a čedno razvitega pobelega dijačka Francka H. iz Ljubljane.

Fantič jo je že pred dobrim mesecem popihal od svojih staršev. Klatil se je po Dolenjskem, okrog Ribnice, po Kočevskem,

zadnje dni pa v kamniškem okraju. Koder je mladi navihanez hodil in kjer je ostajal, povsod je kradel, kar mu je pač prišlo pod roko. Orožnikov se je znal spretno ogibati in jim je vsakokrat ostajal za hrbtom. V kamniškem okraju so ga srečali orožniki tudi pod Kravcem, pa jim je hitro odpotal v gozd. Na svojem potu je prišel tudi v Kapljo vas, kjer je vlomil v prostore gostilničarja Vodeta in izmaknil nad 1500 Din gotovine, nato pa izginil. Zdaj se je slednjič pojavil v Ljubljani, odkoder ga bodo odpremili v pobiljševalnico.

Zvočni kino IDEAL

Film nepopisne lepote in globoko ganljive vsebine!

SVETI PLAMEN

Po istoimenskem odrskem komadu

Gustav Fröhlich

DITA PARLO, ANTON POINTNER in drugi umetniki

Borba med ljubeznijo in dolžnostjo mlade žene, ki je poročena s pohajkarskim možem, katere srce pa trepeti po življenju in ljubezni!

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. zvečer

Ciganska nadloga

Murska Sobota, 22. aprila. Cigani so huda nadloga za Prekmurje. Vsem povzročajo mnogo sitnosti. Pravijo, da so borejski cigani najhujši, pa tudi oni iz Pušče niso nič boljši. Cigan je cigan, pa naj živi tam kje na Gorickem ali pa tik Murske Sobotne v Pušči. Pred kratkim so se ti cigani lotili celo gozdov. Če bi pobirali dračje, kdo bi jim to zameril, toda cigani so enostavno s sekirami in žagami odšli v gozdove in jih trebili, kakor bi bili na svojem. Navozili so v svojo naselbino okrog 200 debel.

Vsota so se lotili, še celo sadnih dreves. Tako jih je šolski upravitelj v Kupšinih komaj pregan, ko so v neposredni bližini sole podrl česnje.

Ker so se pritožbe raznih posestnikov kopičile, je oblastvo ciganom stopilo na prste. Seveda cigan taji in tajil je tudi tokrat kljub temu, da so cele steze držale preko polj od gozdov do njihove naselbine. Pri njihovih kočah so bila naložena drva in ko so jih vprašali, odkod jih imajo, so hitro navedli nekega posestnika, kar so je pa seveda izkazalo za laž.

DANES OB 3., 5., 1/8. in 1/10. URI ZVEČER

ITA RINA

in naš rojak odrski umetnik, ki se privrkat pojavlja kot filmski igralec

Hinko Nučič

v prekrasnem filmskem umotvoru, ki glasno oznanja nepopisne lepote naših krajev, naših gora in rek, ki pred očuje naše ljudi, njih običaje in dušo!

FANTOM

DURMITORJA

Krasna in napeta vsebina. Vsi znanji posnetki izdelani v naši državi, v okolici Sarajeva, Beograda, Dubrovnika, v romantičnih kanjonih Drine in v Črni gori. Naše napeve in glasbeno spremljavo je vodil in komponiral Josip

Slavenski, prof. konservatorija v Beogradu

Predprodaja vstopnic od 11.—1/13.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

V LJUBLJANO PRIDE: največji karakterni igralec

Werner Krauss

Gostoval bo v pretresljivi drami

Človek brez imena
PRIDE! NE POZABITE!

Mladina in naše morje

Zakaj in kako moramo vzgojiti jadranske stražarje

Na letošnji glavni skupščini občestnega odbora Jadranske straže je predsednik g. podban dr. Oskar Pirkmajer v obširnem govoru zlasti izčrpno podal smernice za organiziranje mladine v vrstah Jadranske straže. Njegova vzpodbudna izjavljana obnavljamo v naslednjem:

Oblastni odbor Jadranske straže bo letos proslavil svojo društveno 10-letnico v Ljubljani v skromnejši obliki, iz izrednim obširnim zborom, jadranskim tednom, s predavanji in nabiranjem novih članov, propagandnimi izlozki in t. dr. Glavna proslava 10-letnice pa bi se na vrhlo šele l. 1935, ko bo v Ljubljani kongres Jadranske straže. Do tedaj bomo podrobno razprazili našo organizacijo tako, da bomo lahko pokazali, da stoji moč pri moči v vrstah JS za naše jugoslovanske morje. Jadranska zavest naj bo ukoreninjena v slehernem Jugoslovenu, kakor da je prirojena; goji naj se pri mladini, ki mora postati nositeljica ideje brezpartijske integritete našega jugoslovanskega Jadrana. Da bo mladina sposobna in pripravljena za veliko delo, mora ta neprecenljivi zaklad naše domovine vzljubiti, ga spoznavati in po možnosti opazovati tudi osebno in se ob njem samem nameravati novih moči in sposobnosti!

V teh mislih je vsebovan je tudi delovni program, ki si ga je določil oblastni odbor za preteklo poslovno leto. Z iskreno zahvalo moramo priznati delovanje dosedanjih odborov — naših prednikov; orali so ledino, udomačili so ime JS v dravski banovini, pridobili so nam nešteto zvestih, poštvalnih in navede agilnih prijateljev in članov JS, znali so s skromnimi sredstvi dvigniti svoj JS in niso zamudili nobene prilike, ne da bi pridobili ideji JS novih tal in novega torišča. Od naših prednikov smo prevzeli dragocen zaklad, katerega je bilo treba varovati, pa ga je bilo treba tudi čim koristneje uporabljati v procvit ideje, kateri je bil določen. Delo občestnega odbora je bilo treba usmeriti tako, da pomnožimo skromni početni kapital, da plododono naložimo sadove prejšnjega dela, da pridobimo novih moči in sredstev in da pritegnemo zlasti tudi mladino.

Mladina je oni faktor v človeški družbi, ki ji s svojo dovzetnostjo za vse dobro in novo omogoča stalni napredek, vedno obnavljanje in zdrav razvoj. Zato se moramo na mladino ozirati s posebnega vidika: ne smemo je presojati po že dozorelih načelih, pustiti ji moramo prost razvoj, a dati ji moramo možnosti in prilike, da spozna vse dobro in koristno, ker le na ta način bo ubrala pravo pot. Mladina, usmerjena v pravce narodno - socialne evolucije naroda, je nositeljica njegove bodočnosti.

Na to našo mladino polaga JS svoje najlepše nade, pa se ji hoče zato tudi čisto posebno posvetiti. Do poslednjega bi hotela vse priležnosti v krog mladih stražarjev ter v vsakem vzbuditi predvsem le globoko ljubezen do našega morja pa seveda tudi ljubezen do vse naše jugoslovanske domovine, kakor do domače rodne grude. Ob enem pa hočemo v vsakem posamezniku zbuditi zavest, da je solnčni Jadran naš od najkda in na vse veke, da nam je življenjska in gospodarska potreba, da nam je simbol naše svobode, naš talisman, brez katerega ni sreče za nas vse in ne obstanka za podcina. Ta misel mora prepojit slehernega dekca in vsako deklico in gojiti jo mora in širiti od ust do ust, iz srca v srce. V vesoljnem narodu mora dozoriti zavest in vzkliči neomajljiva volja, da moramo stati vedno vsi složno v eni čvrsti vrsti na braniku za našo sveto pravico, za naš Jadran. Ako bo ta zavest prepojit naš narod in bo slovenska mati uspevala svojega otroka s pesmijo o belih galebih na našem enjem morju in bo naš ded vedel pripovedovati svojim vnukom o morju, ladjah in jim opisovati lepoto in grozoto morja, tedaj bomo zadovoljni z našim delom in mirni za bodočnost našega Jadrana in naše lepe domovine.

Naša mladinska akcija mora postati glavna točka bodočega programa, ker z njo bomo pripravili sistematično tla za močnejše ogranke JS, katerim ne bo pristopala samo naša poštvalna inteligenca, temveč ves narod, ker bo videl v JS svojo lastno samobrambo organizacijo, katere član mora biti, ako hoče ohraniti samega sebe in svojo domovino. Zavedamo se, da moramo nuditi mladini poleg ideje tudi še drugih sredstev, da postane iz preprčanja naša. Tu mislimo zlasti na socialni del našega programa, s katerim hočemo naši mladini nuditi okrepitve in zdravja na našem morju. Ako se bo povedo, ne le pri oblastnem odboru, temveč tudi v ogrankih, zlasti pa pri podmladkih gojila dobra in trdna volja ter vztrajnost in poštvalnost, sem prepričan, da bomo kljub težkim časom in veai v doglednem času nabrali sredstva, da naš socialni program ustvarimo. Ze sedanje izkušnje nam kažejo, kako zelo se ravnanje uspehi naše akcije od dobre volje in poštvalnosti oseb, katerim smo svojo akcijo poverili. Nečemo prezreti dejstva, da danes ni lahko vzbuditi zanimanja za zgolj idejne pokrete, ker se vse svet zija v skrbih materialnega značaja in ko povsod prevladuje materialistična orientacija.

Ali ba zaradi tega smatramo za potrebno, da dvignemo našo mladino iz vsakdanjosti, da ji nudimo koristno torišče za udejstvovanje ter ji pokažemo ideale, za katere se bodo vneto ogrevala mlada srca, katerim bo mladina prigsela zvestoba in katere bo z razvojem inteligenice morla spoznavati tudi glede na praktične koristi za posameznika, za nas Slovence in za naš celotni narod. Srečni bomo, ako uspejo v tej akciji zlasti v tej smeri, da bo ideja JS ona močna vez, ki bo nas držala vse brez ozira na vse drugo, kar bi koza moglo ločiti, in da se bomo čutili idejno tako povezane in zaidrane, da nas noben vihar ne bo mogel premakniti, kadar bo šlo za interese našega Jadrana, našega naroda in cele naše domovine.

Prebivalstvo naše države v obče, pa tudi večjega dela naše banovine se smatra za kontinentalno prebivalstvo. Šele osvobodjenje je naš jugoslovanski narod po večini postavilo pred nalogo, da vzgaja pomorsko zavest, ceni važnost morja in spoznava splošno korist morja. Tedaj so prišli naši evolojno priznani pomorci iz prelepe Dalmacije in so nam ustvarili JS, to nositeljico ideje, probujenja pomorske zavesti in tidi kleje nedotakljivosti slovenskega Jadranskega morja. Ta ideja se je vneto širila po vsej tržavi in evo v razmeroma kratki dobi ima-

mo uspehe v tem, da je naše jugoslovansko morje enako sveto Slovincu na severu ob Dravi, Hrvatu v slavonski ravnini, Srbu v bogatem Banatu, v zeleni Sumadiji in ob vnožju Kajmakčalana. Preko 100.000 članov že združuje JS iz vseh krajev naše domovine, a njih število stalno raste.

Upoštevajoč navedena dejstva si je tudi Oblastni odbor Ljubljana zastavil cilj, da ne zaostane Slovence — katerega največje mesto s slovenskimi prebivalci je bilo še pred nedavnim časom ob Jadranskem morju — za Pelagonecem, ki si v Bitolju razvije letos svojo zastavo z buzdovanom Kraljeviča Marka, da ne zaostane dravske banovine za varadsko banovino, ki je ob lanskem kongresu JS v Skoplju pokazala presenetljivo navdušenje za naše morje in razveseljivo enodušno čuvanje interesov našega jugoslovanskega Jadrana.

Prišli smo pri mladini, in nismo se varali. Kakšen razmah je že danes zavzela ta akcija, s kakšnim navdušenjem so se odzvali mladi stražarji, kako je že naraslo njih število! In mislim, da ne grešim, če izrazim upanje, da se bo pravi uspeh in končni rezultat pokazal šele tedaj, ko bomo mogli tej, za morje navdušeni mladini nuditi vsako leto vsaj kratek odih in okrepitve zdravja na samem morju. Če pogledamo ob naši dalnatski obali, naidemo že več dežjih domov, namenjenih odpočitku in ozdravljenju mladine. Najdemo domove, ki so last raznih socialnih institucij, najdemo pa tudi domove raznih oblastnih odborov Jadranske straže, dalje domove društev iz bratske republike Českoslovaške in celo iz sosednje Avstrije. Tudi mi Slovenci ne smemo zaostati! Naš oblastni odbor JS je v pretekli poslovni dobi sklenil zaopeti posebno gospodarsko akcijo, ki najustvari možnost, da se vprašanje lastnega dečjega doma na Jadranu v najkrajšem času povoljno reši. Danes ne nameravam podrobno razpravljati o tej naši gospodarski akciji in o načinu, kako jo mislimo izvesti. Upam pa, da nam bo mogoče govoriti o ispehu te akcije na prihodnji občestni skupščini, ali celo že na izredni skupščini v septembru. Oblastni odbor JS je storil tudi korake, da dobi po možnosti na razpolago že zgrajeni objekt, v katerem bi mogel že ne letos pa

Kmetijski vestnik

Nevarnost pomladne pozebe

Po dolgotrajnem, suhem, do velikonočnih praznikov prav ugodnem vremenu je pričelo na velikonočni ponedeljek pohlevno deževati in ker traja to deževno vreme že več dni, je presušena vrhnja zemlja že dovoljno namočena. Temperatura se je sicer znatno znižala (na 4 do 6 stopinj C) ker je med tem nekajkrat tudi snežilo, ni pa pravil sneg v nižinah še nikake škode niti na cvetočem drevju.

Sedanja temperatura pa se utede na mah še bolj znižati, ako se vreme naglo zjasni, kajti v višjih legah je zapadlo obilo novega snega. Občuten mraz lahko uniči mlade rastline in brstje ter povzroči veliko škodo na polju in po vrtovih posebno pa v sadovnjakih.

Dokler pohlevno dežuje in je oblačno se tega ni bati, pač pa, če se na mah kar čez noč zjasni, kar je v tem aprilskem času mogoče.

V tem primeru moramo cvetoče nizko drevje in druge nežne vrtno rastline, kolikor to gre, proti mrazu ali pozebi zavaruovati s tem, da jih zakrijemo odnorno prekrivamo čez noč s deskami, debelejšim papirjem, s slamo ali z rjuhami, kar se obojito pri špalirjih ob zidovih in kordnih in sploh pritlikavcih brez težave izvede. Pri višjih vrtnih drevcih pa zavarujemo po možnosti vsaj spodnje cvetoče veje s papirjem, da ne pomrznejo prav vsi cvetovi in drugi še brsteči popki.

Čim se večerna temperatura približuje 3 stopinjam C nad ničlo in postaja nebo vedro, je nevarnost pozebe že tu, kajti ponosi in proti jutru pade že pod ničlo.

Ze razvito drevesno cvetje pa ne pokvarijo samo slana, marveč tudi mrzla megla, odnorno mrzel veter, ki pokončata plodne cvetne dele, jih nekako osmrdita, zaradi česar se cvetovi ne morejo oplojiti in kaj naglo odpadejo. Pokrivanje je torej v vsakem primeru dobrodojela lastnikova previdnost, ki se mu vsekakor izplača.

Letos vsa drevesa, osobito marelice, breskve in hruške po mestnih vrtovih, krasno cveto in zato je tako zavarovanje tembolj priporočljivo.

Enako zavarovanje velja tudi za trte ob zidovih in v vrtovih, koder že odganjajo, ker so njih popki istotako proti mrazu občutljivi, ako so že kolikšna razviti, posebno nežni zarodek, ki komaj molli iz popka. Pozebi popke porjavi in se posuši ali pa kar odpade. Pri trti je le ta prednost, da ima poleg glavnega očesa še drugo manjše oko ali popek, takozvani adventivni popek, ki pozneje požene in tako nadomesti glavni popek ali glavni poganjek, če po naključju ta pogine. Pri prav rodovitnih trtah rodi tudi adventivni popek.

Fr. Gč.

NAZNANILO

ZOBNI ATELJE

PIRH EMIL

DENTIST-TEHNIK

se je preselil iz Rimske ceste sedaj pred škofijo št. 21, nisa Strojarskih, trgovina pri »Zvoncu« 5016

Sprejema od 8. zjutraj do 5. ure popoldan.

Gojitev sončnic

Mentja na vsakem kmečkem posestvu goji med koruzo, krompirjem, fižolom ali povrtnino sončnice. Nekateri smatrajo sončnice bolj za lepotično rastlino zaradi njenih velikih cvetov, mnogi se pa tudi zavedajo, da ima njih seme izredno mnogo olja (25 do 45%), ki je zelo okusno. Tvornice rabijo to seme za napravo finega namiznega olja. V ta namen selejo bolj doboznate sorte, ki imajo celo 48 do 55% olja. Naj navedemo nekaj sort, ki jih priidelujejo posebno v Rusiji in na Madžarskem, to so: maslovka, saratovska, pancirovska in druge. Posebno je tudi čislano to seme kot krma kokošim, zlasti v zimskem času, ker se tako zviša nesnost in živali se dobro počutijo po njem.

vsaj drugo leto nameravati dežji dom JS dravske banovine. V tem smislu smo se obrnili na ministra za socialno politiko.

Rozumljivo je, da vsa občestni odbor sam ne bo mogel doseči in izvršiti. Potreba mu je pomoč ne samo vseh članov in prijateljev JS, temveč celotne javnosti. Svoje skromne moči bo morala staviti na razpolago tudi mladina in prevzeli nalogo, ki ji jo bo dodelil občestni odbor, kakor hitro bodo izdelani koleki JS in čim izdejo specialni potrošni predmeti z znakom našega društva, ki bodo lahko nosili lepe dohodke naši socialni akciji, ako bomo vsi solidarni in zavedni člani naše močne organizacije.

Gotovo nam bodo pri tej nalogi v pomoč zlasti naši pomladki, ki so že sedaj dokazali, da more navdušena mladina zbuditi navdušenje in poštvalnost tudi pri odraslih. Povsod, kjerkoli se je ustanovil pomladek JS, so se pričeli prijajljati tudi odrasli v članstvo, zanimanje za to našo edino pomorsko-obrambno organizacijo se je širilo: iz vseh takih krajev javljajo zadnje vesti želje po ustanovitvi poverljenosti in krajevnih odborov. Ne morem zakriti posebnega zadovoljstva, da naša akcija tako lepo uspeva in da imamo pričakovati v novem poslovnem letu še celo vrsto razveseljivih rezultatov, ker imamo poročila iz raznih strani, da so priprave za osnovanje novih ogrankov v polnem teku in da ememo računati, da bomo v doglednem času našo vrsto ne podvojili, temveč podesoterili. Posebna zahvala velja gr. sreskim načelnikom in šolskim oblastvom, šolskim nadzornikom in zlasti našemu učitelstvu za vse vneino in poštvalnost, s katero so se vsi oprijeli organiziranja dela za Jadransko stražo.

Naše vrlo učitelstvo, ki etoji vedno v prvih vrstah, kadar gre za domoljubno in narodne pokrete, nas je trajno zadolžilo in nikdar mu ne bomo smeli pozabiti, da seje v srca naše mladine semena, iz katerih bo vzkli la in dozorela jadranska ideja kot oba narodna ideja, ki ji bo pripadal vsi narod! Takemu učitelstvu bomo ostali vedno hvaležni, plačila pa mu ne moremo dati lepšega kakor je naša zavest, da je storjeno veliko nacionalno delo. Mi tudi v bodoče računamo, da nam ostanu učitelstvo, zlasti pri organizaciji pomladkov, naš zvesti podpornik in da nam bo pomagalo oživitviti naš ideal, da vso mladino pritegnemo v naš krog. Zato objavljam, da ne bomo ustavili započete akcije v naši banovini, dokler se na poslednji šoli ne ustanovi pomladek Jadranske straže.

Nevarna razmnožitev poljskega mrčesa

Po nekaterih krajih so se v zadnjih letih zelo razvili razni škodljivci. Neverjetno se je razmnožil na sadnem drevju kapar ali škita uš. Njegovo delo se pozna posebno v češpljevih nasadih zanikarnih sadjarjev, ki se jim ni vide'o potrebno, zatirati ga. Opaziti pa je bilo lani, da je nevarnost nekako na odhodu. Zato so se pa pojavili novi škodljivci na polju. Medtem ko smo do sedaj poznali le graharja, se je pojavil slični hrošč na fižolu, to je fižolar. Ljudje so zmajevali z glavami, saj je bil obče znan izrek: »To se bo zgodilo, ko bo fižol postal črviv.« Tega fižolarja je že zelo poznal.

Najopasnejši med škodljivci pa je ličinka menda hrošča pokalica, imenovana žčnik. Ta ličinka izpodjeda vse kulture, kakor deteljo, koruzo in druge. Posebno pretrufan pa je bil krompir. Kaže, kakor da je iskala ličinka v lanskem veliki suši vlage, ki je je največ našla v krompirju.

Kako neki odstraniti to nadlogo? Zamenjanje kulture ne bo odpomoglo, ker napada ta škodljivec vse pridelke. Po mnenju preizkuševalca savske banovine, ki ima v ta namen v najemu parcelo, je bilo uspešno le obvezno zatiranje, ki bi ga kmetje splošno vršili. Jeseni je treba skopati na vsakih 50 kvadratnih metrov po eno večjo luknjo. V luknje se dene konjski gnoj, na gnoj po ena kuhana repa, vse pa se pokrije z zemljo. Toplota privabi črve iz okolice, hrano in vlago pa dobe v repi. Po daljšem času izkopljemo iz teh luknj črve ter jih uničimo v vre'i vodi. Dolžnost občin in oddelčnih oblastev bi bila, da se tako delo organizirano. Prav tako naj se organizira zatiranje rjavega hrošča, ki se nam letos obeta.

F. V.

Zelo prostoren, enonadstropen

OBJEKT

s poleg ležajem vrtom ob glavni cesti ležeč poceni naprodaj v Kočevju. Vprašati oglas. odd. »Jutra« 5206

MLIN

za mletje barv, pripraven za vsako industrijo, s stabilno vodno močjo, stanovanjska hiša, polje, gozd in travniki vse v najboljšem stanju pri Domžalah se ugodno prod. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« v Ljubljani pod znakom: »Sigurna eksistencja« 5244

GOSTILNIČARJI

ne imejte skrbi za balinske krogle, ker iste dobite po solidni ceni pri tvrdki

Pečjak in drug LJUBLJANA Zalokarjeva 13 5239

TRGOVSKEGA POMOČNIKA

za Ljubljano

IŠČE

manufakturna trgovina. Imeti mora velik delokrog pri odjemalcih, biti resen, z večletno prakso ter razpolagati z dobrimi spricvali. Ponudbe poslati na Interreklam d. d. Zagreb, Masarykova 28, pod »Br. 89, A-20c. 5226

Originalni francoski ECLAIR VERMOREL

so najboljši prsilci na svetu. Delj za prsilce po najnižjih cenah. Generalno zastopstvo 2883

Barzel d. d. Subotica

Zahtevajte cenik! Dobi se povsod!

Nova krojaška lutka HAPRAN-doprsnik

(bista) se more vsak čas prilagoditi za vsako osebo, pokaže vsako abnormalnost telesa, je zelo stabilna in odporna, zajamči brezhibno prilagajajo se obliki. Ni treba ne vatanja, ne poskušnje, ne izpolnjevanja. Prihranek na času, delu, trudu in denarju. Priporočila se vsaki dami, ki sama izdeluje svojo garderobo kakor tudi vsaki osebi, ki se ne more ali neče podvreči poskušnji. Informacije pri I. KRONTAL, Novi trg 5, III. nadst. 5044

Modni salon Rozmar

Izdelovalnica toalet po krojnih zadnje mode oddelk dalje DVORNI TRG nad blivšo Narodno kavarno. 4802

Specijalni entel oblik, ašuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejša delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Štrukei.

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjav; entlanje, izdelovanje gumbic. Vsiel najmoderneje ureditve podjetja — najnižje cene. 79

Zahtevajte cenike od tvrdke BRACA KOHN, Senta

pri kateri si morete najceneje in najbolje nabaviti čohano in nečohano

PERJE

Brzolikanje

MOSKE ALI DAMSKE OBLEKE Din 18.—, OBRACANJE Din 300.—

Garderobo najhitreje zlika, kemično očisti, pošije, obrne WALLEY EXPRESS, Ljubljana, Gledališka ul. 2-II. Na likanje se lahko počaka. 4805

Pariski velesejem

otvoren od 13. do 29. maja 1933 leta.

Zadano voljojo na izjemno dobe posebniki, ki dokazuje svoje svojstvo industrijev, trgovcev ali komercijev. Da bi se mogli skoraj z omenjenim posojem, zahtevate oglaševanje Pariskega velesejma v posami trgovskega stajega francoskega posojništva, Simina ulica 8, Beograd, kakor tudi pri francoskih konzulatih v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Skoplju.

Omenjena legemacija stane samo 10 Din in daje možnost, da se okoristite a sledočimi popusti:

Na jugoslovanskih izloznicah 50% (pri povratku); na francoskih izloznicah 50% (pri povratku); na nemških izloznicah 25% (pri povratku); na italijanskih izloznicah 30% (pri povratku in povratku).

Za izloznicke karte, za katere je dovoljen ta popust, velja od 9. do 30. maja za prihod in od 15. maja do 3. junija za povratek, za vse viške, izvešati S. O. E. 108

Udruženje za zaščito dužnika u Jugoslaviji

centrala Beograd

Zastopstvo, Zagreb, Zrinski trg 3, I kat.

za Savsko, Dravsko, Primorsko in Vrbasko Banovino nudi svojim članom s svojo dovršeno organizacijo pomoč v vseh vprašanjih.

Letna članarina Din 60.—.

Na vsako vprašanje damo potrebna pojasnila. Išćemo poverjenike za vse kraje. 4096

Barvati lase...?

Enostavno in lahko s šamponom v tekočini

"Savoréal"

kateri barva. Da lasem prekrasno in naraven sijaj. Dobiva se v vseh odtenih od črne do zlatoplane in vseh 10 stroko spadajočih trgovinah.

Depot: Cosmochemia, Zagreb Smilčičkova ulica 23

Zdrave noče lepe oblike!

Ose bolečine v nočah takoj odstranite!

Ako vas noče peko in bode, ako vam oteka sklep ali nart (otekanje nog), ali če imate večer okopajte noge v kopelji, ki je v tej raztopljene soli sv. Roka. Vzemite prave sv. Roka soli (v seštem omotu) dve polni žlici in jih vsujte v umivalnik vroče vode. Iako nastane balsamični miris, zmes nista raztopna, ki vsebuje mnogo kiselika.

V tej raztopini: a) kopajte noge prično četr ure. Tako zaščitite blagodejno olajšanje in gibnost, ki je daje sv. Roka soli. Bolna in strupena noga bo takor prebrnjena. Rodnata kurja očena in otekline vam omehča te prva ko pelj e sv. Roka soljo toliko, da jih lahko tudi brez noža lahko zluščite. Ako boste negovali noge s sv. Roka soljo, vam postanejo zdrave, močre in lahke, da se boste dobro počutili tudi v temnih čevljih. Sv. Roka soli se dobiva po lekarnah, drogerijah in parfumerijah po 16 Din. 182

Otilija Antosiewicz naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov, da je njena zvesta gospodinjska pomočnica, gospodinja

Lojzka Dolzani

dne 21. t. m. po dolgi mučni bolezn i v 83. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice se vrši v nedeljo, dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiralnice Sv. Jožefa, Vidovdanska cesta, na pokopališče pri Sv. Križu.

Blagopokojnico, ki nam je bila na 70 let s svojim zvestim in vdanem delom v pomoč, ohranimo v trajnem spominu.

Ljubljana, dne 22. aprila 1933.

5235

Za ustanovitev Glasbene šole v Trbovljah

Trbovlje, 22. aprila

Trbovlje, ki so bile že zdavnaj oden najbolj popularnih krajev na Slovenskem, so zadnje čase pridobile na svoji slavi zavoljo dveh stvari: zavoljo silne, brezprimerne socialne bede, ki je v zvezi z zastojem v premožnosti industriji zavlada v dolini, in pa zavoljo svojega mladinskega zbora, slavčkov. — Znano je, da so otroci iz Trbovlje v izredni meri nadarjeni. O tem vedo povedati profesorji na šolah v Ljubljani, v Celju in drugod. Prav posebej pa so trboveljski ljudje nadarjeni za pesem in glasbo. To pričajo uspehi slavčkov, to priča dostojna višina, na kateri stoji rudarska godba, ki jo tvorijo sami rudarji in ki jo tudi dolga leta že vodi lajkar-rudar, to pričajo trboveljska pevka društva, pa vsi številni pevski in glasbeni zbori, ki jih premorejo rudarske doline. O trboveljskem »Zvonu« je po zadnjem koncertu Hubadove župe v Ljubljani zapisal profesor Osterc v beograjskem »Zvonu«, da je bil izmed 15 nastopivših zborov, med katerimi sta bila tudi zbor ljubljanske Glasbene Matice in pa »Ljubljanski Zvon«, prvi po kvaliteti.

Zaradi vsega tega živahnega pevskega in glasbenega življenja v revirih ni nič čudnega, če se je pojavila misel, da bi se vsa ta elementarna, spontana stremiljenja po našem organizirala na smotrni, strokovni način. Trbovlje morajo dobiti svojo glasbeno šolo.

Ze v sedanjih razmerah rudarji marljivo študirajo glasbo. Mladi, glasbeno nadarjeni fantje si pritrjujejo od ust, da zmorejo

skromen honorar za privaten pouk v Trbovljah ali pa celo, da se z vlakom vozijo v Ljubljano in obiskujejo konservatorij. V Trbovljah samih seveda za glasbeni pouk nikakor ni dovolj preskrbljeno. Izmed šolskega učitelstva sta se posvetila glasbi samo gg. Suligoi in Moli, ki vodita petje pri slavčkih in pri »Zvonu«. Trbovlje pa potrebujejo poseben zavod, potrebujejo glasbeno šolo, ki bi prožila priliko vsem mladim talentom, da se izobrazijo. V Trbovljah bi takšna šola lahko vzgajala toliko polnovrednega naraščaja, da bi k nam ne bilo treba več uvažati godbenikov iz tujine.

O stremiljenju po ustanovitvi glasbene šole v Trbovljah, ki je izšlo iz pevskih krogov, je poučen že tudi prosvetni minister dr. Stanković, pa minister dr. Kramer, ki sta v polnem razumevanju obljubila vso pomoč. Glasbena šola v Trbovljah bi lahko bila v teh težkih časih velika odpora krizi in bedi. Mladi ljudje, ki jim dolina ne more nuditi kruha in življenja, bi se izobrazili v smeri, ki je njihovu prihodnemu daru najprikladnejša, in bi se tako spopadali, da se prebijajo skozi življenje tudi na ta način. Obenem pa je pevski in glasbeni vzgoja tista vzgoja, ki v človeku najuspešneje oblikuje plemenitost in lepoto duha. Ze samo to dejstvo, da so Trboveljčani tako izredno nadarjeni za pesem in za glasbo, dokazuje, kako so ti ljudje iz naše najbolj trpeče doline v svojih dušah vredni in plemeniti. Poskrbeti je treba samo, da bodo Trboveljčani tudi kaj imeli od svojih darov.

Trbovlje morajo dobiti svojo glasbeno šolo.

Iz življenja na Jesenicah

Jesenice, 22. aprila

O posebnih senzacijah iz našega kraja nimamo poročati, pač na da intenzivno goš kulturno delo in borbo za socialni in gospodarski obstoj. Malokje v Sloveniji je društveno udejstvovanje tako visoko razvito kakor na Jesenicah. Okoli 50 društev, klubov, organizacij in bratovščin imamo, ki po večini delujejo s polno paro, ker se med njimi vrši pravo trenje za pridobivanje novega članstva in za dosego čim večjih uspehov.

Doba občnih zborov je pri kraju. Bilanca mnogih društev je zelo razveseljujoča pred vsem tam, kjer ima mladina vodstvo društev v rokah. Najbolj privlačne za mladino so sportne in planinske organizacije in one, ki vodijo borbo za eksistenčni obstoj, dočim narodno obrambne organizacije še nimajo pravega podvida. Pretekla zima je bila za zimski sport sili neugodna. Zime v pravem pomenu besede niti bilo ni, pač pa dolga jesen od sv. Mihaela, ko je zapadel prvi sneg po planinah, do danes, ko naleta tudi po nižinah. Skoraj ves skrbno so stavljeni zimski sportni program je spaval po vodi. Le dve, tri nedelje so bile res za smuko ugodne in so se dale izvesti glavne prireditve.

Z nastopom pomladi pa so pričele prihajati v naše kraje cele guche delavcev od drugod. Prihajajo od vseh smeri, iz Stajerske, Dolenjske, a tudi iz drugih banovin. V nadi, da tu dobe delo in zaslužek. V tovarne sprejmejo le redko katerega, a gradbeni sezona se še ni pričela, niti ne obeta biti kaj pridna, ker ljudje nimajo denarja, ako ga pa imajo, ga ne dobe toliko iz delniških zavodov, kolikor ga potrebujejo. Sicer pa moramo pri nas računati s tem, da se v bodoče ne bo toliko gradilo kakor se je zadnja leta, ker je obrtnih lokalov in stanovanj že skoraj zadosti. Zadnje čase se poslovni lokali in stanovanja pri nas že

prav lahko dobijo, ker so ponudbe večje od povpraševanj, kar občutno tišči cene najemnih navzdol.

Refren vseh pogovorov med tovarniškimi delavci in upokojenci pa se suče okrog znižanih pokojnin pri bratovskih skladnicah. Vsako jutro po sedmi maši stoji cela gruča upokojencev pred sarko cerkvijo in si moše medsebojno tožijo gorje, ki so ga dočakali na jesen in zimo svojega življenja. Še bolj od upokojencev pa tarnajo vdove, ki bodo odslej naprej dobivale od 100 do 300 Din pokojnine na mesec, a so za vsako delo nesposobne. Hudo je tudi onim delavcem, ki so še aktivni, ker vedo, da jih čaka na stara leta pomanjkanje; prazni so bili njihovi upi, da bodo na starost za silo preskrbljeni. Dolžnost vlade, banovine in vseh drugih faktorjev je, da tej vелеvažni rudarski socialni ustanovi, ki je prišla skoraj na rob propada, pomorejo zopet na noge, sicer bo popolnoma izgubila pomen kot socialna ustanova.

Velika pozornost občanov in občinskih očetov je usmerjena na novi mestni regulacijski načrt, ki ga je že pred dvema letoma napravil arhitekt Dragotin Fatur iz Ljubljane. Načrt pride tle dni na občinski seji v razpravo. Tu bosta projektant in banki gradbeni inšpektor inž. Viktor Skabornje objasnili vse podrobnosti.

Poleg vseh tegob in skrbí pa pride včas med nas le še kaj poživljajočega. Tako smo imeli ob praznikih prvo fotomatersko razstavo, ki jo je priredil tukajšnji TK Skala v meščanski šoli in jo je posetilo okrog 1200 ljudi. Razstavljenih je bilo okrog 220 krasnih pokrajinskih motivov, portretov in tihotizij. Skala je na svojo, nad vse pričakovanje lepo uspešno razstavo lahko pomosna, saj je na najlepši način zaključila prvo desetletnico svojega vsestranskega dela. Z razstavo je mnogim turistom odprla veličastje naših gor.

Kmet Gojko in njegova pravica

Uzice, sredi aprila

Čudna so pota človeške usode in o tej resnici bi vam mogel zapeti prežalostno pesem kmet Gojko Stanimirovič iz Dvjetnja v užiski okolici.

Bilo je 1916., v dobi avstrijske okupacije, ko so nekega dne v oktobru našli ob vaški poti Miša Obradoviča, kmeta iz Dvjetnja in njegovo ženo Jevrosino v mlaki krvi mrtva. Brez vsakega vzroka so Obradovič obdolžili Gojka dvojnega roparskega umora, ker je bil Obradovič odvezet tudi denar, ki ga je imel pri sebi. Avstrijske oblasti so postavile Gojka pred sodnike, katerim pa je dokazal, da je bil tedi, ko se je mogel izvršiti umor, v Uzici. Gojko je bil oproščen. Toda Obradovič niso mirovali. Leta 1919. so ga zopet obtožili, tedaj pred jugoslovenskimi oblastmi. Uvedla se je preiskava, Gojko je moral v preiskovalni zapor in naposled je prišel pred poroto. Njegov branilec, namesto da bi bil zahteval, da se zaslúži iste priče, ki so že pred leti potrdile njegov alibi, je hotel biti bolj premeten, pa je predlagal samo zaslišanje priče, ki so izpovedale, kje se je nahajal Gojko po času, ko je bil izvršen dvojni

umor, in se je zgodilo tako, da je bil Gojko obsojen kot roparski morilec v dvasletno ječo, ki jo je presegel v Nišu in pozeje v Sremski Mitrovici.

Ko je šel Gojko v ječo, je bil že drugi oženjen in je imel po prvi ženi dva otroka, z drugo pa enega. V ječi ni niti zvedel, da mu je umrla hčerka po prvi in drugi hčerki po drugi ženi. Druga žena, prepričana, da se Gojko ne bo več vrnil iz ječe, je vložila pri cerkvenem sodišču tožbo za razpoko. Med tem je začela tudi razprodajati posveto in ostale stvari, ne meneč se za fantiča iz prvega Gojkovega zakona. Cerkevno sodišče je naposled izrelo razpoko po Gojkovi (!) krivdi in razsodilo, da se žena lahko zopet poroči, dočim je Gojku odreklo to pravico. Za otroka iz prvega zakona pa se ni zmenil nihče. Pristojna oblast je pač postavila skrbnika za posveto, toda ta se ni zanimal za otroka, ali tudi za posveto ne bogve kako, tako da je skoraj vse propadlo.

Toda Gojko s svoje strani tudi ni miroval in slednjič se mu je vendar posrečilo, da je dosegel obnovitev procesa. Zadnji dan leta 1928. se je vršila razprava in Goj-

V soncu na Dravskem polju

Popotnik, ki ga potegne enakomerno udarjajoči, z bencinom krmeljeni sponje iz valovite ljubljanske okolice ali celo iz stisnjene zasavške žleba na Dravsko polje pride v ves drugačen svet: od Maribora do Ptujta teče bel trak po ravnini, kakor bi jo poravnal z ogromnim likalnikom in nato prepleskal z živo zelenino. Dravsko polje je to, naš severni Banat. Za došleca izpod snežnih in sivih gojenjstvih hribov je tu sto in sto novih zanimivosti: posebno običajev in krajevnih posebnosti; posebno ob času, ko prha v dalji stasiti žrebec sv. Jurja in med njegov gospodar iz polnega prsišča mavrico pomladnih barv v svet ob reki, ki kaže naše banovinski svoje ime.

Soferejva roka čisto ne premake volana na proгах, dolgih po več kilometrov, niti za stopinjo. Menjavajo se tipični borovi gozdički, zdaj pa zdaj srtota s ceste fazan in izkine zvedavim očem, pa spet švigajo mimo vozila skupine ograjenih kmetij... pester krajinski film se menja...

Stop! Oglejmo si le mimogrede vasico Dravskega polja. Redka zanimivost: smo prav na sektorju obeh večjih okolišev: Maribora in Ptujta, v St. Janžu na Dravskem polju.

Cerkev in šola, župnišče in mežnarija, orožniška kasarna, pošta in trgovina pa seveda gostima — vse ob glavni cesti; ostalo naselje je potisnjeno v stran, samevalec Ob glavni prometni žili je le še gručina, ki kuka skozi redke vrste smrek; posestvo Orniža, ptujskega župana, ki ga pač pomni vsak, kdorkoli se je zanimal za naš narodni pokret na severni jezikovni

granic. Naši narodni sovražniki so si prilastili graščine, trdnjave pri graditvi nemškega mostu proti Jadranu. Pa so jim v protutež postavili preprosti kmetički gospodarji vse sile v ljubezni do rodne grude in materinega jezika. Prav najbližja sosedla Ornižev graščina šentjanžka šola to živo izpričuje. Okrog 1870. so zahtevali domačini šolo. Po vlađenem nalogu so jim sestavili inženjerji tak proračun, da se je polovica soseske zblala stroškov. Kmet Lešnik, čigar sin Fric je zdaj že dokaj let župan, pa je v ognju navdušenja podri sovražno nakano. Izjavil je, da prevzame zidanje šolskega poslopja v lastni režiji za polovico od strokovnjakov izračunanih vsot. St. Janž je dobil 1. 1877 novo šolo, narodnjak Lešnik pa je doplačal k izgradnji svojega 600 goldinarjev, le da je postavil svoji občini hram omike. Danes je to petrazrednica nadučitelja Jarca, ki pove kmeti, kako mu napreduje šolska mladež; — saj poučuje n. pr. v 4. razredu ena učna moč 96 podjetnih dečkov in deklic!

Velika noč prinese semkaj pomlad. Kakor veliko skupno zahvalno misel se strne na stolne kresov, ki začare po tam del Stajerja na večer velike sobote. Vse obzorje je razari, ob kresovih pa zapoje mladež, raztegne se harmonika, oglasi se pesem. Streljanje, ki se je začelo že zgodaj popoldne, ko so krenile procesije za Zvečkarjem, ne preneha niti zvečer; vso noč in vso velikonočno nedeljo odmevajo se reski strelji, kakor bi se naselila fronta v te kraje. Oblastva skušajo zatreči nepredvidno in nezmiselno početje. Toda čudna navada in strast se ne da izkoreniniti. Ko so jim odvzeli topiče in možnarje, si je tudi šolar-ska mladež iz majhnih pločevinastih ška-

ko Stanimirovič je dosegel, kar je tako željno pričakoval: sodišče ga je spoznalo za nedolžnega in ga popolnoma oprostito krivde in kazni. Pa se je vrnil tako po poldesetem letu ječe v svojo domačo vas. Mislite si lahko, kako ga je presunilo, kar je našel ostankov svojega, pred leti tako lepega kmečkega doma! Hiša in gospodar-sko poslopje samo podrtina, vse zapuščeno. Dva groba na pokopališču je našel, ženo poročeno z drugim, sin pa potepencec, ki se je potikal od kmata do kmata kot pastirček, kot uboga, od vsakogar zaničevana reva.

Gojko ni obupal. S sinom sta začela delati in kmalu si je zopet toliko opomogel, da je bil gospodar na svojem. Ali nesreča mu še vedno ni prizanašala. Tamle leta 1930. sta mu zgorela hiša in hlev. Spet ni omagal. Delala sta s sinom, pa je zopet vzrastla nova hiša in poleg nje nov hlev. Gojko ima celo tudi še pravico do vojne odškodnine, ki mu je bila precejnjena na 40 tisoč dinarjev. Toda tedaj, ko je bil obsojen zaradi dvojnega roparskega umora, so mu odrekli to pravico; in tako se Gojko še danes zama bori, da bi mu vrnil po prvem mu odvzeto pravico. Kakor je bil doslej zama ves njegov trud, da bi pri cerkvenem sodišču dosegel revizijo razsode, ko mu je gospodinja tako nujno potrebna.

Tako se trudi in muči revež, ki je celih devet let in pol preždel v ječi popolnoma po nedolžnem, da bi si zopet uredil svoj dom, pa se mu povsod in vsak čas delajo vse mogoče težave in zapreke, kakor da bi v resnici ne bilo pravice niti pred posvetno nit pred cerkveno gospodjo!

Koncert Vaše Prihode v Ljubljani

Tudi letos nas je obiskal slavni češki violinski virtuoz Vaša Prihoda, ki je priredil v petek koncert v veliki dvorani hotela »Union«. Njegovo ime zadošča, da se do dobra napolni prostorna dvorana. To pot si je sestavljal jako obsežen spored, ki je navedel Betthovnovi sonato v g-duru, Schubertovo fantazijo v e-duru, Mendelssohnovi violinski koncert, dve prireditvi Dvořákovih skladb in lastno fantazijo v h-molu. Vse te skladbe, razen poslednje seveda, tvorijo tako rekoč železni repertoar violinske literature in so prav tako priljubljene v krogih violinskih virtuozov kakor tudi do-maših glasbenikov in diletantov, čemur se

ni čuditi, saj vsebujejo poleg nekaterih izredno virtuoznih mest mnogo melodičnih in priklupnih ter vsakomur dostopnih delov. Medtem, ko so bila menja glasbojube publicke pri interpretaciji Beethovnovi sonate dokaj deljena, češ, da ni bila stilno podana, je Schubertova deloma lahko to zajemljiva, deloma pa na starejšega Beethovna spominjajoča fantazija ogrela vse poslušalstvo. Višek večera naj bi bil vsekakor Mendelssohnovi sloviti violinski koncert, kamen preizkušnje vsakega konservatorijskega absolventa, pa tudi virtuozom dobrodošla prilika, pokazati lepoto tona in — osobito v poslednjem stavku — prožnost lika. Prihoda je prinesel to skladbo seveda docefa brezhibno, kar je pri njem conditio sine qua non, pa tudi tople občutenosti in posebno vzorno interpretirano v drugem, Andante stavku. V ostalem je bilo Mendelssohnov koncert celo v Ljubljani, ki ima tako malo koncertnih nastopov, že tolikokrat slišati da bi mi bilo osebno ljubše, ako bi si bil virtuoz izbral katerikoli drugi koncert mesto tega, ki je res vsakomur, ki se je vsaj nekaj poštenih let trudil z goslam, dobesedno znan. V nadaljnjem smo tudi Dvořák-Kreislerjev slovanski ples v e-molu, gotovo najuspešnejšo skladbo te vrste savnega češkega skladatelja, ter istega a.dur-valček v originalni, a nekoliko

samohotni prireditvi Prihoda samega. Kot skladatelj se nam je violinist predstavil s fantazijo v h-molu, pestro in virtuozno oblikovano skladbo, ki pa napravila bolj vtis potpurija kot fantazije ter formalno in v oziru invencije ne prenesse posebno stroge kritike. Za svoje frapantno virtuozno izvajanje je skladatelj in virtuoz žel bogat aplavz navdušene publicke, ki ga je prisilila, da je dodajal vedno nove točke, med njimi nekaj Paganinijevih, dalje Rimski-Korzakova himno solcu in po drugih še Schubertovo baletno glasbo k Rozamundi. S temi točkami je navdušene publicke stopnjeval do viharnosti in le nerado se je množevitveno občinstvo razšlo.

Pri klavirju je virtuozu spremljal v celoti vzorno, le mestoma malo prejako pianist Oto A. Graef na nemogočnem, srmatom revnem instrumentu, ki bi ga bilo nujno treba do prvega prihodnjega koncerta nadomestiti z dostojnim.

L. M. S.

Akademski pevski zbor pred novimi nastopi

Delovni načrt o izvajanju gence slovenske pesmi.

Ljubljana, 22. aprila. Akademski pevski zbor na univerzi kraja Aleksandra se je z letošnjim letom tako glede organizacije kakor glede pevškega materiala popolnoma prenovil in nastopa novo fazo svojega dela. Za prihodnje dni pripravila vrsto koncertov po vseh večjih mestih Slovenije — v Celju, Mariboru, Ljubljani, Novem mestu in drugod. V skladu s svojim načrtom za bodočnost, da sistematično, po razvojnih dobah in z deli najpomembnejših predstavnikov pod slovenski javnosti gence naše glasbe, se je zbor za te svoje najbližje nastope odločil, da predstavi glasbenemu občinstvu naj-

prej Foersterja kot našega največjega skladatelja v dobi pred »Novimi akordic«. Za te koncerte je zbor našel tudi njegovo Kantato iz psalma 126, večerni Ave, v brezupnosti, Samo Milica, Njega ni, Pjevajmo, Tri mi tuge, Razbita čaša, Spak, Vihar, Umri je mož in šest prirejenih narodnih. Akademski pevski zbor se za izvedbo tega programa ni le z vajami dobro pripravil, temveč je v zvezi s svojo reorganizacijo izvedel tudi temeljito glasovno in muzikalno analizo pevcev, posamezniki pa so bili tudi zdravniško preiskani. Tako je Akademski pevski zbor uvedel strokovno in umetniško temeljit način študija in dela, kakršna doslej pri naših zborih še ni bil običajen.

Akademski pevski zbor se je ustanovil pred dobrimi šestimi leti. Izšel je iz zbora »Triglavanov« in je sploščka zbral okrog sebe majhno četo pevcev, ki pa je potem stalno rasla in se izpopolnjevala. Ko je prvič javno nastopil na svetovsavijski proslavi 1. 1927., sta bila občinstvo in kritika očarana. Potem je absolvirala vrsto uspešnih koncertov v Celju, Mariboru, Ljubljani, Bledu. O priliki, ko se je ustanovila Zveza jugoslov. pevskih zborov, v katero so poleg ljubljanske stopila še »Mladost« in »Balkan« iz Zagreba, »Obličje« iz Beograda in »Obličje« iz Skoplja je z velikim uspehom nastopil tudi pred beograjsko javnostjo. Prvi njegov pevovodja je bil France Marolt, potem sta ga nekaj časa vodila Nefat in Stritoč, dokler ga ni spet prevzel Marolt.

Zbor šteje danes 52 dobro izvežbanih, aktivnih grl. Poleg rednih pevskih vaj obiskujejo vsi pevci stalno tudi pevsko šolo. Delovni program, ki si ga je zastavil Akademski pevski zbor pomeni v naši Glasbeni kulturi nov način dela. S koncerti, ki jih je zasnoval, bo dobila naša javnost polagoma celotno sistematično podobo vsega razvoja slovenske pesmi.

Ponarejen nemški tisočak

Grafolog Henrik Ulbrich in njegova žena Elizabeta, ki sta se dalje časa zadrževala v Mariboru, Ljubljani in drugih mestih sta nedavno izvedla drzno sleparijo. S seboj sta imela več bankovcev za 1000 nemških mark iz leta 1925. pa sta letnico spremenila v 1928. ko v Nemčiji že ni bilo več inflacijskega denarja. Te bankovce sta nato skušala spraviti v promet in sta enega res prodala, nekje v Mariboru za 14.000 Din. Ker ni izklučeno, da bosta imenovana še kje v Sloveniji skušala najti žrtva, svarimo kred njima Prevečani pri zasledujejo varnostna oblastva, vendar se znata oba spretno skrivati. Ulbrich in žena sta doma iz Oschersebera pri Magdeburgu.

OMIŠ PRI SPLITU

HOTEL BELLEVUE, nova stavba, tekoča voda. Penzija Din 60.— do 80.— Za daljše bivanje zahtevajte specialno ponudbo. 120

MAKARSKA

Morsko kopališče in letovišče na podnožju Blokova (1762 m). Divna plaža (1500 m), kristalno čisto morje, krasen borov gozd ob plaži. Izvrstna studenčnica, električna razsvetljava, dnevne zveze s parobrodom s Splitom in Metkovićem v dveh urah. Kopanje brezplačno. Prospekte in informacije daje brezplačno Kopališno poverjenstvo. 167

HVAR

HOTEL KOVAČIĆ

odlična udobnost... dobra hrana... nizke cene. Prospekte na zahtevo! 129

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

ODSLEJ: SOLNCE PO NAROČILU!

Beljenje na trati brez solnca? Ni mogoče! Samo solnce beli perilo s pomočjo kisika. V kotlu kjer je Radion je vedno solnce! Radion pere in beli perilo sam — na milijone kisikovih mehurčkov opravi previdno to delo — oni spravijo čistilno peno mila sami skozi najdrobnejše gube. V najkrajšem času je perilo čisto in belo ko sneg.

Schichtov RADION

DELUJE V KOTLU KAKOR SOLNCE NA TRATI

R.14-33

Naše morje

Crikvenica

največje kopališče na Jadranu. 4 in pol ure vožnje od Zagreba via Plase. 30 hotelov in penzijonov. Tega leta velike svečanosti in znatno znižane cene. Informacije in prospekte pošljite Zdrav. poverjenstvu in hoteli sami.

HOTEL MIRAMARE nasproti plaži. Lift. Družabni prostori. Toplo morske kopeli. Predsezoni 65—80 Din.

DOM DR. SKIDL. 50 sob a tekočo vodo. Kopeli, garaže. Pension v predsezoni 65 do 80 Din.

HOTEL PENS. ESPLANADA vis-a-vis plaža. Popoln komfor. Tek. voda. Garaža. Popolna oskrba v gl. sez. 65—85 Din.

HOTEL PENSION SLAVIJA. 25 moderno opremljenih sob s tekočo vodo. Kopeli, garaže. Informacije gratis.

PARK HOTEL CRNKOVIC vis-a-vis kopališča. Dopl. kuhinja. Cene predsez. 65—70 Din gl. sez. 80—90 Din. Prospekti

PENSION REST. WIEN. Nova moderna zgradba. Vis-a-vis kopališča. V sobah tekoča voda. Informacije gratis.

PENSION ADRIA. prekrasna, mirna lega. Predsez. 60—75 Din. Pod istim vodstvom: Hotel Miramare Crikvenica; Palace-hotel Zagreb

HOTEL-PENSION IVANČIĆ. v bližini pristanišča in kopališča. Tekoča voda. Popoln pension od 60—90 Din

HOTEL-PENSION CRIKVENICA. nedaleč od pristanišča. Moderno opremljene sobe. Popolna oskrba od 60—75 Din

PENS. REST. GJURASIN. novozgrajeno moderno urejeno poslonje z elegantno opremo. Tekoča voda. Pension v predsezoni 45—80 Din.

PENSION DANICA. Kopanje pred samo vilo. Popolna oskrba 60—70 Din. Prospekti gratis.

PENSION EUROPA I. IVANČIĆ. neposredno ob kopališču. Mirna meščanska hiša. Popolna oskrba od 75—85 Din.

PENSION »WIMMER« nasproti kopališču v leti vili. Popolna oskrba 45—85 Din

Med. dr. IVO RAKULJIĆ - ZELOV

javlja, da se je s univerzitetne ženske klinike v Grazu, kjer se je specializiral in vršil službo asistenta pri dvornem svetniku prof. dr. E. Knauerju preselil v Ljubljano in

ordinira za operativno ginekologijo (ženske bolezni) in porodništvo

na 24. aprilom t. l. na MIKLOŠEVI CESTI 34/1 od 9. do 11. in od 16. do 19. ure. TELEFON 20-25

Domače vesti

* Druga redna seja banovinskega odbora JKAJ bo v nedeljo 30. t. m. ob 10. uri v mali dvorani Sokolskega doma v Novem mestu v naslednjem dnevnem redu: 1. otvoritev in imenovanje overovateljev zapisnika; 2. poročilo banovinskega tajnika dr. Marjana Zajca; 3. poročila ministrov dr. A. Kramerja in L. Puclja; 4. referat senatorja dr. Rožiča o univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani; 5. debata o vseh poročilih in slučajnosti.

* Sreski odbor JRKD v Krškem je poslal včeraj g. Nikoli Uzunoviču, državnemu predsedniku JRKD in bivšemu predsedniku ministrstva za narodno prehrano, prošnjo, da se v Ljubljani v naslednjem dnevnem redu: 1. otvoritev in imenovanje overovateljev zapisnika; 2. poročilo banovinskega tajnika dr. Marjana Zajca; 3. poročila ministrov dr. A. Kramerja in L. Puclja; 4. referat senatorja dr. Rožiča o univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani; 5. debata o vseh poročilih in slučajnosti.

* Proslava 25. letnice NSZ obeta biti eden največjih delavskih praznikov. Do velike proslave našega delavstva nas loči še komaj trije dni. Posobni odseki so pridno na delu in imajo skoro vsak dan svoje in posvete. Propagandni odsek je svoje delo že skoro končal. Tudi dni bo prišel razpisovalni vabil za vse prireditelje. Prireditveni odsek je že do podrobnosti izdelal program, katerega problematiko t. dni. Poseben odsek za prireditelje slavoslovne akademije je sestavil spored. Na tej akademiji, ki bo v soboto 13. maja ob 20. v dramskem gledališču, bodo sodelovali Milena Verbičeva, Julij Betetov, Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga«, Završanov pevski kvartet, Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor« in govorniki zbor TSS.

* Na sporedu bodo nastopi pevskih solistov zmešani zbori s spremljanjem orkestra kvartet in pevnanje govornikov zbor. Glavni dan proslave bo v nedeljo 14. maja NSZ dobiva iz vseh krajev države poročila da se delavstvo resno pripravlja na pohod v prestolnico Slovenije, v Belo Ljubljano. Na proslavo došle iz češkoslovaške večje število zastopnikov češkoslovaške delavske zveze pod vodstvom bivšega ministra in sodanega poslanca g. Tucnega. Verjetno je, da se delegaciji pridruži tudi velik vrstalec Jugoslovenov, senator g. Klofáč. Večje skupine delavstva bodo prišle tudi iz ostalih pokrajin naše države, posebno pa iz Beograda in Zagreba. Jugoslovenki na conalni sindikati so dali na delavstvo poseben razglas, s katerim vabilo na pohod v Ljubljano. Glavna proslava bo na sokolskem Taboru, kjer bosta manifestacijski zbor in razvija centralnega prapora, ki mu bo kumoval ban g. dr. Marušič. Po proslavi bosta odšla po mestu in pokornih spominu kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja s polnočnim venca na njegov spomenik. Pred magistratom bo zbrane delavce pozdravil ljubljanski župan g. dr. Puc. Ljubljana sama se pridno pripravlja na ta veliki dan našega delavca. Nacionalna društva bodo imela v ponedeljek zvečer posebno sejo, na kateri se bodo obravnavale podrobnosti proslave. NSZ prosi vabljena društva, da zanesljivo pošljejo svoje zastopnike.

* Tri velika skupinska potovanja na svetovno razstavo v Chicagu. Društvo prijateljev Vel. Britanije in Amerike priredi skupno s Putnikom in paroplovni družbami (Hamburg-Amerika-Linie, Cunard Line, White Star Line) tri velike ekskurzije v Ameriko. Prvo potovanje bo od 6. VI. do 9. VII., drugo od 6. VII. do 7. VIII. in tretje od 31. VII. do 1. IX. t. l. Za vsako potovanje sta predvideni dve kategoriji: I. kategorija cenejša s tretjerezgrednim in II. kategorija dražja z drugo, razrednim arangementom. Potovanje obeh kategorij je popolnoma enako, razlika je le v komfortu potovanja. Potovanje traja 33 dni in stane od 304 do 416 dolarjev. Tocenejša navodila in programe za ta potovanja daje »Putnik« v Ljubljani interesantom brezplačno.

* Ameriški Jugosloveni in svetovna razstava v Chicagu. Ob priliki stoletnice ustanovitve mesta Chicaga se bo letos vršila tamkaj velika svetovna razstava. Kraj razstave je idealen: na obali Michiganskega jezera sredi Grand parka nasproti impozantni fronti nebotičnikov se dviga novo mesto — svetovna razstava. Pričakuje se, da bo razstavo posetilo vsaj 50 milijonov ljudi. Jugosloveni v Chicagu in okolici ki jih je približno 120.000, bodo na razstavi priredili jugoslovanski dan. Nastopila bodo vsa naša pevstva društva. Pripravila se tudi otroški zbor, ki bo štel okoli 500 otročkov. Dalje bodo razstavljene naše narodne vezenine in ročna dela. Nastopilo bo tudi naše ameriško šolstvo. Nastop ameriških Jugoslovenov bo velikega prazničnega pomena za naš narod.

* Razpis službe. Kr. banska uprava v Ljubljani razpisuje službeno mesto kajnika pri sreskem cestnem odboru v Ptuj. Upoštevati se bodo prosilci z najmanj dovršeno nižjo srednjo ali tel. enakovredno šolo. Prošnje do 10. maja.

* Službeni list dravske banovine objavlja v 33. letošnji številki: Zakon o porokih in glede socialnega zavarovanja med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo; uredba o izpodbijanju uredb, a katero se določajo številni in sedeži notarjev; sestava izpodbijalnih komisij za državni strokovni izpit šumarskih uradnih pripravnikov ter objave banske uprave o pobiranjih občinskih trošarin v letu 1933.

* Življenjske Ivanove Vrhovca, zgodovinarja Ljubljane n. Novega mesta, je zanimiva kulturna slika iz naše nedavne preteklosti, ki jo bo s pridombral vsak izobraženec. Knjižico je napisal Vrhovc, sošolec in prijatelj, župnik Ivan Vrhovnik, zasluga jo je pa s pomočjo muzejske Ljubljanske Zgodovinske sekcije Muzejskega društva za Slovenijo. Opremljena z več slikami stane v knjižarnah 20 Din, družbeni člani jo pa dobe v muzejski pisarni za 15 Din.

* Ludvik Kuba. Te dni so se češki listi spominjali 70. letnice (rojen 16. aprila 1863) tega simpatičnega glasbenika in slikarja. Čigar delovanje je tesno povezano tudi z našim narodom. Prvotno učitelj, si je postavil in izvršil veliko delo: izdal je 12 knjig »Slovanstvo« v svojih spevih. Da zbere gradivo, je prepotoval slovaške kraje in se mudil tudi na našem jugu, kjer je posebno vžbil Dalmacijo, Črno goro in Bono s Hercegovino. Pri tem je pisal članke in razprave tudi etnografske vsebine med drugim v Jagićev Arhiv, za Jugoslov akademijo v Zagrebu in za znano delo Die österr. ungar. Monarchie in Wort u. Bild nemščino mu je prevajala ga. Karásekova. Tudi kot slikar je na glasu. Motiva si je iskal tudi iz naših krajev (Morčuna, Sarajevo). Dolgo let je živel na Dunaju in iskal prijateljstvu z znanima slovenoljuboma Zd. Rausarjem in dr. Jos. Karáskom.

* Časna vest. G. dr. Vladimir Miselj, naš ožji rojak, član tliščarstva društva narolov v Zenevi, se tudi v Sloveniji na svojem dopustu.

* Obzorje postavitev spomenika Aristidu Briandju je poslal nabiralno pismo za prispevke, s katerimi naj se postavi v Parizu spomenik velikemu državniku. Nabiranje se vrši pod pokroviteljstvom francoske vlade, g. bana dravske banovine in Francoskega inštituta v Ljubljani. Prispevki se sprejemajo na francoskem konzulatu od 9. do 14. in v Francoskem inštitutu od 10. do 12. in od 17. do 19. Imena vseh darovalcev se pridobijo v uradnem listu francoske republike.

* Življenjske Ivanove Vrhovca, zgodovinarja Ljubljane n. Novega mesta, je zanimiva kulturna slika iz naše nedavne preteklosti, ki jo bo s pridombral vsak izobraženec. Knjižico je napisal Vrhovc, sošolec in prijatelj, župnik Ivan Vrhovnik, zasluga jo je pa s pomočjo muzejske Ljubljanske Zgodovinske sekcije Muzejskega društva za Slovenijo. Opremljena z več slikami stane v knjižarnah 20 Din, družbeni člani jo pa dobe v muzejski pisarni za 15 Din.

* Ludvik Kuba. Te dni so se češki listi spominjali 70. letnice (rojen 16. aprila 1863) tega simpatičnega glasbenika in slikarja. Čigar delovanje je tesno povezano tudi z našim narodom. Prvotno učitelj, si je postavil in izvršil veliko delo: izdal je 12 knjig »Slovanstvo« v svojih spevih. Da zbere gradivo, je prepotoval slovaške kraje in se mudil tudi na našem jugu, kjer je posebno vžbil Dalmacijo, Črno goro in Bono s Hercegovino. Pri tem je pisal članke in razprave tudi etnografske vsebine med drugim v Jagićev Arhiv, za Jugoslov akademijo v Zagrebu in za znano delo Die österr. ungar. Monarchie in Wort u. Bild nemščino mu je prevajala ga. Karásekova. Tudi kot slikar je na glasu. Motiva si je iskal tudi iz naših krajev (Morčuna, Sarajevo). Dolgo let je živel na Dunaju in iskal prijateljstvu z znanima slovenoljuboma Zd. Rausarjem in dr. Jos. Karáskom.

* Časna vest. G. dr. Vladimir Miselj, naš ožji rojak, član tliščarstva društva narolov v Zenevi, se tudi v Sloveniji na svojem dopustu.

* Obzorje postavitev spomenika Aristidu Briandju je poslal nabiralno pismo za prispevke, s katerimi naj se postavi v Parizu spomenik velikemu državniku. Nabiranje se vrši pod pokroviteljstvom francoske vlade, g. bana dravske banovine in Francoskega inštituta v Ljubljani. Prispevki se sprejemajo na francoskem konzulatu od 9. do 14. in v Francoskem inštitutu od 10. do 12. in od 17. do 19. Imena vseh darovalcev se pridobijo v uradnem listu francoske republike.

* Življenjske Ivanove Vrhovca, zgodovinarja Ljubljane n. Novega mesta, je zanimiva kulturna slika iz naše nedavne preteklosti, ki jo bo s pridombral vsak izobraženec. Knjižico je napisal Vrhovc, sošolec in prijatelj, župnik Ivan Vrhovnik, zasluga jo je pa s pomočjo muzejske Ljubljanske Zgodovinske sekcije Muzejskega društva za Slovenijo. Opremljena z več slikami stane v knjižarnah 20 Din, družbeni člani jo pa dobe v muzejski pisarni za 15 Din.

* Ludvik Kuba. Te dni so se češki listi spominjali 70. letnice (rojen 16. aprila 1863) tega simpatičnega glasbenika in slikarja. Čigar delovanje je tesno povezano tudi z našim narodom. Prvotno učitelj, si je postavil in izvršil veliko delo: izdal je 12 knjig »Slovanstvo« v svojih spevih. Da zbere gradivo, je prepotoval slovaške kraje in se mudil tudi na našem jugu, kjer je posebno vžbil Dalmacijo, Črno goro in Bono s Hercegovino. Pri tem je pisal članke in razprave tudi etnografske vsebine med drugim v Jagićev Arhiv, za Jugoslov akademijo v Zagrebu in za znano delo Die österr. ungar. Monarchie in Wort u. Bild nemščino mu je prevajala ga. Karásekova. Tudi kot slikar je na glasu. Motiva si je iskal tudi iz naših krajev (Morčuna, Sarajevo). Dolgo let je živel na Dunaju in iskal prijateljstvu z znanima slovenoljuboma Zd. Rausarjem in dr. Jos. Karáskom.

* Časna vest. G. dr. Vladimir Miselj, naš ožji rojak, član tliščarstva društva narolov v Zenevi, se tudi v Sloveniji na svojem dopustu.

* Obzorje postavitev spomenika Aristidu Briandju je poslal nabiralno pismo za prispevke, s katerimi naj se postavi v Parizu spomenik velikemu državniku. Nabiranje se vrši pod pokroviteljstvom francoske vlade, g. bana dravske banovine in Francoskega inštituta v Ljubljani. Prispevki se sprejemajo na francoskem konzulatu od 9. do 14. in v Francoskem inštitutu od 10. do 12. in od 17. do 19. Imena vseh darovalcev se pridobijo v uradnem listu francoske republike.

* Življenjske Ivanove Vrhovca, zgodovinarja Ljubljane n. Novega mesta, je zanimiva kulturna slika iz naše nedavne preteklosti, ki jo bo s pridombral vsak izobraženec. Knjižico je napisal Vrhovc, sošolec in prijatelj, župnik Ivan Vrhovnik, zasluga jo je pa s pomočjo muzejske Ljubljanske Zgodovinske sekcije Muzejskega društva za Slovenijo. Opremljena z več slikami stane v knjižarnah 20 Din, družbeni člani jo pa dobe v muzejski pisarni za 15 Din.

* Ludvik Kuba. Te dni so se češki listi spominjali 70. letnice (rojen 16. aprila 1863) tega simpatičnega glasbenika in slikarja. Čigar delovanje je tesno povezano tudi z našim narodom. Prvotno učitelj, si je postavil in izvršil veliko delo: izdal je 12 knjig »Slovanstvo« v svojih spevih. Da zbere gradivo, je prepotoval slovaške kraje in se mudil tudi na našem jugu, kjer je posebno vžbil Dalmacijo, Črno goro in Bono s Hercegovino. Pri tem je pisal članke in razprave tudi etnografske vsebine med drugim v Jagićev Arhiv, za Jugoslov akademijo v Zagrebu in za znano delo Die österr. ungar. Monarchie in Wort u. Bild nemščino mu je prevajala ga. Karásekova. Tudi kot slikar je na glasu. Motiva si je iskal tudi iz naših krajev (Morčuna, Sarajevo). Dolgo let je živel na Dunaju in iskal prijateljstvu z znanima slovenoljuboma Zd. Rausarjem in dr. Jos. Karáskom.

* Časna vest. G. dr. Vladimir Miselj, naš ožji rojak, član tliščarstva društva narolov v Zenevi, se tudi v Sloveniji na svojem dopustu.

SUKNO TEOKAROVIC

LJUBLJANA
GRADIŠČE 4 NASPLOTI DRAM
za vsa moška oblačila
in uniforme

Rekord današnjih dni sta nizka cena in odlična kvaliteta.

* Odbor za postavitev spomenika Aristidu Briandju je poslal nabiralno pismo za prispevke, s katerimi naj se postavi v Parizu spomenik velikemu državniku. Nabiranje se vrši pod pokroviteljstvom francoske vlade, g. bana dravske banovine in Francoskega inštituta v Ljubljani. Prispevki se sprejemajo na francoskem konzulatu od 9. do 14. in v Francoskem inštitutu od 10. do 12. in od 17. do 19. Imena vseh darovalcev se pridobijo v uradnem listu francoske republike.

* Življenjske Ivanove Vrhovca, zgodovinarja Ljubljane n. Novega mesta, je zanimiva kulturna slika iz naše nedavne preteklosti, ki jo bo s pridombral vsak izobraženec. Knjižico je napisal Vrhovc, sošolec in prijatelj, župnik Ivan Vrhovnik, zasluga jo je pa s pomočjo muzejske Ljubljanske Zgodovinske sekcije Muzejskega društva za Slovenijo. Opremljena z več slikami stane v knjižarnah 20 Din, družbeni člani jo pa dobe v muzejski pisarni za 15 Din.

* Ludvik Kuba. Te dni so se češki listi spominjali 70. letnice (rojen 16. aprila 1863) tega simpatičnega glasbenika in slikarja. Čigar delovanje je tesno povezano tudi z našim narodom. Prvotno učitelj, si je postavil in izvršil veliko delo: izdal je 12 knjig »Slovanstvo« v svojih spevih. Da zbere gradivo, je prepotoval slovaške kraje in se mudil tudi na našem jugu, kjer je posebno vžbil Dalmacijo, Črno goro in Bono s Hercegovino. Pri tem je pisal članke in razprave tudi etnografske vsebine med drugim v Jagićev Arhiv, za Jugoslov akademijo v Zagrebu in za znano delo Die österr. ungar. Monarchie in Wort u. Bild nemščino mu je prevajala ga. Karásekova. Tudi kot slikar je na glasu. Motiva si je iskal tudi iz naših krajev (Morčuna, Sarajevo). Dolgo let je živel na Dunaju in iskal prijateljstvu z znanima slovenoljuboma Zd. Rausarjem in dr. Jos. Karáskom.

* Časna vest. G. dr. Vladimir Miselj, naš ožji rojak, član tliščarstva društva narolov v Zenevi, se tudi v Sloveniji na svojem dopustu.

* Obzorje postavitev spomenika Aristidu Briandju je poslal nabiralno pismo za prispevke, s katerimi naj se postavi v Parizu spomenik velikemu državniku. Nabiranje se vrši pod pokroviteljstvom francoske vlade, g. bana dravske banovine in Francoskega inštituta v Ljubljani. Prispevki se sprejemajo na francoskem konzulatu od 9. do 14. in v Francoskem inštitutu od 10. do 12. in od 17. do 19. Imena vseh darovalcev se pridobijo v uradnem listu francoske republike.

* Življenjske Ivanove Vrhovca, zgodovinarja Ljubljane n. Novega mesta, je zanimiva kulturna slika iz naše nedavne preteklosti, ki jo bo s pridombral vsak izobraženec. Knjižico je napisal Vrhovc, sošolec in prijatelj, župnik Ivan Vrhovnik, zasluga jo je pa s pomočjo muzejske Ljubljanske Zgodovinske sekcije Muzejskega društva za Slovenijo. Opremljena z več slikami stane v knjižarnah 20 Din, družbeni člani jo pa dobe v muzejski pisarni za 15 Din.

* Ludvik Kuba. Te dni so se češki listi spominjali 70. letnice (rojen 16. aprila 1863) tega simpatičnega glasbenika in slikarja. Čigar delovanje je tesno povezano tudi z našim narodom. Prvotno učitelj, si je postavil in izvršil veliko delo: izdal je 12 knjig »Slovanstvo« v svojih spevih. Da zbere gradivo, je prepotoval slovaške kraje in se mudil tudi na našem jugu, kjer je posebno vžbil Dalmacijo, Črno goro in Bono s Hercegovino. Pri tem je pisal članke in razprave tudi etnografske vsebine med drugim v Jagićev Arhiv, za Jugoslov akademijo v Zagrebu in za znano delo Die österr. ungar. Monarchie in Wort u. Bild nemščino mu je prevajala ga. Karásekova. Tudi kot slikar je na glasu. Motiva si je iskal tudi iz naših krajev (Morčuna, Sarajevo). Dolgo let je živel na Dunaju in iskal prijateljstvu z znanima slovenoljuboma Zd. Rausarjem in dr. Jos. Karáskom.

* Časna vest. G. dr. Vladimir Miselj, naš ožji rojak, član tliščarstva društva narolov v Zenevi, se tudi v Sloveniji na svojem dopustu.

* Obzorje postavitev spomenika Aristidu Briandju je poslal nabiralno pismo za prispevke, s katerimi naj se postavi v Parizu spomenik velikemu državniku. Nabiranje se vrši pod pokroviteljstvom francoske vlade, g. bana dravske banovine in Francoskega inštituta v Ljubljani. Prispevki se sprejemajo na francoskem konzulatu od 9. do 14. in v Francoskem inštitutu od 10. do 12. in od 17. do 19. Imena vseh darovalcev se pridobijo v uradnem listu francoske republike.

* Življenjske Ivanove Vrhovca, zgodovinarja Ljubljane n. Novega mesta, je zanimiva kulturna slika iz naše nedavne preteklosti, ki jo bo s pridombral vsak izobraženec. Knjižico je napisal Vrhovc, sošolec in prijatelj, župnik Ivan Vrhovnik, zasluga jo je pa s pomočjo muzejske Ljubljanske Zgodovinske sekcije Muzejskega društva za Slovenijo. Opremljena z več slikami stane v knjižarnah 20 Din, družbeni člani jo pa dobe v muzejski pisarni za 15 Din.

* Ludvik Kuba. Te dni so se češki listi spominjali 70. letnice (rojen 16. aprila 1863) tega simpatičnega glasbenika in slikarja. Čigar delovanje je tesno povezano tudi z našim narodom. Prvotno učitelj, si je postavil in izvršil veliko delo: izdal je 12 knjig »Slovanstvo« v svojih spevih. Da zbere gradivo, je prepotoval slovaške kraje in se mudil tudi na našem jugu, kjer je posebno vžbil Dalmacijo, Črno goro in Bono s Hercegovino. Pri tem je pisal članke in razprave tudi etnografske vsebine med drugim v Jagićev Arhiv, za Jugoslov akademijo v Zagrebu in za znano delo Die österr. ungar. Monarchie in Wort u. Bild nemščino mu je prevajala ga. Karásekova. Tudi kot slikar je na glasu. Motiva si je iskal tudi iz naših krajev (Morčuna, Sarajevo). Dolgo let je živel na Dunaju in iskal prijateljstvu z znanima slovenoljuboma Zd. Rausarjem in dr. Jos. Karáskom.

* Časna vest. G. dr. Vladimir Miselj, naš ožji rojak, član tliščarstva društva narolov v Zenevi, se tudi v Sloveniji na svojem dopustu.

Hubertus terpentino milo

odjemalci napraviti večji promet, druga pot pa, ki stremi za tem, da najde novih odjemalcev — je boljša, kajti ni pametno preobložiti svoje odjemalce z blagom. Veliko je število onih podjetij, ki so s pomočjo Ljubljanskega veleposrednika ubrali to pot do novih uspehov. Tudi k udeležbi na letošnjem Ljubljanskem veleposredništvu od 3. do 12. junija so se že prijavili v velikem številu. Vidimo torej, da jih ni potlačila kriza in sami radi priznavajo, da dober del svojih poslovnih uspehov pripisujejo temu, da stalno razstavljajo na veleposredni. Naj tudi drugi, ki še niso prijavili svoje udeležbe kot razstavljalec na letošnjem spomladanskem veleposredništvu v Ljubljani, v samoobrambi in kot člani splošne akcije proti zastoju v gospodarskem življenju sledijo temu primeru in se čimprej prijavijo.

* Zračna zveza z Ljubljano. Redni zračni poštinski in poštni promet na progi Dunaj - Gradec - Zagreb - Beograd - Solun bo odprt v prvih dneh meseca maja. Prvi avion bo iz Beograda odletel v Zagreb 5. maja. Letos se odpravi tudi zveza z Suškom in Ljubljano. Nova avionska zveza med Zagrebom in Ljubljano bo odprta v začetku junija. Na progi Zagreb-Ljubljana bodo v prometu domači Potezi, ki bodo startali iz Zagreba po dohodu aviona iz Beograda, to je popoldne okoli pol 17. Iz Ljubljane se bodo avioni vračali v Zagreb vsako jutro ob pol 10. Zveza bo dnevna, razen ob nedeljah in praznikih.

* S fotokamero čez Gorjanec. Že lani septembra je ljubljansko društvo »Bela Krajina« sprožilo misel velikega fotomaterskega izleta v Belo Krajino, vendar je takrat razmeroma elabo vreme ostvaritve preprečilo. Misel pa ni zaspala. 7. maja bo vozil prvi poseben fotomaterski vlak v Jugoslaviji v lepe kraje tam za Gorjanec, med prizajne vinorodne holme in med številne starodavne zgodovinske spomenike te dežele, v kateri življenje šteje že tretje, četrto tisočletje. Prometno ministvo je dovolilo izjemni tretjinski popust. Dosele je Gregorjeva fotomaterska vojska prirejala izlete vedno za vse v en sam kraj. Belokranjski izlet bo prvi v večjem obsegu, ker se bodo fotomaterji razdelili na 21 skupin z glavnimi izletnimi izhodnimi točkami v Senuhu, Črnomlju, Starem trgu, Vinici, Adlešičih, Gradcu in Metliki. Manjša skupina bo obiskala tudi lepo Mirno goro (1048) s planinsko kočjo. Tako bodo v enem samem dnevu naši marilji fotomaterji s svojimi kamerami objeli vso Belo Krajino od mejne Poljanske doline tja do Zuzemberških gor in od krških Adlešičev tja do Senuha in Mirne gore. Tudi kinoamaterji gredo za njimi, ker bo ta dan za naše Belokranjce praznik narodnega veselja. Vsa pestrost belokranjskih narodnih noš, šeg in kola bo občela, ker prvič v življenju teh sicer zapuščenih krajev za Gorjanec pridejo tako številni gosti, da bodo potem s slikami tudi drugim pokazali vso tisto neopisano in skrivno lepoto, ki večkrat prekaša moč besedi.

* Dva kovača brž poišči, z njima slamiča obišči, liter rizlinga boš pil vrček pa povrh dobi! Ob priliki požarov, ki se žal v zadnjem času povsod prepočesto pojavljajo, se obračajo prizadeji požaritelj in razni pomožni odbori do Rdečega križa s prošnjo za podporo. Toda uprava Rdečega križa mora po svojih načelih vsako tako podpiranje požariteljev odkloniti, ker ne spada denarno podpiranje požariteljev v delokrog Rdečega križa ne glede na to, da se škoda, ki nastane po požaru, lahko prepreči z zavarovanjem. Svetujemo torej vsakomur, naj skrbi za to, da mu je imovina primerno zavarovana, ker moramo podpre požariteljem posledno odklanjati. Ljubljanski občinski odbor Rdečega križa

* Triglavski dom na Kredarici ostane do preklica odprt in oskrbovan. Ker je v Triglavskem gorovju zapadlo nad 1 meter snega (suhega pršiča), je smuka idealna. Dostop do kočje iz Zgornje Krme pod Ržjo. Pot je zgrajena. Koča je dobro založena; na razpolago je zaostno število prenočišč.

* Cepjenje proti davici je izvršil Hielenski zavod v občinah Dobrunjah, Mostah in Devici Mariji v Polju. Imuniziranih je bilo nad 3000 otrok z Ramonovim anatok

* Ob priliki požarov, ki se žal v zadnjem času povsod prepočesto pojavljajo, se obračajo prizadeji požaritelj in razni pomožni odbori do Rdečega križa s prošnjo za podporo. Toda uprava Rdečega križa mora po svojih načelih vsako tako podpiranje požariteljev odkloniti, ker ne spada denarno podpiranje požariteljev v delokrog Rdečega križa ne glede na to, da se škoda, ki nastane po požaru, lahko prepreči z zavarovanjem. Svetujemo torej vsakomur, naj skrbi za to, da mu je imovina primerno zavarovana, ker moramo podpre požariteljem posledno odklanjati. Ljubljanski občinski odbor Rdečega križa

* Triglavski dom na Kredarici ostane do preklica odprt in oskrbovan. Ker je v Triglavskem gorovju zapadlo nad 1 meter snega (suhega pršiča), je smuka idealna. Dostop do kočje iz Zgornje Krme pod Ržjo. Pot je zgrajena. Koča je dobro založena; na razpolago je zaostno število prenočišč.

* Cepjenje proti davici je izvršil Hielenski zavod v občinah Dobrunjah, Mostah in Devici Mariji v Polju. Imuniziranih je bilo nad 3000 otrok z Ramonovim anatok

* Ob priliki požarov, ki se žal v zadnjem času povsod prepočesto pojavljajo, se obračajo prizadeji požaritelj in razni pomožni odbori do Rdečega križa s prošnjo za podporo. Toda uprava Rdečega križa mora po svojih načelih vsako tako podpiranje požariteljev odkloniti, ker ne spada denarno podpiranje požariteljev v delokrog Rdečega križa ne glede na to, da se škoda, ki nastane po požaru, lahko prepreči z zavarovanjem. Svetujemo torej vsakomur, naj skrbi za to, da mu je imovina primerno zavarovana, ker moramo podpre požariteljem posledno odklanjati. Ljubljanski občinski odbor Rdečega križa

* Triglavski dom na Kredarici ostane do preklica odprt in oskrbovan. Ker je v Triglavskem gorovju zapadlo nad 1 meter snega (suhega pršiča), je smuka idealna. Dostop do kočje iz Zgornje Krme pod Ržjo. Pot je zgrajena. Koča je dobro založena; na razpolago je zaostno število prenočišč.

* Cepjenje proti davici je izvršil Hielenski zavod v občinah Dobrunjah, Mostah in Devici Mariji v Polju. Imuniziranih je bilo nad 3000 otrok z Ramonovim anatok

* Ob priliki požarov, ki se žal v zadnjem času povsod prepočesto pojavljajo, se obračajo prizadeji požaritelj in razni pomožni odbori do Rdečega križa s prošnjo za podporo. Toda uprava Rdečega križa mora po svojih načelih vsako tako podpiranje požariteljev odkloniti, ker ne spada denarno podpiranje požariteljev v delokrog Rdečega križa ne glede na to, da se škoda, ki nastane po požaru, lahko prepreči z zavarovanjem. Svetujemo torej vsakomur, naj skrbi za to, da mu je imovina primerno zavarovana, ker moramo podpre požariteljem posledno odklanjati. Ljubljanski občinski odbor Rdečega križa

* Triglavski dom na Kredarici ostane do preklica odprt in oskrbovan. Ker je v Triglavskem gorovju zapadlo nad 1 meter snega (suhega pršiča), je smuka idealna. Dostop do kočje iz Zgornje Krme pod Ržjo. Pot je zgrajena. Koča je dobro založena; na razpolago je zaostno število prenočišč.

* Cepjenje proti davici je izvršil Hielenski zavod v občinah Dobrunjah, Mostah in Devici Mariji v Polju. Imuniziranih je bilo nad 3000 otrok z Ramonovim anatok

* Ob priliki požarov, ki se žal v zadnjem času povsod prepočesto pojavljajo, se obračajo prizadeji požaritelj in razni pomožni odbori do Rdečega križa s prošnjo za podporo. Toda uprava Rdečega križa mora po svojih načelih vsako tako podpiranje požariteljev odkloniti, ker ne spada denarno podpiranje požariteljev v delokrog Rdečega križa ne glede na to, da se škoda, ki nastane po požaru, lahko prepreči z zavarovanjem. Svetujemo torej vsakomur, naj skrbi za to, da mu je imovina primerno zavarovana, ker moramo podpre požariteljem posledno odklanjati. Ljubljanski občinski odbor Rdečega križa

* Triglavski dom na Kredarici ostane do preklica odprt in oskrbovan. Ker je v Triglavskem gorovju zapadlo nad 1 meter snega (suhega pršiča), je smuka idealna. Dostop do kočje iz Zgornje Krme pod Ržjo. Pot je zgrajena. Koča je dobro založena; na razpolago je zaostno število prenočišč.

* Cepjenje proti davici je izvršil Hielenski zavod v občinah Dobrunjah, Mostah in Devici Mariji v Polju. Imuniziranih je bilo nad 3000 otrok z Ramonovim anatok

slinom. Nekateri otroci s manj odpornim organizmom so imeli po cepitvi reakcije v obliki oteklih rok v bližini mesta cepitve in včasih povečano temperaturo. Toda strah nekaterih staršev pred posledicami cepitve je ostal neutemeljen. Popolna zaščita dece proti davici nastopi tekom dveh mesecev po tretjem cepitvi, tako da nimamo pričakovati od pomadi dalje v teh krajih novih primerov davice, v kolikor so bili starši pametni in so pripeljali deco k cepitvi.

* Slovensko planinsko društvo sporoča, da se Koča pri Triglavskih jezerih zapre 24. t. m. Če želi napraviti kaka večja družba izlet, naj se oklasi pri oskrbnici kočje, Ivanka Zvan, Srednja vas v Bohinju.

* Nalezljive bolezni v dravski banovini V dobi od 22. do 30. marca t. l. je v dravski banovini na nalezljivih boleznih obbolelo 710 oseb in sicer: na hrip 326, na vnetju prsne stene 202, na škrlatinici 56, na davici 49, na tifuznih boleznih 30, na noricah 12, na šenu 16, na ošpicah

11. na otročniški vročici 3, na nalezljivem vnetju možganov 2, na otrpnosti tilnika 2, na vranicnem prisadu pa 1 oseba.

* Pogozdovanje dalmatinskih golčav. Ministristvo za gozdove in rudnike je banski upravi v Splitu nakazalo vsoto 280.000 Din, ki naj se uporablja za pogozdovanje dalmatinskih golčav.

zdravi z izvanrednim uspehom bolezni srca, živcev, ledvic in presnove. V pomladanski sezoni (od 15. maja do 30. jun.) znižane cene: dvajsetdnevna popolna oskrba za osebo: stanovanje, prehrana, kopelji, zdravniški pregled in nadzor Din 1400.—. Prospekti se dobe v vseh pisarnah Putnika in pri zdravilišču Slatina-Radenci.

4962

poldne je sonce predrla sivkaste obleke in s prvimi žarki posvetilo na Ljubljano. Počas, se je začelo jasneti. Bojazni, da bi nastopil silnejši mraz, je menda odstranjena in s tem tudi kaka večja elementarna katastrofa na kulturnih.

u— Oblepanje Ljubljane. Mestno načelstvo nam je poslalo: Med prazniki so neznani zločinci poškodovali vrtno nasade in grede pred šolskim poslopjem na Ledini. Mestno načelstvo opozarja, da bo vsako vandalsko početje zasledovalo in bo krivce brez izjeme, kolikor gre za prestopke po policijskem cestnem redu, najstrožje kaznovalo, vse večje poškodbe pa bo uradno ugotovilo in ocenilo ter bo krivce zasledovalo po določenih kazenskih zakonih in zahtevalo povračilo škode. Obiskovalci parkov se opozarjajo, da je jemanje pesov v parke dovoljeno samo na vrhah. Starši naj pazijo na otroke in jih pouče, naj ne delajo škode. Mestno načelstvo poziva tudi učitelje, da v šolah pouči dijaštvo, naj varuje javne naprave. Zlasti je namreč polušasti občite, da spada zlasti mladina med škodljive javnih naprav in nasadov. Hišni posestniki se naprošajo, da skrbijo v smislu policijskega cestnega reda za enačeno hišnih in uličnih napisnih tablic. Istočasno se opozarjajo stanovalci, da je iztepanje preprog, zavese in drugega raz okna prepovedano in kaznovano. Tudi letos bo v našem mestu več prireditev, katerih se bodo udeležili gostje iz vse države in iz tujine. Zato naj pokaže prebivalstvo iz lastne iniciative skrb za okraševanje hiš. Okrasite okna s cvetličami. Poskrbite obiskovalcem našega mesta vsak po svoji moči tudi na zunaj ono prijetno lice, ki ga potrebuje vsako mesto, ako hoče dvigniti tujski promet, ki je vir dohodkov za vse naše prebivalstva. Mestno načelstvo upa, da ta prošnja ne bo brez uspeha. Istočasno pa opozarja, da je narobe podprejanje uradom in paznikom, da postopajo proti vsem prestopnikom in vandalom z vso zakonito strogošjo.

Tel. 33-87.

WILLY FRITSCH IN WILLY FORST
v veleoperti ljubljane

„PLAVI SEN“
V naslovni vlogi: Lillian Harvey

Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9., jutri ob 20.15 uri

PRIDE! PRIDE!

„MOJ LEOPOLD“
Gustav Fröhlich

CELE. 20. 3, 5, 7, 9 DIN

u— Zanimivosti s trga. Včerajšnji trg je bil zaradi slabega vremena srednje založen z vsemi potrebščinami. Cene so v splošnem neizpremenjene. Na trgu so se pojavili prvi domači špaglji, ki jih goje v bližnji okolici. So še dragi, in sicer kg po 28 do 30 Din. Na trgu so bili tudi prvi mavrohi (venček po 3 Din). Mavrohe so po večini kupili restavracije in boljše situirane gospodinjice. Jabolk je bilo še mnogo, in sicer po 3 do 5 Din kg.

u— Jedli bomo še nadalje barvaste testenine. Afera v zadevi barvanja testenine je povzročila nedavno precej prahu ter se je za zadevo, razumljivo, zanimala vsa javnost. Stvar je sedaj zaključena, kajti minister za socialno politiko in narodno zdravje je z razpisom podal načelno interpelacijo za člene 95 do 98 pravilnika o izvrševanju zakona o živilih, ki ne veljajo za testenine ter postanejo s tem razpisni in prejšnji okrožnici neveljavni. Testenine se smejo barvati tudi v bodoče, vendar z omejitvijo, da barvila niso zdravju škodljiva. Uporabljati se smejo le rastlinska in nekatera kovinska barvila. Naša podjetja imajo, kakor je ugotovljeno po kemični preiskavi, samo barve, ki so zdravju popolnoma neškodljive.

u— Regulacija Ljubljane. Poglobljevanje dela v Ljubljani vidno napreduje. Delavci so sedaj napeljevali tračnice že do trimesitja in kopolje zemljo ob desnem bregu Ljubljane. Slabo vreme je zadnji čas močno oviralo dela, ki so skoro počivala.

OTROŠKI VOZIČKI
S. REBOLJ & DRUG, Vošnjakova ul. 4

BARVE, LAKE, FIRNEŽ

in vse ostale pisarske in slikarske potrebščine — ako hočete biti res zadovoljno postrženi — kupite le v trgovini

„LUSTRA“ — V. LAZNIK

Ljubljana, Gosposvetska 3 — (poleg Slamiča)

Telefon 2753

Pri večjem odjemu znaten popust.

Prevzajem vsakovrstno zastopstvo za Banat.

Ponudbe na ogl. oddel.

„Jutra“ pod „M. C. 13.“

5240

u— Razburkan plin sporoča mešna pilnarna: Nastavili smo 4 izkušene monterje za plinsko instalacijo v svrhu brezplačnega pregledovanja kuhinjskih, kopalnih in kurilnih naprav s plinom. Naloga teh uslužbencev je, da v gotovih časovnih presledkih pregledajo vse plinske napeljave in manjše defekte (čiščenje aparatov in gorilcev) popravijo. To bo v prid v prvi vrsti strankam, ker bo življenjska doba aparatov s tem podaljšana in ker bodo aparati funkcionirali vedno pravilno. V korist strank samih je torej, da ne odklanjajo naših uslužbencev, ki nosijo pri sebi legitimacije s slikami.

u— Avto se je zaletel v voz. Na Tyrševi cesti, nasproti artiljerijski vojašnici, se je pripetila predsinonij huda nezgoda. Okrog 20. se je peljal po cesti v smeri proti Ježici Buzzolinijev blapec Janez Nučič z dvoprežnim vozom. Baš tedaj pa je privozil za njim neki avtomobilist, ki ga je skušal rerehitati. To mu ni takoj uspelo, zato se je avto z vso silo zaletel v zadnji del Nučičevega voza. Sunk je bil tako hud, da je vrglo Nučiča s sedeža na tla in so se pri tem splašili tudi konji, ki so jih nato le s težavo ukrotili. Zaradi sunka se je poškodoval voz, p tudi avtomobil je utrpel precej poškodb.

u— Spet tatvine koles. Tatovi koles postajajo na pomlad znova podjetnejši in jih malo skrbe vse varnostne odredbe. Predsinonij je neznani zločevce odpeljal 1500 Din vredno kolo poštenu služiteju Antonu Springerju, pa kar z dvorišča glavne pošte, kjer je bilo spravljeno. — Drugo kolo je odpeljal neznani elektrotehnik Ivanu Petriču iz večje Pokojniskoga zavoda v Pražakovi ulici.

Iz Celja

a— Občinski svet bo imel v petek 28. t. m. ob 18. sejo. Na dnevnem redu so poročila odsekov.

e— O solncu, svetlobi, zdravju in mladosti bo predaval jutri ob 20. na Ljudskem vseučilišču g. dr. Franta Mis iz Ljubljane.

e— Danes ob 16.30 bo Celjsko pevsko društvo s sodelovanjem solistov in orkestra v Mariji cerkvi ponovilo znani Haydnov oratorij »Sedem poslednjih besed Kristusovih«. Koncert je namenjen zlasti občinstvu z dežele.

e— V celjski bolnici je umrla včeraj 80letna občanka Reva Julijana Lončarjeva »okoliše St. Jurija ob juž. žel. v Zagradu« je umrl 83letni občinski svet Janez Janežič, na Polulahu pa 66letni delavec Janez Strmšek.

e— Tatvina kolesa. Nedavno je »Jutro« poročalo, da je neki Rado S. z Lave ukradel kolo. Kakor pa se je izkazalo, Rado S. ni imel namena kolo ukrasti. Zato je bil tudi izpuščen iz zaporu.

e— Elitni kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 pustolovski zvočni velfilm »Jonny ukrade Evropo« ter zvočne predigre.

e— Nove srečke, drž. razredne loterije so že prispele. Dobite jih v podružnici »Jutra« v Celju.

Iz Maribora

a— Ljudska univerza. V ponedeljek 24. t. m. ob 20. bo predaval učitelj g. Viktor Pirnat iz Novega mesta o temi »Po dolini gradov«. Na podlagi skriptnih slik, pri sestavi katere je sodeloval tudi naš odlični akademski slikar Jakac, bo razkazoval najlepše kote naše Dolenjske. V petek 27. t. m. bo predaval v francosčini univerzitetni prof. g. dr. Wanier o Napoleonu.

a— »Kako se uče naši otroci« je naslov zanimivemu predavanju, ki ga priredi v sredo 26. t. m. ob 20. v dvorani Ljudske univerze mariborsko društvo »šola in doma«. Predaval bo srednješolski nadzornik v p. g. dr. Poljanec. Starši in prijatelji naše mladine iskreno vabljani.

a— Varni problemi privatnih nameščenec Društvo odvetniških in notarskih uradnikov ter Društvo zasebnih in avtonomnih nameščenec v Mariboru priredita pod okriljem Zveze društev privatnih nameščenec 29. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma zanimivi predavanji. Kot prvi predavatelj bo razpravljal g. Radivoj Rehar, glavni urednik, o temi »Glavni vzroki svetovne gospodarske krize«. Drugi govornik g. dr. Kostl, tajnik ZDPN ho pa obravnaval vprašanje inozemskih nameščenec na podlagi statističnih podatkov.

a— Državni upokojenci za svoje interese. Te dni je priredilo društvo jugoslovanskih državnih upokojencev in upokojenk zborovanje, ki se ga je udeležilo veliko število članstva. Glede na stremeljenje po izenačenju pokojninskih prejemkov po prejšnjem in novem zakonu zavzema društvo stališče, da je to ob današnjih finančnih težavah nedosegljivo. Zato se je zaenkrat držati načela, boljše nekaj ko nič. Zaenkrat se je društvo zavzelo le za staroupokojence, ki žive v največji stiski. Sestavilo je spomenico, v kateri zahteva, da bi se pokojnina teh najbednejših zvišala vsaj za 20 odstotkov.

a— Na XXIV. rednem obnem zboru Društva jugoslovanskih akademikov v Mariboru se je upravní odbor konstituiral takole: predsednik Zoran Mulec, cand. iur., podpredsednik Drag. Tribnik, cand. iur.; tajnik Albert Heric, stud. iur.; blagajnik Karl Štefin, stud. techn.; odbornika Mirko Skok, stud. techn. in Albin Sever, stud. forst.; revizorji pa: Rado Kopic, cand. med. in Jurij Gorup, stud. rer. pol.

Iz Škofje Loke

u— S puško je šel nad sulca neki Ivan iz Brodov v Poljanke dolini. Imel pa je emolo, da so ga na krivih potih zalotili orožniki iz Škofje Loke. Fantu so puško odvzeli, zraven tega se bo pa moral zagovarjati pri oblastih.

u— Mizarstvo razstavo bodo otvorili danes mizarji škofojloškega Obrtniškega združenja in Ogorečevci hiši in v stari šoli. Na razstavi, ki bo odprta nepretrgano do 1. julija, bodo razstavljene spalnice, jedilnice, pisarne in kuhinje. Obisk razstave toplo priporočamo. Vstop brezplačen. Razstavni prostori bodo odprti od 8. ure zjutraj do 18 ure.

Iz Kranja

u— Gledalški oder Narodne štalinice ponovi danes ob pol 9. večer zadnjič B. Kreftovo dramo »Celjski grofje«.

Iz Kamnika

ka— Streliška družina. Pripravljalni odbor poziva člane, ki se hočejo prijaviti v Streliško družino, da izpolnijo prijavnice, ki jih dobe med uradniki urami na mestnem županstvu. Z vsemi podatki, jih podpišejo in izročijo na županstvo najkasneje do sobote 27. t. m.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!

ka— Novi signali. Železniška uprava postavlja vzdolž kamniške proge ob vseh cestah, kolodvorih in potih nove signale. Velik črnbeli poševni križ in tabla z napl. som: Pozor na vlak! že oddalec opozarja potnike in voznike na nevarnost, ki je zdaj mnogo večja kot prej, saj vozi kamničan s podvojeno hitrostjo in pasira progo dnevno 16-krat.

ka— Nov sneg — nova smuka na planinah. Poročajo nam iz Velike in Menine planine, da je zapadlo snega do pol metra. Sneg sega globoko v dolino.

Iz Trbovelj

t— Jadranska straža priredi jutri 24. t. m. ob 20. v Sokolskem domu predavanje o gospodarskem pomenu morja. Predava delegat Oblastnega odbora JS. Vabljani vsi!

t— Občinska plenarna seja bo v sredo 26. t. m. ob 16. uri. Na dnevnem redu so predsedstvena naznanila, poročila uprav. nega odbora in rešitev raznih prošelj.

Iz Hrastnika

h— Smrt inž. Ivana Persoglia je med ostalimi rudniškimi krogi posebno hudo zadel Hrastnik, kjer je blagi pokojnik v začetku l. 1925. nastopil službo kot rudniški obratovodja in je do prelestitve v Kočevje tudi požrtvovalno deloval pri Sokolu in pri Glasbenem društvu. Posebno mu je bil pri srcu kulturni hram Narodni dom, sedaj Sokolski dom in je bil več let tudi podpredsednik te prosvetne ustanove. Tudi Glasbeno društvo ga je izbralo za svojega predsednika, po njegovem odhodu iz Hrastnika pa za častnega člana. Velikega prijatelja delavstva in vnetega prosvetnega delavca bo Hrastnik ohranil v blagem in častnem spominu.

h— Spremembe pri rudniku. Obratovodja obrata Ojstra g. inž. Petrič se je po tri in pol mesecem službovanju v Hrastniku vrnil zopet v Trbovlje. Vodstvo obrata Ojstro je prevzel sam ravnatelj g. inž. Drolz, za pomočnika pa mu je pridržen g. inž. Karnošek. Upokojen je uradnik nadjamomec g. Feliks Briner.

h— Pri rudniku so delali v preteklem tednu 3 dni. Sedaj bodo počivali 4 dni. Drugi teden se bo pa zopet delalo samo 3 dni. Tako bo v mesecu aprilu 12 delovnih dni, en dan manj ko v marcu.

h— Za danes napovedani koncert Trboveljskih slavčkov mora zaradi nepričakovanih zaprek odpasti. Želeli je, da nas mali pevci obiščejo enkrat po čiški turneji.

h— Umri je v petek popoldne 26letni samski rudar Peter Kotnik. Bil je zaradi dotrajne bolezni začasnó unokolen. Podlegel je jetiki. Stanoval je pri stari materi v Pintarjevi hiši, njegova mati pa živi v Ameriki. Naj počiva v miru vzorni mladenič!

Iz Novega mesta

n— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 15., 18. in 20.15 veseli zvočni film »Nezvesti Ekehard«. Predigra Ufin zvočni tednik.

Iz Ptuj

u— Mestna godba ptujška bo uvedla redne promenade koncerte v mestnem parku meseca maja.

u— Napad na cesti. Te dni se je vračal od dela domov vinčar Jakob Belšak iz Gorjenskega vrha. Na občinski cesti pa so vinčarja pričakali vinčar Maklar Franc, delavec Kranje Franc in delavec Arnežič Anton, vsi iz Paradiža in ga preleteli z vino-gradnikskimi koli. Prizadejali so mu hude poškodbe posebno na glavi in nad levim ušesom, Belšaka, ki toži tudi o notranjih bolečinah, so morali prepeljati v ptujško bolnišnico. Zadevo ima v rokah sodišče.

u— Trasa nove ceste. Dne 19. t. m. se je izvršila trasa za bodočo banovinsko cesto iz Leskova na Podlehnik. Cesta se bo gradila iz Leskova, in sicer s sredstvi iz pomožne akcije za brezposelne.

u— Sresko sodišče je preobloženo s delom, a ima samo enega sodnika poedina in preiskovalnega sodnika, ki komaj zmaga z ostalim osebjem vsa opravila. Glede na številne uboje, ki so se v zadnjem času izvršili, je mnogo dela s preiskavami. Nujno potrebno je, da se sodno osebje poveča vsaj za enega sodnika.

Iz Prekmurja

pm— Deset let nesebičnega dela. Podružnica Kola jugoslovanskih sester v Murski Soboti je praznovala 22. t. m. desetletnico obstoja. Pobuda za ustanovitev podružnice je prišla l. 1921. od dvorne dame Franje Tavlarjeve, nato pa eta prireditelj učiteljica Preložarja in Ježovnikova pripravljali tla za ustanovitev podružnice, ki je bila l. 1923. tudi ustanovljena. V teku let si je društvo pridobilo tolike simpatije, da šteje danes 108 članic. Glavna naloga društva je bila, olajšati gorje bednim. Obenem je vedno sodelovala pri narodnih prireditvah. Oskrbvalo je grobove za Prekmurje padlih borcev, dokler tega ni prevzel Sokol. Vsako leto je društvo priredilo božično. V teh desetih letih je društvo obdarovalo okrog 1800 otrok in okrog 100 siromašnih družin. Vsako leto je poslalo nekaj slabotnih otrok na morje in podpiralo je gospodinjke težaje. Najagilnejšemu ženskemu društvu v Prekmurju vse priznanje!

Novi grobovi

Predvčerajšnjim se je v Zagrebu priprtila nesreča, ki je zahtevala življenje trgovske potnika Petra Jeraja iz Ljubljane. Jeraj se je s tramvajem vozil proti Draškovičevi ulici. Stal je zadaj na vozu, neadoma pa je z voza odletel tako nesrečno, da ga je tramvaj vlekel nekoliko metrov za seboj. Jeraja, ki je ležal v mlaki krvi, so pobrali in poklicali reševalno postajo. Ko je prišel reševalni voz, je bil mrtev. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na Mirogoju. Pogreb bo danes. Pokojnik je bil star šele 54 let in zapuščal je Ljubljani vdovo in dva otroka. — V Ljubljanski hiralnici sv. Jožeta je umrla v visoki starosti 83 let gđ. Lojzka Dolžani. Kot gospodinja pomočnica je bila zleđ vdanosti in zvestobe, saj je nad 70 let služila Antosiewiczovi družini. — V Milnem na Bledu je umrl pretekli četrtek ugledni posestnik s. Matej Rutar, oče vrhniškega odvetnika g. dr. Ignacija Rutarja. Čudno naključje je bilo, da je svojemu možu že naslednji dan sledila

V večnost svesta družica, blaga družinska mati gospa Helena Rutarjeva. Oba zakonca bodo danes popoldne položili v skupni grob. — V šmartnem v Rožni dolini pri Celju je v lepi starosti 70 let umrla gospa Ana Strel, gozdarjeva vdo. va. Pogreb bo jutri ob 9. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Sport

Današnji nogometni program

Igrišče Ilirije: Ob 14. SK Celje : Ilirija B, ob 15.30 Železničar (Zagreb) : Ilirija A.

Ilirija ima danes v gosteh dve zanimivi enajstorici. B moštvo bo pomerilo svoje moči s predstavnikom celjskega nogometa. O moštvu gostov je znano, da je naše najboljši klube odpravilo s prav tesnimi rezultati. Jesenski uspehi so agilne Celjane tako navdušili, da so dosegli s smotrenim zimskim treningom odlično formo, tako da bo dvoje izenačenih moštev že v predtekni audilo provotrzen nogomet.

Se veliko zanimivejši gostje so Zagrebčani. Saj so simpatični železničarji brez dvoma najbolj homogena zagrebška enajstorica, kot ce.ota so sijajno vigrani, razpolagajo z brzimi krili in izvrstnimi tehničnimi streli. Znana je njih disciplina, fairnesa in borbenost. Trenutno so na prvem mestu v zagrebškem prvenstvu. Tako o današnji tekma brez običajnega hrupa nekako menjenje sil prvakov Zagreba in Ljubljane. To bo gotovo borba, napeta do zadnjega žvižga. Da so Ilirijani v prav dobri formi, so dokazali prošlo nedeljo v tekmi z GAK. Splošno je znano, da zaigrajo Ilirijani najlepše baš v prijateljskih srečanjih, ko ni tiste razburiljeve borbe za pike. Občinstvo pa naj zna čeziti prizadevanje Ilirije tako, da bo napolnilo igrišče in podprilo prizadevanja Ilirije, dvigniti čimbolj naš nogomet.

Tekme na igrišču Hermesa

Ob 14. VSK TRIGLAV komb : HERMES komb.

Ob 15.45 HERMES : GRAFIKA

Ob 17.15 JADRAN : SLOVAN

Vse tekme bodo ob vsakem vremenu!

Službene objave LNP

(S seje p. o. 19. t. m.)

Na znanje se vzame dopis JNS br. 810 od 12. aprila in poročilo službojočega odbornika g. Pajdaša o prvenstveni tekmi Celje : Olimp, odigrani 9. IV. v Celju.

Verificirajo se s pravom nastopa 29. t. m. za SK Litijo: Spiess Ivan, Mihelič Marjan, Drnovec Bogomil, Komar Lud. vik, Tišler Franci; za Rapid: Kreiner Ernest, Kreiner Zmago; za Primorje: Vahen Stanko, Marc Jože, Sovinc Vinko, Vahen Rudolf, Osterman Franc, Boncelj Ivan; za šparto: Perko Bozidar.

Prijava Ilirije za odigranje mednarodne tekme 28. maja s SK Cracovia se odobri s pristavkom, ako Ilirija pošlje dovoljenje politične oblasti in ako odobri JNS.

Verificirajo se prvenstvene tekme: Maribor : Rapid 5:2. Amater : Dobrna 1:1. Šparta : Svoboda, Vič 3:0 p. f., Domžale : Svoboda, Vič 3:0 p. f., Reka : Svoboda, Vič 3:0 p. f., Hermes : Korotan 5:2. Čakovečki SK : Mura 9:0. Rudar : Zagorje 2:1. Korotan : Slavan 3:0. Rudar : Amater 1:1. Ilirija : Maribor 1:1. Retje : Dobrna 1:1. Hrastnik : Zagorje 3:2. Jadrar : Slovan 3:1. Reka : Disk 1:1. Dobrna : Zagorje 2:1. Šparta : Domžale 7:2. Jadrar : Korotan 1:1. Hrastnik : Rudar 2:1. Tajnik II.

Slatinske tablete
hušanje odstranijo vso preobino toščo in Vas naprajo ritke, mladostne in lepe.

Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

Posebni vlak v Zagreb v nedeljo 30. t. m. na tekmo ASK Primorje : Concordia. Ker se bliža že zadnji rok prijav, t. j. 27. t. m., vjdno pozivamo zainteresate, da se čim prej prijavijo v potovalni pisarni Putnika, Gajeva ulica, ali pa inkasantu ASK Primorja in v vplačajo znesek za vožnjo 40 Din. Občinstvu, zlasti sportnemu, se sedaj nudi redka prilika, da si za mal denar ogleda Zagreb kakor tudi interesantno in važno borbo med državnim prvakom Concordio in slovenskim predstavnikom v liginem tekmo vanju, ASK Primorjem. Zaradi skorajnjega zaključka prijav, se prijavite čim prej pri Putniku!

Motokol. Ilirija opozarja članstvo na posebni vlak, ki bo vozil po izredni nizki ceni v nedeljo 30. t. m. v Zagreb in nazaj. Ob 15. bodo medklubške motociklistične in kolesarske dirke z motornim vodstvom na dirkališču »Miramare« I. Hrv. Motokluba. Posebni vlak bo vozil le v primeru zadostne udeležbe, sicer pa je skoro že zagotovljen. Prijave morajo biti brezpogojno do inkl. 25. t. m. ob 18. v pisarni »Putnik« (nebo. tnik) z vožnino v znesku 40 Din. Posebni vlak bo vozil iz Ljubljane zjutraj okoli 7. ter bo tudi povratek zelo ugoden. Točni vozniki red se bo še objavil.

Otvoritvene medklubške kolesarske dirke kolesarskega in motociklističnega društva »Save« v Ljubljani bodo 7. maja ob pol 15. na krožni progi Vnanje gorice, Brezovica, Log, Notranje gorice — Vnanje gorice. Start in cilj je v Vnanjih goricah pri gostini Valentin Erbežnik. Tekmuje se v štirih skupinah, in sicer: novinci 1 krog — 14 km, juniorji 2 kroga — 28 km, glavna skupina 2 kroga — 28 km, danska skupina 4 km. Pravico starta imajo dirkači vseh klubov, ki so včlanjeni v Koturaškem savezu kraljevine Jugoslavije. Prijavnine ni.

Današnje državno prvenstvene tekme. Danes se bodo vršile naslednje ligin tekme: v Zagrebu Concordia : Slavia (O), v Splitu Hajduk : Gradjanski, v Beogradu BSK : Vojvodina in v Sarajevu Slavia (S) : BASK. — Primorje, Hašk in Jugoslavija so danes prosti.

SK Jadrar. Nastopni igralci morajo biti danes ob 17 na igrišču Hermesa: Markić L., Kosmač Brar. Kisel, Kotar, Oven, Markić R., Prezel Kern. Kalčić, Kocijan, Verbič, Goli Klier, Burger in Fornazarič. Rezervna tekma se ne bo vršila. Načelnik.

SK Reka. Danes ob 9.20 morajo biti na igrišču Ilirije: Pikič, Dane, Bofan, Drage, Korle, Korli, Nino, Ane, Broni, Zinke, Pino, Oto.

Pranje brez truda!

Da, ljubna gospodinja če imate v pralnici Persil in Henko, potem nimate s pranjem nobenih skrbi. Brez truda izvršite pranje in veselili se boste najboljših uspehov. Pazite vedno na navodilo o uporabi, ki je na zavitkih.

Persil in Henko
olajšata pranje!

Vse sportne organizacije in društva ponovno in zadržno obveščamo, da bo uredništvo vse objave, ki ne bodo pisane čitljivo in s črnimi, brezpogojno vrglo v koš!

Celjski nogomet. Danes ob 15. bo pri »Skalni kletki« zanimiva prvenstvena tekma med SK Olimpm in SK Atletiki.

Službene objave LNP. Prvenstvena tekma ČSK : Ilirija, ki bi se morala odigrati danes v Ljubljani, je preložena na kasnejši termin. Delegirani sodnik g. Zupan naj vzame to na znanje.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 15.30 naprej strogo obvezen trening za prvo skupino, ki bo trenirala na dva gola. Dofe, Zemljak, Uršič, Pisek sigurno. — Kolesarska sekcija vabi vse odbornike in člane danes popoldne od 10. do 13. v kavarno »Zvezda«, kjer dobe informacije za verifikacijo in legitimacijo. Sigurno vsi!

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes tekma proti ČSK Prihodnji trening je 25. t. m.

ASK Hermes (uprava igrašča). Jutri ob 20. seja odbora upr. igrišča pri Belici. Vsi poštevilčno zaradi naprav.

TSK Slovan. Danes ob 16. morajo biti na igrišču Hermesa: Bunc, Grn, Pelicon, Šavs, Poljak, Uhan, Bögel, Galle, Šorn, Thuma, Lipovšek II, Ceglar, Dejak, Jerandić, Rozman in Schlegl. — Igramo prijateljsko tekmo z Jadrarom, v primeru slabega vremena tekme ne bo.

Sokol

Škofjeloški Sokol je prav delaven. Tritdenski prosvetni tečaj je lepo uspel. Nastrudljiv je pevski zbor, ki priredi v maju izlete s koncertnimi nastopi v Zireh, Gorenji vasi, Retečah in po možnosti še v Zelenikih. Pevci se vadijo pridno tudi za pokrajinski zlet Sokola na Vidov dan v Ljubljani. Poleg sedanjih odsekov se snujejo v društvu še trije novi. Poštni upravniki br. Cumta sprejema prijave za jezni odsek, vsak ponedeljek in četrtek bo imel streljanje strelski odsek,

Gospodarstvo

Nejasen položaj po padcu dolarja

Padec dolarja je izzval v evropskih finančnih krogih, zlasti pa v Franciji, precejšnjo nervoznost. Posledice ameriškega koraka na svetovno gospodarstvo in konjunkturo so danes še docela nejasne, ker bo vse odvisno od tega, na kakšni višini se bo ustalil intervalturni tečaj dolarja, odnosno v kakšnem razmerju namerava Roosevelt izvesti devalvacijo dolarja. Vsekakor je računati s tem, da se bo konkurenca zmognela Amerike na svetovnem trgu za gotovo prehodno dobo povečala, kar seveda ni za svetovno gospodarstvo brez nevarnosti. Če bo Amerika prišla z nižjimi cenami preobčutno konkurirati na svetovnem trgu, tedaj ni izključeno, da bo to prisililo Anglijo k novemu popuščanju funta. Tak valutni dvoboj pa bi bil za ves svet nevaren.

Zaenkrat taka možnost seveda še ni aktualna, ker še vedno obstaja upanje, da bo prišlo na konferenci, ki se je dni pričenja v Washingtonu, do sporazuma med Zedinjenimi državami in Anglijo. Iz dejstva, da dolar po prvem padcu v četrtletni ni več naraščal, se da sklepati, da si hoče Roosevelt odločitev glede usode dolarja pridržati za poznejši čas, kot orožje za poznejši čas. V evropskih državah, zlasti v Angliji, precejšnjo nervoznost na kaže zadnje dni takozvani vagabundirajoči kapital, ki se boji, da bi se omajala zlata podlaga tudi še v drugih državah. Francija je danes edina velika država, kjer sistem zlate valute funkcijonira še brez vsakih omejitev. V Angliji se že mnogo razpravlja o tem, ali ne bo do končnega slišenja moraku kakor ga je, istoletna Amerika, pristilene tudi one države, ki se še vedno krčevito oklepajo zlata. V Londonu se predvsem sprašujejo, kako se bosta zadržali Svica in Nizozemska, če bi prišlo do večjega razvrednotenja dolarja in ali ne bosta v tem primeru prisiljeni slediti ameriškem zgledu. Na londonski borzi se je pojavil še disazo za švicarski frank in holandski guldinar, seveda le pri terminskih tečajih. Nemška marka je intervalturno znova popustila, tako da notira sedaj za 3,8 % pod pariteto. Glede na pojav nervoznosti v mednarodnih finančnih krogih so morali že v Franciji in v Švici demantirati vesti o možnosti opustitve zlatega standarda. Navzlic temu pa se čujejo razni glasovi, ki pravijo, da naložbe denarja v država z zlato valuto danes niso nič bolj zavarovane pred delnim razvrednotenjem kakor v drugih državah, morda še manj nego v državah, kjer je valuta že padla in se je na sedanji višini znova stabilizirala. V Švici so vsekakor pripravljeni na to, da bo treba v zvezi z eventualnim odlegovanjem inozemskih naložb oddati del zlatega zaklada, ki se je zadnja leta silno dvignil zaradi dotoka tujeje kapitala, ki je pobegnil iz raznih držav.

Dalekosežni dogodki zadnjih dni so izzvali zanimive komentarje. V strokovnih krogih poudarjajo, da je devalvacija zlatih valut neizogibna, ker se je zlato izkazalo kot sila varljiva merilo vrednosti. Kupna moč zlata je zlasti v sedanji dobi svetovne krize pokazala ozornne spremembe. Samo v zadnjih treh ali štirih letih so zlasti indeksi cen v trgovini na debelo padli na polovico, kar znači, da se je kupna moč zlata podvojila. V vsakdanjem življenju se teh sprememb prav ne zavedamo; vidimo ta pojav le kot padec cen in ne kot povečanje merila vrednosti, enako kakor se v dobi povojne inflacije ljudstvo ni zavedalo, da se le krči enota merila vrednosti, in je videlo le naglo naraščanje »dražinje«. Stabilna vrednost zlata je zlasti navidezna, ker je zlato samo na sebi podlaga za merilo vrednosti. Iluzija o stabilni vrednosti zlata se le s težavo in počasi umika spoznanju, ki je staro kakor denar sam, da namreč nimamo nobenega zanesljivega in stabilnega merila vrednosti. Silni padec svetovnih cen nas je dovedel končno do prepiranja, da se je naše splošno merilo vrednosti, ki bazira na zlatu, prav za prav hudo povečalo, kar je povzročilo krivične spremembe v premoženjskih razmerah; upnika je prineslo neupravičene koristi, kaj se je realna vrednost njegove terjatve dvignila na breme gospodarske šibkejšega dolžnika. Če vse to premostimo, tedaj vidimo, da ni neupravičeno, če razne države z devalvacijo valute, odnosno z zmanjšanjem zlate vrednosti valutne enote skušajo to nastalo nesorazmerje vsaj deloma korigirati.

Za srednjeevropske države, katerih valute so večinoma že padle na bazo funta (to je za okrog 30 %) zaradi padca dolarja ni posebne nevarnosti. Na usodi dolarja so poleg Anglije predvsem zainteresirane zapadnoevropske države, ki so na eni strani v tesnejših gospodarskih stikih z Ameriko, na drugi strani pa so tudi nasproti Ameriki v konkurenčnem položaju glede na svetovni trg. Srednjeevropske države pa so brez dvoma zainteresirane na tem, da pride čim prej med Ameriko in Anglijo do sporazuma glede povratka k zlati valuti na novi nižji bazi, ker je to osnovni pogoj za zopetno ureditev valutnih razmer v vseh drugih državah. V pogledu deviznega gospodarstva pa bo sedanja nesicurna situacija prinesla srednjeevropskim državam morda še koristi, če se bo pobežni kapital prišel v večji meri vračati v domovino.

Situacija našega dinarja se je baš v zadnjem času poglobila. Beograjsko »Narodno blagostanje« ugotavlja v svoji včerajšnji številki naslednja zanimiva dejstva: »Zaradi izenačenja premije za vse devize in valute na 28,5 %, se opaža povečanje ponudb takozvanih »šalterskih« deviz, kar ima za posledico zmanjšanje poslov na črni borzi. Deljansko se v zadnjem času tečaji na črni borzi precej popustili, predvsem zaradi slabega povpraševanja, tako da je premija na črni borzi padla od 45 na 38 %. Tudi cena zlata se nazadovala. Zlatniki (napoleonori), ki so se še v marcu trgovali po 350 Din, se danes trgujejo po 318 — 320. V Curihi je dinar v početku tedna notiral 6,975, potem pa se je popravil na 7 švicarskih frankov za 100 Din.

Naš uvoz umetne svile

Umetna svila tvori v sedanji gospodarski krizi glede gibanja potrošnje redko izjemo. Najnovejša statistika kaže, da se je svetovna potrošnja umetne svile lani zopet dvignila na novo rekordno višino. Ta pojav si je mogoče tolmačiti le tako, da umetna svila nadalje uspešno izpodriva bombaž in da se širi njegova potrošnja škoda bombaža. Tudi v naši uvozni statistiki zavzema umetna svila izjemno položaj. Njen uvoz se v nasprotju z vsemi osta-

limi uvoznimi predmeti nadalje dviga, četudi ne v tako naglem tempu kakor prejšnja leta. Vzporedno pa hudo pada uvoz svilenih tkanin. Uvoz predvsa od umetne svile se je zadnja leta gibal takole:

leta	v tonah	v milij. Din
1926	141	16,1
1927	292	28,8
1928	382	32,7
1929	607	45,1
1930	999	63,7
1931	1070	57,1
1932	1099	57,4

Od leta 1926 do 1932. se je naš uvoz predvsa od umetne svile povečal na skratko količino, zaradi nižjih cen pa se je vrednost tega uvoza istočasno le nekaj več kakor potrojila. Uvoz svilenih tkanin pa se je od 142 milijonov v letu 1927. skrčil lani že na 50 milijonov Din.

Položaj na naših borzih

Ljubljana, 22. aprila. Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet večji kakor običajno, in sicer predvsem zaradi večjega prometa v šilingih na podlagi privatnega klirringa. Skupni devizni promet je znašal 3,62 milijona dinarjev nasproti 2,05. 1,98. 1,06 in 1,50 milijona Din v zadnjih 4 tednih. Na deviznem trgu je bil v središču pozornosti ameriški dolar, ki je tudi pri nas po uklinjenju zlatega standarda precej popustil. Včeraj je bil zabeležen srednji tečaj 52,0017, kar pomeni skupaj s premijo 66,72 Din za dolar (prej okrog 73 Din). Popustila pa je zadnje dni tudi marka, in sicer za okrog 2 in pol odstotka. Na zagrebškem efektornem tržišču so bili državni papirji nadalje prilično čvrsti, čeprav ni bilo večjega prometa. Voja škoda, ki se je ob koncu zadnjega tedna trgovala po 190, je včeraj notirala 195 do 200. Nekoliko slabša je tendenca v dolar, skih papirjih. Na ljubljanski borzi je med efekti prišlo do prometa v Kranjski industrijski po 300.

— Iz Mestne hranilnice nam poročajo, da je njeno vodstvo po odstopu ravnatelja dr. Frana Černeta začelo urejeno takole: ravnatelj Fran Pretnar, glavni knjigovodja Josip Mešek, vodja uradov pa Ivan Hiler.

— Kontingent za uvoz našega lesa v Alžir. Glavni guverner za Alžir je določil kontingent za uvoz lesa v l. 1933 na 105.000 ton, od tega odpade 50.000 ton na Jugoslavijo. Kolikor kontingent za prvo polletje (25.000 ton) ne bi bil pravilno izkoriščen, se bo prenesel na drugo polletje.

— Nemčija je odplačala ves redikontni kredit. Pretekli teden je nemška Reichsbank vrnila v enotnih delih Banki za mednarodna plačila, Angleški banki in Federalni rezervni banki v New Yorku drugi del redikontnega kredita v znesku 52,5 milijona dolarjev. Da izvrši to transakcijo, je morala prodati za 220 milijonov mark zlata. Zlati zaklad Reichsbanke znaša sedaj le še 421 milijonov. Ta transakcija pa ni vplivala na krivotono razmerje, ki znaša 10 odst., ker se kritje po reformi, ki jo je uvedel novi predsednik dr. Schacht, že nekaj časa računa po odbitku deviznega dolga.

— Ugovor proti volitvam glavnega hmeljarskega odbora. Iz Braslovca nam poročajo: Naša podružnica Hmeljarskega društva je vložila proti volitvam v glavni odbor Hmeljarskega društva v Zaleu ugovor na bansko upravo. Ugotovilo se je namreč, da se je udeležilo glasovanja 17 delegatov podružnice z Vranskega, iz Vojnika in iz Višnje vasi, dasi te podružnice že tretje leto ne obstojijo in tudi niso imele obnih zborov. Kakor smo izvedeli, je zadeva pred skorajšnjo ugodno rešitvijo.

— Oddaja gradbe dvonadstropne stanovanjske hiše se bo vršila potom ofertne licitacije 5. maja pri gradbenem oddelku direktorije državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, načrti, proračun in pogoji pa pri omenjenem oddelku.)

— Dobave. Dne 26. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave živil (sočivje, paprika, čebula, kis, olje, pražen ječmen, cikotija, kava, čaj, maslo itd.). Dne 6. maja se bo vršila pri komandi savske divizijske v Zagrebu licitacija glede dobave 24.300 kg petroleja.

Dunaj. (Tečaji v privatnem klirringu.) Beograd 12,04. London 32,52. Milan 48,13. New York 85,94. Pariz 36,68. Praga 25,68. Curih 180,16. 100 S v zlatu = 130,59.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 22. aprila. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 54,75; za julij 56,50; za september 57,75; koruza: za maj 34,625; za julij 37,375; za september 38,75.

+ Winnipeg, 22. aprila. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 55; za julij 56; za september 58.

+ Novosadska blagovna borza (22. t. m.) Tendence čvrsta. Prometa je bilo 55 vagonov. Pšenica: baška, okolica Sombor, Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška, baška potiska, sremska 220 — 225; gornjebaška 217,50 — 222,50. Ječmen: baški, sremski 64/65 kg 95 — 97,50; pomladni, 66/67 kg 100 — 102,50. Oves: baški, sremski, slavonski 92 — 94. Kuruza: baška 58 — 60; sremska 59 — 61, baška za april — junij 65 — 67; banatska 57 — 59. Moka: baška in banatska 0,02 in 0,022 340 — 360; 0,22 320 — 340; 0,22 300 — 320; 0,22 270 — 280; 0,22 165 do 175; 0,22 65 — 67,50. — Otrobi: baški, sremski 52,50 — 55; banatski 50 — 52,50. — Fižol: baški, sremski beli 100 — 105.

LES

Zaradi velikonočnih praznikov je lesna trgovina pretežno teden bolj počivala. Opažamo, da je povpraševanje za tesan les večje, cene pa so precej stalne. Produkcija tramov se je povečala. Tudi v bukovini je narasla produkcija, posebno v parjeni. V mehkem lesu se išče po večini III vrsta, v hrastovini pa vlada zastoj. V drvah se od d. t. v tam kake partije, vendar pa je sezona drv m. r. Prava tako se bliža konec sezone trgovstva. Po času bi se morala sedaj pričeti stavba sekana, pa izgleda, da bo letos precej klaverna.

VINO

+ Vinsko tržišče v dravski banovini (22. t. m.) Tudi druga polovica aprila ni prinesla bistvenega izboljšanja vinske kupitve ne glede prometa in ne glede cen. Povpraševanje je še vedno majhno v primeri z razpo-

ložljivimi zalozami. Cene na doletjska rdeča vina z 8 in pol do 9 % (cviček) so od 2,50 do 3 Din, za vina nad 10 % pa 3,50 do 4,50 Din (v krškem okolišu). Srednja bela namizna vina se splošno trgujejo po 2,25 do 3 Din. Le izbrane močnejše sorte imajo višjo ceno. Na štajerskem se prodajajo nižja bela namizna vina po 2 do 2,25, srednja po 2,50 do 3 Din, sortirana močnejša pa po 3,50 do 4,50 Din. Najvišjo ceno imata muškatski silvanec in renški rizling, namreč 4,25 do 5,50 Din.

ZIVINA

+ Maribor-ski sejem za prašiče. Na sejem 21. t. m. so pripeljali 119 prašičev. Kupčija je bila srednja in je bilo prodanih 81 komadov. Cene, ki se izza zadnjega sejma niso mnogo spremenile, so bile naslednje: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 125 — 135 Din, 7 do 9 tednov stari 150 — 170 Din, 3 do 4 mesece stari 230 — 350 Din, 5 do 7 mesecev stari 450 — 550 Din, 8 do 10 mesecev stari 560 — 580 Din, leto stari 750 — 950 Din; kilogram žive teže 7,50 do 8 Din, mrtve pa 10,50 do 12 Din.

Curih: Pariz 20,3825. London 18,15. New York 47,5. Bruselj 72,2250. Milan 26,85. Madrid 44,25. Amsterdam 208. Berlin 118,55. Dunaj 55. Stockholm 94,85. Oslo 92,60. København 80,80. Sofija 3. Praga 15,42. Varšava 58. Bukarešta 3,08.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino Bled bo danes predvajal nemško komedijo »Konzert v dvojci, poleg pa najnovejši tednik.

BOROVNICA. Na veliki ponedeljek je imel Sokol akademijo, ki je bila lepo obiskana. Tudi zunanji gostov je bilo precej. Akademija je obsegala v glavnem tri dele: telovadni, pevski in godbeni. Pri telovadbi so nastopili vsi oddelki. Najbolje se je odrezal naraščaj. Tudi članice so bile dobre. Posebej naj omenim kompozicijo »Slovenec sem«, katero sta izvajali po dve članici in po dva člana. Vajo, ki je dosegla mnogo odobravanja, je sestavil naš delavni brat Lado Franc. Pevski odsek je dobro zapel tri pesmice, ki jih je naštimiral sestra Mazjeva. Dobra sta se postavili tudi naši citirarji sestri Marjetica Jerausch in Miroslava Zupanova. Mod spremljevalci na violini je brat Ferjančič pokazal mnogo rutine. Priporočiti bi bilo, da se v bodoče uvečajo proste vaje na godbo. Omenim naj še, da smo pogrešali pri predvajanju nekaj zaslopnikov občinske uprave LOG — ZAPLANA. Nedavno je bil zaključen zimski štirimesečni izobraževalni tečaj na šoli Log-Zaplana, ki ga je vodil šolski upravitelj Stane Pogačnik. Naši javnosti bo vsekakor znano, kako malo prilike ima naše podeželje za svojo izobrazbo, medtem ko so v mestih in večjih krajih vse mogoče šole in tečaji, ki nudijo duševno hrano mladini, odrasli osnovni šoli. Sodobno življenje pa sili tudi naše preprosto ljudstvo, da se oklene šole kot glavne opore, pri tako raznovrstnih vprašanjih v odnosu do posameznika, kakor tudi do družbe. Razumljivo tedaj, da tudi šole kot nosilci prosvete stopa roko v roki s preprostim ljudstvom, ki je pripravljen doprinesiti mnoge žrtve na oltar svojega napredka. Tako je bil ob popolnem razumevanju in podporanju s strani oblasti odprtjen naš izobraževalni tečaj. Posebna gro sreskenu prosvetnemu referentu Urbančiču. Snov tečaja je bila praktičnega značaja. Geografska in zgodovinska poglavitve. Dalje praktične potrebe matematičnega znanja, posebno v gospodarskem in gospodinskem oziru; in slednjič izpopolnitev pisave v različnih načinih. Zanimanje za tečaj je bilo nad vse pričakovano. Priglasilo se je 12 deklet in 14 fantov, kar je za Log naravno rekordno število. Uspeh tečaja je bil zelo zadovoljiv. Zelo je priporočljivo, da se razumno tako tečaj, posebno na obmejnih šolah, da bodo ljudje še bolj zavedeni in da bodo mogli kljubovati poskušanim vplivom pojmovanja.

LJUTOMER. S pospešenim tempom se pripravljajo sreski odbor JRKD na letni občni zbor dne 14. maja ob 10. v Gornji Radgoni, na kar opozarjamo vse krajevne organizacije. V zadnjem času se je vršilo več obnih zborov kraj. organizacij, na katerih se je videlo, da se pred vsem kmetsko ljudstvo vedno bolj zanima za gospodarska in politična vprašanja. 8. t. m. je zborovala kraj. org. v Gornji Radgoni; tu smo žal ugotovili premajhno zanimanje javnih nameščenecv za aktualna politična vprašanja. 9. t. m. se je vršil v Negovi lepo obiskanih strankin shod, na katerem je bilo nad 100 udeležencev. Razen političnega poročila, ki ga je podal nar. poslanec Zemljič, je predaval o živinorejskih vprašanjih vet. svetnik g. Skof. Popoldne istega dne se je vršil javen shod v Šafarskem ob prav lepi udeležbi. Poročali so nar. posl. g. Zemljič,

Obelitate zobe

za tri stopinje v treh dneh!

Ako kljub Vašemu prizadevanju Vaši zobje še niso postali beli in lepi, vzemite en centimeter KOLYNOSA na suhi četrti dvakrat na dan. Po treh dneh postanejo Vaši zobje bolj beli za tri stopinje. KOLYNOS ozdravi usta, očisti dlesni, usladi dihal. Obelitate zobe brez škode za zobno sklenino.

KOLYNOS

antiseptično sredstvo, na zobje in dlesni se nanese s ščetko ali zobno ščetko. En centimeter zadostuje.

»Kolynos« pasta je najbolj ekonomična. Ena tuba traja delj ko dve drugi katerekoli paste.

ban. svet. g. Skuhala in vet. g. Skof. V nedeljo 17. t. m. se je vršil pod vodstvom predsednika Krefa Ivana občni zbor kraj. org. Sv. Jurij ob Ščavnici. Udeležili so se najpomembnejši gospodarji iz vsega okoliša. Na vseh teh shodih so bile sprejete resolucije o raznih, predvsem gospodarskih vprašanjih in bodo predložene občnemu zboru sreske organizacije. 23. t. m. bo občni zbor kraj. org. Apače in s tem bodo zaključeni občni zbori vseh krajevnih organizacij v srezu.

SKOFJA LOKA. Poročali se je v ponedeljek v župni cerkvi sv. Jakoba učitelj deške šole v Skofji Loki g. Janko Sicerli z gđ. Anico Debeljakovo, hčerko poznanega trgovca iz Nunske ulice. Ženin, ki je zvest član sokolskega pevskega zbora, so zapeli več izbranih pesmi. Mlademu paru obilo sreče!

ST. JANŽ NA DRAVSKEM POLJU. Poročila sta se na velikonočni ponedeljek gospa Ivanka Dobnikova, posestnica iz Zlato, lica, in g. Zavrnik Jakob, trgovec in posestnik iz Ptuja. Priči sta bila g. Anton Macun, trgovec in posestnik iz Maribora, in g. Vinko Pernat, veleposestnik iz Ptuja. Bilo srečno.

Repertoarji

DRAMA.

Nedelja, 23. ob 15.: INRI. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol. — Ob 20.: Krog s kreda. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 24.: Gospa ministrica. D. Torek, 25.: Zaprtlo. Sreda, 26.: Hamlet. Sreda.

OPERA.

Nedelja, 23. ob 15.: Parsifal. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 24.: Zaprtlo. Torek, 25.: Samson in Dalila. C. Sreda, 26.: Zaprtlo. Četrtek, 27.: Z d'inja. Gostuje tenorist Marij Šimenc. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15. Nedelja, 23.: Študentje smo. Opera. Zadnjič v sezoni.

Opera »Študentje smo« bo drevi zadnjič na odru Sentjakobskega gledališča v Mestnem domu. Krasi šlagerji so navdušili vse dosedanje posetnike. Scenerija našega morja odlična. Vstopnice se dobe od 10. do 12. in od 19. naprej pri blagajni v I. nadstropju Mestnega doma. Vabljeni!

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Nedelja, 23.: Se li razumemo. Zadnjič v sezoni. Znižane cene. Ponedeljek, 24.: Zaprtlo. Torek, 25.: Človekoljub. C. Prihodnja in predzadnja dramska premiera bo v torek v režiji režiserja Jožeta Koviča zelo zanimiva in napeta drama »Člo-

vekoljubci«, ki se odlikuje po zelo jasni grajeni dramski konstrukciji in je dosegla na največjih odrih izredno močan uspeh.

Raznovrstne knjigoveške potrebščine

platno, usnje, marmor-papir, zlato, sukanec itd. Vam nudi po najnižjih cenah

A. JANEŽIČ

LJUBLJANA, Florjanska ulica, šte. 14. Telefon 32-20

Tovarniško POSESTVO

v Ljubljani, obsegajoče stavbe, stroje, skladišča itd. ter nad 40.000 m² zemljišča takoj 4991

naprodaj

Kot plačilo se event. sprejmejo tudi vloge ljubljanskih denarnih zavodov. Interesenti naj pošljejo svoje naslove na oglas. odd. »Jutra« pod »Ugodna lega«.

NARODNI MAGACIN

SPLOŠNA TEKSTILNA D.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 17

Vam nudi po neverjetno nizkih cenah

5233

pol delene	Din 8.— 11.—	volneno blago za kostime .	Din 59.—
volnene delene	Din 20.—	blago za moške obleke od .	52.—
češka svila 100 cm široka . .	20.—	angleško blago za moške .	200.—
moderne frotire za obleke .	22,50	frotir brisače	10,50
moderne vzorčaste Bemberg .	43.—	namizne prte	26.—
Crépe de Chine vseh barv .	40.—	namizne garniture	98.—
volneno blago za dam. obleke	40.—	zavese 3-delne	70.—

zgotovljene moške obleke .	Din 430.—
» trenchcoate	660.—
» pump hlače	100.—
» otroške obleke	114.—
» marinar. obleke	185.—

PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE, DA TO NI SAMO PRAZNA REKLAMA.

DR. RUTAR IGNACIJ in ostalo sorodstvo javljamo stri v nemerni boleti pretnost, da nas je včeraj dne 21. aprila t. l., komaj en dan za našim očetom zapustila za vedno tudi naša predoba mama, stara mama in tašča, gospa

HELENA RUTAR

na Mlinem-Bledu

previdena s sv. zakramenti po kratki mukopolni bolezn. Združena v življenju 56 let sta združena tudi v smrti in ju bomo položili jutri v nedeljo, dne 23. t. m. popoldne v skupni grob k večnemu počitku na pokopališču na Bledu.

Bled-Ljubljana, dne 22. aprila 1933.

5241

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretnost, da je naša ljubljena mama, stara mama, sestra, teta in tašča, gospa

Ana Strel roj. Winkler

gozdarjeva vdova,

dne 22. t. m. v 70. letu starosti po kratki mukopolni bolezn previdena s tolažili sv. vere Bogu vdano preminila. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v ponedeljek 24. aprila ob 9. uri popoldne iz hiše žalosti v šmartnem v Rožni dolini na pokopališču istotam.

Šmartno v Rožni dolini, dne 22. aprila 1933.

5242

Globoko žalujoče rodbine: STREL, POZAR, PRUDIČ, TRPIN.

Kraljestvo mode

Fregoli - moda

Fregoli je bil najznamenitejši umetnik svojega stoletja v hitrem menjavanju mask in spreminjanju kostumov. Nova moda pa ga hude očividno posnemati, ker polaga največjo važnost na spreminjanje možnosti novih modelov. Seveda je tako prizadevanje vsaki elegantni ženi, ki je danes primorana preveč pogosto obleči eno in isto obleko in se ji s tem nudi možnost, da vendarle vsakokrat drugače izgleda.

To menjavanje videza ene in iste obleke se je novi modi tako posrečilo, da se moramo čuditi, kako je sploh mogoče z eno samo kretajo tako popolno spremeniti celotno obleko. Razni kontrastni učinki so gotovo tudi pripomogli k lepemu uspehu nove »fregolije« — mode.

Tu ne poznamo določenih smernic. Način in izdelava modela sta prepisana okusu in talentu dotičnega modnega umetnika. Predvsem pa se je uveljavila ideja dvostranskih oblik, ki dosega jako elegantne učinke.

O tej novi smeri se najbolj poučimo potem nekaterih skic, ki jih vidimo na naši sliki.

Nedvomno naša vsaki dami enostavna črna obleka, ki ponudja ravno linijo in se šele spodaj zvočasto razširi. Obleko opremimo s kepom, ki ima na robu belo zažarno prуго. Ta kep pa je dvostranski, t. j. na drugi strani podložen z beko svilo. Če ga torej obrnemo, je obleka takoj svet-

lejša, zlasti če pritrđimo nanjo enako belo tuniko, ki je za ped krajša od obleke. Na ta način smo ustvarili brezhibno eleganten črno-bel model (l. skica).

Preizkušeno obliko bolca vidimo na drugi skici. Gre za belo bluzo s tričetrtinskim nabranimi rokavi, ki je zaprta tesno ob vratu. Čez njo nosimo črn bolero s kratkimi rokavi, ki učinkujejo posebno originalno v zvezi s širokimi kmečkimi rokavi bluze. Po sredini gumbi zapeto krilo je na eni strani črno, na drugi belo. (Gumbi ne prišijemo, temveč so dvostranski ter jih pritrđimo kakor manšete gumbi). A tudi bolero moramo obrniti, na drugi strani je namreč bel in opremljen z apartnim črnim robom. Čez pas je pritrjena široka, črno-bela šerpa. Seveda je mogoče kombinirati tudi drugi dve kontrastni barvi.

Jako originalni so »fregolije« modeli, ki nastanejo iz svetle vzorčaste svile in temnega, enobarvnega tvoriva. Naša zadnja skica nas pouči, kako si pač moramo predstavljati takšen model. Prva slika kaže vzorčasto obleko s temnimi, posttrani zapetim sprednjim delom ter temnimi kedi-hastimi rokavi. Če pa želimo popolnoma vzorčasto obleko, očepnemo srednji del, ga zasučemo ter pritrđimo na zadaj prišitih gumbih. Ker je temni del podložen z vzorčastim tvorivom, dobimo na ta način vzorčasto obleko z apartnimi temnimi rokavi.

Meniški ovratnik

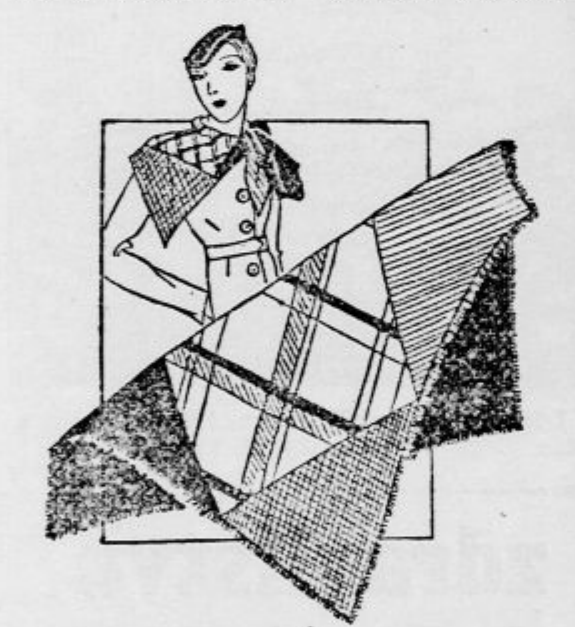
lahko smatramo za nadvee zanimivo modno novost, ki je tako apartna, da si jo

smemo omisliti le sares apartne dame. Ovratnik naj bo iz pikčja ali platna, opremimo ga pa z enostavno črno cvetlico črn elamniček, črne rokavice in enaka torbica izvrstno dopolnijo zanimivo modno sliko.

Moderna ovratna ruta

ki jo sestavimo iz ostankov blaga, bo nedvomno razveselila naše dame, kajti v vsakem gospodinjstvu se sčasoma naberejo

ostanki raznih tvoriv, ki jih nimamo za kaj uporabiti. Takšna ruta učinkuje nena-

Rudolf Kresal:

Otok

Zadnja leta se je prav malo izpremenila. Kadar je zamišljena, je videti kakor kak lep, malo postaran otrok. Pa tudi vsa je še tako lepo otročja, nedolžno preprosta. Dva in dvajset let šteje zdaj. Osem semestrov filozofije. To je štiri leta bede.

Majhna je in drobna. V velikih, svetlih očeh se ji vedno zrcali razočaranje. Tako nenavadno čiste in velike, čudno presunljivo ima, da je človeku, ki se zastrmi vanje, tesno. Iz njih je čuti ne-nehoma prošnjo. Tako proseča so, da je skoro slišati klic po pomoči. Kljub temu pa je njen obraz, kadar se nasmeje, kakor od sonca oblijan. Drugače pa je mračen. Premalo ima sonca. A prav v tej mračnosti je lep in čudovito miren.

Nihče ne slutí, da pričakuje — rojstva.

Njena mati je daleč nekje v velikem svetu. Vesela je. Zmirom je bila vesela, neugnanana, nenasiljiva.

»Tako je vesela, da čutim podnevi in ponoči njen greh!« pravi včasih Lidija. Tedaj ji iz oči šine sovražna blisk.

Oče je tudi nekje. Dober in tih, zamišljen v svoj vrt, v svoje rože. Lidiji piše vsak mesec. Piše pa ji le o svojih rožah, o svojem pisanem vrtu. O čem naj bi sicer Lidiji pisal? Svoji roži, za katero

ne more skrbeti.

Njene matere, svoje žene, nikoli ne omeni. Morda je že vsak spomin na njo zdavnaj zatrl. Ko je šla od nje in od Lidije z drugim v svet, se je, kakor v vseh hudih urah, grenko nasmešnil, stisnil k sebi štiritletno Lidijo in šepetal:

»Ne jokaj, Lidija! — Zato, ker je šla od tebe — tvoja mati. Vrne se!« — je stisnil skozi zobe.

Vedel je, da se je Lidijina mati, njegova žena nikoli več ne povrne. Štiri leta je odhajala vsak dan — zdaj s tem, zdaj z onim. Zelo vesela je bila. Morda tudi zelo nesrečna.

Na tihem je jokal nad svojim zlomljenim življenjem. Morda je bil le za spoznanje preveč dober, imel preveč ljubezni, da se njej, ki jo je ljubil, ni mogel upreti. To je bilo nekoč, takrat, ko mu je srce kipel od mladih sil.

Zdaj pa je zajokal v sebi ne zaradi nje, ki je odšla, jokal je nad svojim življenjem, ki mu ničesar drugega ni mogel dati, kakor le samega sebe, ne žene ne prijatelja.

A Lidija? Ne, ne! Tega otroka, svojega otroka ni smel ukleniti v tako-le mračno življenje, v svojo puščobo. To je vedel. Takrat še ni imel vrta ne rož, ki bi se jih otrok mogel veseliti.

Lidiji je dejal:

»K tujim, dobrim ljudem pojdeš. Pri

„KOSMETIKUM“

zavod za kosmetiko

HERTA VILHAR

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 16-III, Bambergova hiša. 5231

vačno elegantno, seveda če znamo barve in komade pravilno sestaviti. Na naši skici vidimo ruto povečano, pa tudi kako jo moramo nositi preko spomladanskega kostuma. Srednje polje je iz karirastega tvoriva, ogli pa so iz različnih svil, ki se morajo v barvi skladati s programi karirastega vzorca.

Zdravniška posvetovalnica

D. M. Maribor. Nevarnost raka obstoji ravno v tem, da se ga v početku le težko spozna, ker takrat ne nastopajo znaki, ki bi napotili obolelega k zdravniku. Za raka na maternici je vsaka nepravilna krvavica v poznejši dobi sumljiva posebno če se pri tem hujša. Še bolj nejasni so znaki žlednega raka. Zato je najbolje, da se pri vsaki nepravilnosti obrnete takoj na zdravnika. Otečene žleze so same na sebi brezpomembne. Priporočamo solčenje na morskem zraku. — J. V. Menjajoci mrzli vroči obkladki povzročajo, da se obtok krvi poveča in se s tem koža osveži. Prihljubljen je angleški Cold-Cream: kokosovega olja 100, rožne vode 10, rožne esence 1. — L. M. Bolečine so posledice vnetja po splavu. Priporočamo Vam sedeče kopeli z izcedkom hrastove skorje in krepko hrano. — H. Br. Težave pri periodi so običajno v zvezi z motenjem funkcij žlez z notranjo sekrecijo. V tem času morate počivati, za zdravljenje morate pa še vprašati Vašega zdravnika, ki Vas preišče. Kopeli v Dobrni bi pa na vsak način dobro vplivale. — F. K. T. Pri večkratnem splavu je treba vedno pregledati kri. Ta preiskava je bila pri Vas negativna. Nadaljni vzroki splava so nepravilnosti na maternici. Če se tudi te lahko izključijo, potem preostaja samo še razlaga, da telo nagiba k splavu. V tem slučaju je potrebno, da žena vsaj v početku nosečnosti miruje in se ogiba vsakega pretresa. — Neizkušena iz S. Belj. tko nastopi običajno pri slabokrvnih osebah. Zato je treba predvsem zdraviti slabokrvnost z zdravili, ki Vam jih predpiše zdravnik, ki bo tudi dognal, če ni kakšna druga bolezen po sredi. Razen tega so tudi priporočljiva izpiranja in sedeče kopeli. — C. L. Pri sladkorni bolezni morate predvsem paziti na dieto, kakor Vam jo je predpisal zdravnik. Tudi ajdove moko je bolje, da se ogibate. Če si želite sladkih jedi, Vam priporočamo Sionon. Proti srbečici se mažite s mentolovim spiritem. Priporočamo Vam daljši dopust. — K. M. Nervoznost, na kateri trpite, ni vzrok, da ne bi zanosili. Bolezen se med nosečnostjo še lahko pogloblja, otroku pa gotovo ne bo škodovala. — B. R. Škilenje za operativnim potom odpraviti. Odločitev, na katerega izmed imenovanih zdravnikov bi se obrnili, moramo popolnoma Vam prepustiti. Vsekakor je popolnoma nepotrebno, da greste v inozemstvo.

Radio

Nedelja 23. aprila.

LJUBLJANA 7.45: Gimnastika. — 8.15: Dnevne vesti. — 8.30: Rentabilnost kmetijske dela. — 9: Versko predavanje. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Elek. motor v obli. — 10.30: Nalezljive bolezni pri živini. — 11: Koncert slovenskega salonskega kvinteta. — 12: Čas, poročila, p. oče. — 15: Dekletova socialna šola. — 15.30: Koncert pevskega zbora »Sa. va«. — 16.30: Komedija »Ingeborg«. — 17.30: Jazz »Zarja«. Vesela ura, sodelujejo gg. Danilo in Povhe, pri klavirju dr. Švara. — 20.30: Samospevi ge. Slave Campa. — 21.30: Salonski kvintet. — 22.30: Čas, poročila, plošče. — BEograd 12.30: Jugoslovska glasba. 16.30: Flauta. — 17. Plošče. — 19. Komorna glasba. — 20.30: Operni večer. — Lahka godba. — ZAGREB 12: Koncert na ploščah. — 17. Godba za ples. — 20: Koncert orkestra. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 22.10: Plesna glasba. — PRAGA 19: Mešan program. — 20: Koncert narodne garde. — 22.20: Češka pesna glasba. — BRNO 19: Lahka godba. — 19.45: Dve enodejanki. — 20.15: Pesmi. — 20.35:

Od leta 1813 odlično belo platno

Violinski koncert. — 21: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17: Komorni koncert. — 20: Mešan glasbeni program. — 21.10: Orkester. — 22.05: Arije in pesmi. — 22.35: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 9.30: Orkester. — 10.20: Moderne avstrijske pesmi. — 11.30: Simfonični koncert. — 12.45: Operna glasba. — 15.30: Komorni koncert. 16.30: Narodne pesmi. — 19.30: Zborovski koncert. — 20.10: Klasični dunajske poljubne glasbe. — 21.40: Hvalnica glasbeni umetnosti. — 22.30: Moderna pesna glasba. — BERLIN 20.05: Nemška dežela in pesem. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20: Orkestralni in pevski koncert. — Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 19.20: Celotni klavir. — 20: Operna glasba. — 22.30: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 16.40: Orkestralni koncert. — 19.30: Prenos opere »Aida« iz gledališča. — RIM: 17.30: Orkester. — 20.45: Opereta »Sramežljiva Suzana«.

Ponedeljek 24. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Esperanto. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, poročila in plošče. — BEograd 12.05: Radio orkester. — 16.30: Slovenske pesmi. — 20: Violinski koncert. — 20.45: Zborovski petje. — 21.15: Orkester. — Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 20: Prenos koncertnega večera iz Beograda. — 22.10: Godba za ples. — PRAGA 19.25: Godba na kromatično harmoniko. — 20: Prenos opere iz Bratislava. — BRNO 19.25: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 17: Klavirski koncert. 18.25: Lahka glasba. — 20.15: Prenos iz Budimpešte. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 12: Godalni kvartet. 15.30: Mednarodna tekma v petju in igri nju na klavir. — 17: Lahka godba orkestra. — 19.35: Orkester in dva klavirja. — 21.10: Italijanska glasba. — 22.35: Godba za ples. — BERLIN 20.05: Lahka godba. 21.10: Slušna igra. — 22.20: Zabaven program. — 23.20: Orkestralni koncert. — KÖNIGSBERG 20.05: Vojaška godba. — MÜHLACKER 20: Valčki na ploščah. — 20.50: Prenos Brucknerjeve IX. simfonije iz Frankfurta. — 22.20: Pesmi. — 23.30: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 17: Koncert ciganske kapela. — 18.15: Vojaška godba. — 20: L. Št. Kristusov oratorij (dirigira Weingartner). — 23.15: Pevski koncert. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.15: Pesmi. — 22.15: Koncert orkestra.

Rešitev križaljke »SKJ«

Vodoravno: 1. sokol, 6. Jaka, 11. sova, 15. Libija, 16. uhan, 17. da, 18. oreh, 19. Valona, 20. gaža, 21. pok, 22. Kala, 23. Tasilo, 24. ose, 25. paž, 26. ožet, 27. Amt, 28. sv, 29. Iran, 31. lesi, 32. spor, 34. lestev, 36. ino, 37. Tivat, 39. orli, 40. V. O. (Valentin Orožen), 42. Rodopi, 45. ako, 47. škock, 49. ožina, 51. akvarij, 55. or, 56. In, 57. noi, 58. Ada, 59. kopa, 61. Čid, 62. pet, 64. aga, 66. ponev, 67. sprega, 70. bi, 71. ul, 72. elita, 73. Loreto, 74. ušiv, 75. ak, 76. etika, 77. zalega, 78. čaka, 79. rak, 81. leca, 82. anoda, 83. erar, 84. io, 85. ara. Navpično: 1. sil, 2. obol, 3. kino, 4. oja, 5. La, 6. Jugosloven, 7. Ahasver, 8. kaže, 9. analitika, 10. mak, 11. Sokol in Sokolica, 12. Oražen, 13. Veleovo, 14. aha, 15. Lastovo, 17. dož, 19. vampir, 21. pan, 23. tast, 25. pav, 30. re, 33. Rado, 35. slavistika, 38. toži, 41. oktava, 43. pinceta, 44. indigo, 46. ora, 48. kronika, 50. Aida, 52. Kopašar, 53. Ida, 54. jaguar, 60. peta, 63. Tivar, 65. aikal, 66. Peter, 67. solo, 68. pred, 69. roga, 70. buče, 73. lan, 76. Ela, 77. za, 80. ko.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Popolno zatišje v šahovskem svetu! Nobenega večjega turnirja, nobenega pomembnejšega dvoboja nimamo pričakovati. Gospodarska kriza je zamorila vse. Šahovski mojstri imajo težko, zelo težko življenje.

Stari dr. Lasker, ki se je pred leti šahu popolnoma odpovedal, se je pa vendar vseskan vrnil. V marcu je igral veliko simulantko v Parizu. Znaní »Café de la Régence« je bil natačen šahistov. Vsi so hoteli videti starega leva.

Zaslužek Laskerja prav gotovo ni vrnil šahu. Stara ljubezen je očitno še živa. V najtežjih časih ga je odvrnila od bridgea. Lasker bi še rad igral v turnirjih. Pa bridko toži, da jih ni.

Lasker pravi, da je škoda za denar, ki ga požro svetovne šahovske olimpijade. Rajši bi ga porabili za velike turnirje. Meni, da partije, ki jih donosajo olimpijade, niso dosti vredne. Prave turnirske partije, pravi, pa ostanejo svetu v spominu. Zdi se mi, da ima starih prav. Tem bolj soglašam z njim, ker letošnja olimpijada

ne bo videla zastopnikov Jugoslavije. Naš savez je mrtev. Škoda! Kakšna reklama za Jugoslavijo bi bila zmaga našega moštva. Svetovni prvak dr. Aljehin je prekoril Tihi ocean in razsaja »čaj« po Nizozemski Indiji. Tam menda ni tako žalostno kakor v Evropi. Seveda igra Aljehin samo simultanke. Turnirji so v teh daljnih krajih nemogoči.

Aljehin je ubral pot, ki je pred leti našemu mojstru Kostiću prinesla dokaj obilen zaslužek v Avstralijo, Indijo in Japonsko prihajajo mojstri zelo poredkoma. Aljehinova taksa je 150 holandskih goldinarjev za simultanko.

Naš šah zivota! V Sarajevu pa je dr. Astaloš vendarle aranžiral oficirski turnir. Zdi se mi, da ta prireditelj ni nevažna. Dve korporaciji bi po mojem mnenju morali sistematično gojiti šah: oficirski zbor in Sokol.

Šah je tako plemenita igra, da ji je omejena vloga skoraj prepisana. Vsaka sokoška celica bi morala prirediti turnirje in prav tako vsak oficirski dom. Dvo boji med večjimi edincami bi morali poglajdati vezi. Vsako leto bi morali videti državni oficirski in sokolski šahovski turnir.

Dr. Astaloš je mislil prav gotovo na te reči, ko je sestavljal prvi oficirski turnir. Država sama pa bi morala z močno roko pograbit lepo idejo. V stari Avstriji je vojno ministrstvo pomagalo ustanoviti »Armeeschachbunde«. Oficir in Sokol sta šaha potrebna. Kraljevska igra obeta obilo lepoga, čistega razvedrila. Videant consules!

Dr. Tartakower je napisal knjižico »Führende Meister«, ki je izšla v založbi »Wiener Schach-Zeitung«. Draga ni, samo dve marki stane. Pa je zelo zanimiva. Vsak pomemben mojster je v nji dobil svoj opis in svojo partijo.

Tudi angleški mojster Thomas je dobil svoje mesto v tej knjižici. Tartakower hvali njegovo mirno, duhovito igro, ki mu sicer ni prinesla prvih uspehov v mednarodnih turnirjih, pač pa obilo priznanja.

Thomas je plemenitah, še je »Sir George«, toda postal bo lord. Miren, tih, fin gospod. Mojster je tudi v tenisu. Turnirja ne izpusti nobenega. Seveda igra samo za zabavo. Zato se mu včas posrečijo čudovite reči.

Lani je Thomas igral v manjšem mednarodnem mojstrskem turnirju v Anversu. Tam je zmagal v neki partiji že v deseti potezi. Tartakower si je baš to partijo izbral, da opiše Thomasovo igro.

Zdi se mi, da bo miniatura zanimala naše šahiste, ker je zares zelo mična. Zato jo prinašam in uporabim pri tem Tartakowerjeve opombe. Partija naj bo hkrati dokaz, da je Tartakower dovršil koristno delo, ko je v svoji največji knjižici nanizal vodilne šahovske mojstre v pester in živ vene. Dobro bi bilo, če bi naši šahisti pogumno posegli po njem.

Beli: Sir Thomas Črni: Sapra

1. e2—e4 c7—c5
2. g1—f3 g8—f6
3. — — d7—d5
4. e4×d5 f6×d5
5. f1—b5+! f7—f6

Navadno so na tem mestu igrači: 5. Sd3—e5, Sd5×c3; 6. b2×c3, Dd5—c7. Tartakower pravi, da je 6. — — Dd8—c7 boljša poteza nego 6. — — Dd8—d5.

Thomas je s svojo šesto potezo ubral čisto novo pot. Za nedolžnim šahom se skriva čudovit napad. Mirno torej lahko trdim, da je angleški mojster zelo ojačil otvritev, ki sicer belemu ne obeta preveč.

5. — — Lc8—d7
6. Sf3—e5! Sd5×c3?
7. — — Sb8—c6, da razveže zapletljive

8. Dd1—f3!! f7—f6
9. — — Dd8—c7 bi seveda sledilo: 10. 8. Lb5×d7+, Sb8×d7; 9. Df3×f7+, Ke8—d8; 10. Se5×d7 z dobjeno igro za belega.

8. Df3—h5+ g7—g6
9. Se5×g8 g7—g6
10. — — Ke8—f7

Kralj bi rad zajel skakača na h8. 10. Sg6—e5+!! — — Kf7—e6 bi sledilo: 11. Lb5—c4+, Sc3—d5; 12. Lc4×d5+, Ke6×d5; 13. Se6—f7+ in črni izgubi damo.

10. Sg6—e5+!! — — Kf7—e6 bi sledilo: 11. Lb5—c4+, Sc3—d5; 12. Lc4×d5+, Ke6×d5; 13. Se6—f7+ in črni izgubi damo.

Lidija se sklanja čez mostno ograjo. Gladna je in trudna.

»Čez tri mesece mora priti!« šepče in išče svojega obraza v temni vodi. Ali noč ji ne da podobe. Voda šumi, teče dalje s sekundami, kakor da golta čas.

Vse se utaplja. Lidija se sklanja in ne misli ne na očeta ne na mater, ne na tisti večer, ko je bila razbrzdana, filozofije in bede trudna, in je mislila na samokres v svoji torbici. Kako se ji je takrat zasmajalo življenje. Tisto dolgo je takrat noč.

Ali na to ne misli. V temni vodi išče svoje podobe, kakor bi jo hotela dvigniti k sebi. Zdaj pa zdaj posluhne, ali se ne bliža kdo mstu.

Nihogar ni. Pomalem prši dež.

Oče boža svoje rože. Mokre so od jutranje rose.

Vsako jutro jih boža. Grede pa so zdaj kakor zanemarjeni grobovi.

Vrt je puščava. Ponekod razdivjan. Rože rasto same.

Z raskavo roko jih boža oče vsako jutro in šepče:

»Le podivjajte in umrite same in gladne — kakor moja Lidija.«

Kakor pesem diha njegove besede v svetla jutra, ki jih oživlja kos s svojo tiho budnico.

Iz življenja in sveta

Najpopolnejša ura

Vsak dan zamudi komaj milijotinko sekunde

Človeški občutek časa ni bogve kako točen, to je znano. Dokler gre za določitev daljšega časa, n. pr. 1 ure ali nekoliko več, se okrnitev našega časovnega čuta še ne kaže tako očitno, a že čut za minute dela velike težave, pri sekundah in večjih odlomkih sekund pa odpade že večina ljudi, pri desetinkah sekund pa sploh že vsi ljudje. Pri tem vemo iz fotografske prakse, da je desetinka sekunde še prav »dolga« časa.

Astronomi, ki morajo računati s čim bolj točnimi časi, bi si s samim naravnim občutkom ne vedeli nič pomagati; ponos vsake zvezdarne je ura, ki kaže čas na 24 ur čim bolj točno, in sicer gre za to točnost na neznatne odlomke sekunde. Takšna ura, ki stoji v kletnem prostoru v stalni temperaturi okrog 20 stopinj Celzija in ki jo vse mogoče priprave ščitijo pred temperaturnimi spremembami in stresljaji, je v 24 urah netočna kvečjemu za tisočinko sekunde, a velike zvezdarne imajo ure, ki so v tem času netočne celo komaj za desetstotinko sekunde. In še ta nepojmljivo majhna netočnost astronomom ne ugaja!

Poskusili so vse mogoče trike fine mehanike, vse mogoče materiale, ki se v toploti skoraj nič ne raztezajo, vse mogoče sestave in postave, da bi netočnost še bolj zmanjšali — a na običajni način, to je z urami, ki so kolikor toliko podobne normalnim uram, ni šlo več. Zdelo se je, da bo desetstotinska sekunda najmanjši iznos netočnosti, ki ga more človek še doseči.

Sedaj pa sta berlinska raziskovalca Glebe in Scheibe zgradila vendarle »uro«, ki

se v enem dnevu zmoti komaj za — milijotinko sekunde. Najzanimivejša na tej uri je to, da sploh ni več ura v običajnem pomenu besede, ker ne opaziš na njej niti koleseja, niti številčnice, kazalcev ali katerikoli drugih sestavnih delov navadnih ur. Na zunanji je podoba bolj hladni, saj, mo da stoji na posebni mizi. Na desni strani je deska z mnogimi merilnimi instrumenti, ki komaj vidno vibrirajo, v notranjosti pa je termostat, ki mu je naloga držati košček kremenčevega kristala avtomatično in stalno v isti temperaturi. Ta kristal je duša vsega. Pred nekoliko leti so namreč odkrili, da se kremenčevi kristali raztezajo in stiskajo pod vplivom primernega izmeničnega toka. Pozneje so našli, da je število teh dolžinskih sprememb na sekundo v določenem razmerju z dolžino kristala, in dalje, da je mogoče s takšnim kristalom vplivati na radijski oddajnik tako, da deluje s stalno delavno dolžino oz. s stalnim številom nihajev; to število pa je v točen skladu s številom dolžinskih skrememb kristala.

Vsa ta dognanja sta uporabila Glebe in Scheibe za to, da sta konstruirala aparat za merjenje časa. Radijski tok, ki ga oddaja ta časomerni oddajnik, zanima v skladu s točno izračunano dolžino kristala 60.000 krat v sekundi sem in tja in poganja majhen motor, ki vključuje kontrolne relaise za primerjavo časovnih vrednot te aparature z zvezdarniškim časom. Že prvi poskusi z novo »uro« so pokazali, da »teče« še stokrat točneje nego najtočnejša dosežanja zvezdarniška ura.

Oče ameriške doktrine

James Monroe,

ki je utemeljil načelo »Amerika Američanom«. Letos 28. aprila bo 175 let, odkar je ta znameniti mož ugledal luč sveta. Pozneje je postal predsednik Zedinjenih držav, katerim je vladal od 1817 do 1825. Bistvo njegove doktrine je prepoved vmešavanja evropskih držav v ameriške zadeve in narobe

Čemu sedi kokoš na jajcih?

Samo živali z možgani imajo instinkte

V splošni radi je beseda »instinkt« zelo raztezna. A tudi znanost se ni postavila točno opredeljuje te besede. Če sedi ptica na svojih jajcih, ne da bi sploščka vedela, kaj pride iz njih, ali če pitajo čebule svojo matico s sokom, ki ga najbolj potrebuje za leženje jajc, so to očitno smotna, dasi nezavedna dejanja, ki jih v splošnem imenujemo instinktivna. Gre torej za določeno in prirojeno reakcijo, katere pomena bitje ne ve.

Videti je, da deluje žival kakor avtomat in to naziranje se je držalo dejansko cela stoletja v znanosti. Moderna znanost pa je ugotovila, da so nagnjena dejanja kakor izkusna nemogoča brez delovanja nekega najvišjega središča v živčnem sistemu.

Samo živali z možgani imajo instinkte! Na univerzi v Jeni preiskujejo že nekaj let instinkt nekih gosic, ki imajo navado, da si iz peščenih zrn, rastlinskih delcev in podobnega zlepijo okoli telesa nekakšen tulca, v katerem se tudi zabubijo. Pri jedi in leženju molli živalci le glava iz tulca. V glavi so neznatni možgani. Če te izrežeš, žre žival sicer še naprej, a le tedaj, če pride v dotiko s hrano, svojega tulca, svojih lovilnih mrež pa ne gradi več in tudi ne išče več hrane, njena nagnjena delovanja so tedaj prenehala.

To, da mora imeti žival z nagnili možgane, dokazuje, da ima pri nagnih svojih ulogah tudi neka mera izkustev, s čimer se

strinjajo tudi ugotovitve o učljivosti živali. Če natresemo zlati ribici drobtin v vodo in priplava na površje, dela to gotovo iz prirojenega nagona, a sklepati moramo tudi to, da prihajajo od hranilnih snovi kemični dražljaji, na katere reagira organizem po podedovanem nagnjenju. Lahko pa naučimo ribico, da priplava na vrh že na določen zvok, če smo ji s tem zvokom združili predstavo, da dobi po njem nekaj hrane.

Žival ni avtomat, ker drugače bi se ničesar ne naučila, in tudi instinkt ni tako preprosta zadeva, kakor so mislili nekoč. Poedina »nagnjena dejanja« se dajo v ostalem izjaviti popolnoma iz dogajanj v organizmu. Kadar ptica vali, ima za to povsem telesni vzrok. V dobi valjenja se namreč pojavijo večini ptic na trebuhu posebne »valilne maroge«, vneta mesta, s katerih so odpadla peresa in ki ptico zelo motijo. Sedenje na sploščki mrzlih in gladkih jajcih ptici po vsej priliki dobro delo. Ptica se ravna tedaj, ne da bi vedela za smoter, povsem po načelu uganjanja in neugajanja, ki ima v naravi veliko ulogo. S tem v skladu je to, da preneha valiti, čim izginejo omenjene maroge, ne glede na to, dali so m'adlji že razviti in dali še potrebujejo valilne toplote.

S takšnimi spoznanji je postal problem nagonov veliko bolj jase, a znanost je dovolj poštena ter priznava, da ni niti od daleč še pojasnjen.

Inzulin proti pijanski blaznosti

Glikogen in jetrna toščica

Zdravnica dr. Kempererjeva je nastopila z novo metodo za zdravljenje delirija tremensa. Ta metoda temelji na dejstvu, da se pri prvih jetra močno spreminjajo, zamastijo, in ne morejo več normalno opravljati svoje funkcije, ki obstoji v tem, da urejajo sežigalni proces v organizmu, med drugim tudi sežiganje alkohola.

Čim več glikogena je v jetrih, tem bolj se vrši to presnavljanje, a v bojih jetrih piščencev ga ni skoraj nič. Pač pa ima inzulinska lastnost, da spreminja jetrno toščico zopet v glikogen, tako da se presnova

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespajku, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi naravna »Franz Josefova« grenčica trajno obkroži v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastupljenosti želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalna sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

vrne v normalni tir. Ker ima to obravnavanje z inzulinom po metodi dr. Kempererjeve še razne druge prednosti, med katerimi spadajo tudi znatno skrajšanje bolezenske dobe in odvrnitev največje nevarnosti, da bi bolnik umrl zaradi srčne motnje, se bo gotovo uspešno uveljavila med drugimi načini za ozdravljenje pijanske blaznosti.

Iz pariških izložbenih oken

Velika moda postajajo spet žepne ure s avtomatskim kolektorjem. Zadnja strankarske ure je opremljena s kolektorsko kasko, zalcino. Cena je visoka, a vendar jo ljudje radi kupujejo. Dame jo nosijo kakor nekdož iz iglo pritrjeno na bluzi.

V marsikakšnem modnem lokalu lahko občuduješ in piščaš led v vseh mogočih barvah. Ta moda je prišla iz Amerike. V zelenkasti limonadi plava n. pr. violetasti stožec ledu, v oranžni naletiš celo na črn led. Takšen barvani led zdravju ni škodljiv.

Med novotami vzbujajo zanimanje damske sveta dolgi pisalnik, ki vsebuje črtalnik za ustnice, črtalnik za obrvi, parfemsko stekleničko, svinčnik in polnilno pero. Posamezni deli se dajo za rabo lahko ločiti, iz pisalnika, ki je vsekakor praktičen izum.

Ljubi iz lastnih kodrov je »zadnji krik«. Najnovejši prstani in zapetnice so izdelani iz las, ki so prilepljeni ali napeti čez primerno podlogo in zaščiteni s plastjo laka. Prozoren lak ohrani naravno barvo las, še češče pa se uporablja zlat, srebrni ali brončen lak.

Zdravje in bolezni

Najnovejša raziskave so pokazale, da se kaže sed pri ljudeh, ki trpijo zaradi nevralgije (bolečine v obrazu, tiganje v kožnih itd.) nič anormalnega, pač pa je bilo v krvi preveč sladkorja. Antidiabetična hrana je odpravila v teh primerih tudi nevralgijo.

Srce odraslega človeka tehta povprečno 300 gramov.

Dojenčkova teža se podvoji praviloma po prvih petih mesecih in potroji proti koncu tretjega leta. Petletni otrok je dvakrat tako težak kakor enoletni, dvajsetletni pa dvakrat težji od petletnega.

Človeška lobanja prenese v dolžino pri tisk do 13 stotov.

Oboleni ljudi je treba zelo počasi in pravilno dvigati, kajti neredko se zgodi, da se omotijo ali omedlijo, če jih prehitro spravijo v sedečo lego.

V takšnih primerih je najbolje, da jih položimo plosko na postelj, da pride kri spet v možgane, kajti tu je vzrok omotice in omedlevice.

ANEKDOTA

Madame Duttre, ki je igrala precejšnjo vlogo v berlinskega prošega stoletja, je bila v svojih izrazih zelo robata. Ko se je za njeno hčerjo potegoval kup snubcev, je menila: »Da, da, kjer je kakšna mrhovina, tam se zbirajo jastrebi.«

Vsak dan ena

Pomlad je prišla

Slavljenja in jubileji

Velik mož obsoja sedanje nečimernosti in razvade

Bivši češkoslovaški ministrski predsednik Antonín Svěhla je ob svoji 60 letnici prosil, naj mu ne priredijo nobene proslave. Nekemu novinarju, ki se je zaradi tega oglašil pri njem, je odgovoril sledeče:

Iz slavljenja in jubilejev se je razvila cela bolezen. Ljudje si izmišljajo najrazličnejše jubileje, da bi se kakšna oseba, čisto samo oseba, dvignila na reklamni št. Bolna človeška nečimernost se pretvara do nemožnosti. Ali ljudje res ne razumejo, da se s tem ubija resnično spoštovanje? Danes slavimo že literate, ker pišejo deset let, slavimo že štiridesletnice, ne zaustojte več obnavljanje proslav vsakih deset let, temveč proslavljamo že vsako petletnico. Ne zaustojte več starost in rojst-

ni dnevi, izmišljajo si najbolj smešne pretežbe, samo da bi praznovali.

Na novinarjev ugovor, da je treba velike ljudi vse eno proslavljati od prilike do prilike, je Svěhla odgovoril: Kje imate merilo za veličino? Kar imenuje nekdo dobro delo, drugi obsoja. Ne dopuščajmo izjem in se ne bomo zmotili. Osebo čaščenje živih oseb bom vedno pobijal. Čim bolj premišljujem o slavljenju živih, tem manj soglašam z njimi. Če bi šlo po mojem, bi morali vsako slavljenje zakonito prepovedati. Laskanje je veliko zlo, ki ga moramo izbiti, da dvignemo javno moralo. Proslave živih oseb so vedno greh proti resnici in morali. Zasluge preceňujejo, napake pa zatlačijo.

Polet preko 6500 km

V letošnjem novembru se bo dvignilo v pariškem letališču Le Bourgetu sto vojaških, polno opremljenih letal, da v sličenju, ni formaciji preletijo 6500 km. Francija hoče dokazati, da so poleti takšnih formacij na dolge proge v primeru vojne povsem mogoče. Priprave morajo biti seveda skrbne, zlasti pa bodo v Afriki pripravili ogromne zaloge bencina, kajti sto letal ga že nekaj porabi. Največja zapreka bodo afriška letališča, kajti le malokatera so pripravna za pristaneč velikega števila aparatov. Polet se bo izvršil iz Pariza v Marseille, od tam v Oran in nato preko Severne Afrike v Egipt in od tam spet na Francosko.

Mnogi ne vedo...

...da je umrlo lansko leto v New Yorku 2800 ljudi za zadušitvijo. Avtomobili so do smrti povzročili komaj polovico toliko oseb.

...da sedijo pri 90 odstot. vseh avto. mobilskih neugod v Ameriki pri krmlju vozači, ki vozijo avtomobile že več nego eno leto in ki torej niso več začetniki.

...da detajo na Angleškem postave z avtomobilsko cesto iz železnih plošč.

...da leži severni tečaj na morski višini, dočim se dviga južni tečaj 3000 m nad njo.

Poroka na Kitajskem

Vsako zakonito sklepanje zakonske zveze na Kitajskem sestoji iz šestih formalnosti: prvi vprašanje po imenu (kar velja za ženitno ponudbo), drugo sprejem svinjen darov (to velja za zaročilo), tretje določitev poročne dne, četrto odobrava zaročenke domov, peto prisega zvestobe (religiozna poroka), šestje predstavitev v javnem ali domačem svinčju (meščanska poroka).

Četrta ceremonija dandanes običajno odpade, ker je zvezana z velikimi stroški in darovi zaročeninim staršem. Nevesta pri vedejo dandanes enostavno na ženinov dom in jo pred vrati sprejme sam ženin. Odprje ji vrata pestrobarvne poročne nosilnice in jo spremlja svečano v svojo hišo. Tam pa dala oba na kolena, z obrazoma proti durim, pred katerimi svoji pogrnjena miza z dvema gorečima rdečima svečama. Sledi peta ceremonija: ženin izlize daritveno piščalo pred parom divjih gosi, ki jih smatrajo na Kitajskem za zgled zakonske zvestobe. Gosi prinese nevesta sama in običajno niso divje, temveč navadne. Po tej daritvi si ženin in nevesta drug drugemu objubita večno zvestobo in se priklonita drug drugemu. Moralno sta sedaj poročena in imata pravico živeti dva dni in dve noči v možnem stanovanju kakor zaljubljenca. V tem času ne sme neveste videti noben drugi član možne rodbine.

Meščanska poroka sledi tretji dan in se vrši običajno pred miniaturnim altarcem prednikov, ki ga dobiš v vsaki, še tako revni kitajski družini. Svečanost se prične s tem, da pade ženinov oče pred altarcem na kolena in sporoči duhovom prednikov, da je njegov sin privedel v družino novega

Skrb za lepoto in umetni zobje

Lepota in zdravje sta neločljiv pojem. Bolezen daje trpeč in nelep izraz. Pomislimo samo na osebo, ki nima zob.

Skrb za lepoto je torej združena s skrbjo za zobe. Vsekakor je potrebno, da si da, mo zobe po zdravniku redno pregledovati in da pokvare nadomestimo s ploščami in novimi zobmi. To ni samo zapoved lepote, temveč tudi higijene. Oseba, ki ima več pokvarjenih zob ali ki ji več zob sploh manjka, ne more pravilno prežvečiti hrane, ta prihaja v želodec v prevelikih kosih in premalo prepojena s slino, tako da je želodec ne more dobro prebaviti in mu povzroči lahko razne težave, ki se očitujejo v želodčnih katarjih, brezdečnosti, bolečinah v želodcu, preobli kislini, potenčnosti itd. Izguba kočnikov ima nadalje za posledico vrsta lica, prvič enostavno zato ker kočnikov ni, drugič, ker okrnjejo zaradi nezadostnega zvečenja mišičevje. Če poleg tega pomislimo, kako grda je pri govorjenju ali smejanju prekinjena vrsta zob, bomo razumeli, da je za lepoto nujno potrebno nadomestiti manjkajoče zobe z novimi.

SPOMLADANSKE OBLEKE

za gospode, površnike in velika izbira suknja modernih vzorcev še vedno najceneje pri

Drago Schwab, Ljubljana

člana, svojo ženo. Nato padeta nevesta in ženin drug za drugim pred altarcem isto tako na kolena in se predstavita kot novo poročena. S tem je zakon dobil pred družino in državo svojo pravno veljavo. Če nevesta n. pr. umre pred to predstavitvijo v svinčju, je ne priznajo za članico ženinove družine, je ne pokopajo na družinskem grobišču in je ne vpisujejo na spominskih ploščah prednikov.

Na Kitajskem se tedaj poročena pogodba ne izvrši med možem in ženo, temveč med ženo in možovo rodbino. Samo s privoljenjem te rodbine se zakonska zveza tudi razruši. Žena ne sprejme s poroko nase edino družnosti do moža, temveč do vse njegove družine in dejansko do države. To da je kitajskemu zakonu in kitajski družbi isto trajnost in trdnost, ki je ohranila državo in narod mimo vseh viharjev in tisočletij do današnjih dni.

Iveri

Mož pravi, da obožuje umetnost, ženska pravi isto in — meni umetnika.

Ženska, ki se spozabi, se ni pozabila, temveč se je spomnila sebe.

Kaj je tolažba? — Često sočutje, še češče škodoželjnost.

Ženske rade sanjajo — zato ker pri tem mnogo doživljajo, ne da bi jim bilo treba napenjati možgane.

Mrtvo ljubezen vzbujati je brez pomena. Preteklost ne postane nikoli bodočnost.

Iveri o ljubezni

Može bi biti skromnejši, če bi vedel, kako jih v kakšnih trenutkih sovraži ženska, ki jih ljubi.

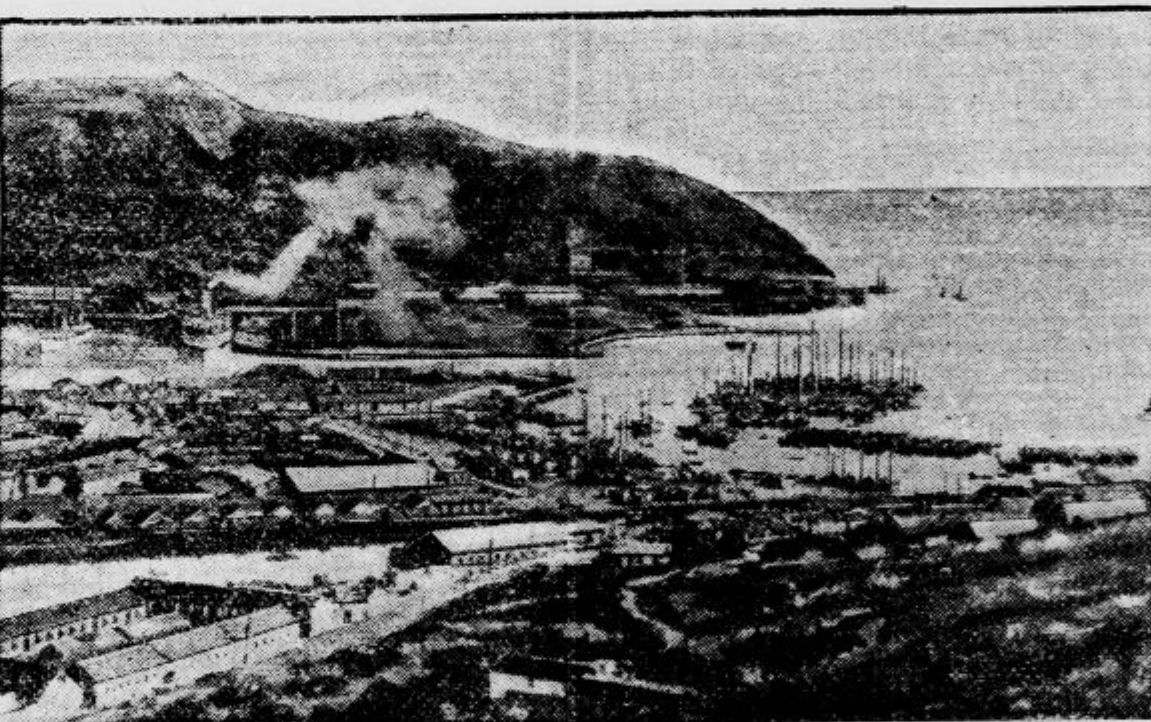
Tisti dan, ko ne ljubiš več, dvomiš, da li si kdaj sploh ljubil.

Mnogi mislijo, da so za žensko storili vse, če se z njo poročijo. Potem se ne bavijo več z njo in čakajo dozvelno samo na zamenjavo. A vendarle se čudijo, če jih žena vara.

Zadostuje tremutec, da ubije ljubezen.

Koliko moških bi se ozdravilo svojih ljubzenskih bolečin, če bi imeli nezvestnico samo za en dan v svoji oblasti, da bi jo potem, ko bi postala čisto majhna, sami zapustili.

Japonci utrjujejo Port Artur

Zaradi zadnjih dogodkov v Mandžuriji in Džeholu so začeli Japonci sedaj iznova utrjevati Port Artur, ki je igral važno vlogo v rusko-japonski vojni

Elektrika v zdravilstvu

Upogljivi gastroskop, elektrokardiograf in električni noži

V Berlinu so pred kratkim otvorili stalno razstavo, na kateri razkazujejo med drugim vse vrste električnih priprav, ki jih uporablja zdravnik v moderni praksi. Številno teh priprav je ogromno in že samo po sebi vzbujajo vtis, da bi brez elektrike nikoli ne imeli tako visoko razvite zdravniške vede, kakor jo v resnici imamo.

Tu so pred vsem rentgenski aparat, katerih čudni žarki prodirajo skozi telesa in nam kažejo njih notranjost oziroma jo zdravijo. Ogromno je že število teh aparatov samih in njih dodatnih potrebščin.

So modeli, ki se rabijo v diagnostičnih in terapevtskih svrhe obenem, večjo zmogljivost pa imajo seveda specialne aparature, ki rabijo samo tej ali oni svrhi. Med dodatnimi potrebščinami diagnostičnih aparatov vzbujajo zanimanje poseben okvir, ki v trenutku fotografskega posnetka z bliskovito brzino spravi neosvetljeno ploščo ali film v slikovno polje in nato takoj spet nazaj. Zdravnik je čisto v položaju, da mora napraviti več zaporednih posnetkov z rentgenskimi žarki osvetljenega notranjega organa in to v primerih trenutkih, ko kaže n. pr. pri snemanju želodčnega izhoda tako zvana »kontrastna hrana«, ki jo mora zauživati pacient pred posnetkom, da bi se posamezne partije čim bolj odražale od svoje okolice na zaslonu, najprimernejšo sliko zadnjih partij. S pomočjo omenjenega okvira je zdravniku mogoče snemati notranje dele telesa kakor sportni fotograf, ki preži na ugodni trenutek.

Zelo važno ulogo igra v moderni diagnostiki želodčnih bolezni novi upogljivi ga-

stroskopi, v bistvu gibka cev, ki se skozi požiralnik uvede v želodec, kjer se njegov konec napihne z zrakom, da se tesno prilježe želodčni obliki. Majhna žarnica osvetljuje skozi prozorno napihano cev želodec notranostjo, a umen optični sistem daje znanj ostro in pravosliko te notranjosti navzlic vsej skrivljivosti gastroskopa in opazovalec je zmožen ugotoviti vsako nerodnost v želodcu.

Zanimiva priprava je tudi znan elektrkardiograf, ki beleži fotografsko na papir ali kinofilm električne napetosti, ki nastajajo pri delovanju srčnih mišic. Iz zabeleženih krivulj more zdravnik ugotoviti vsako bolezensko spremembo v utripanju, nadalje značaj bolezni same in uspeh zdravljenja. Današnji kardiografi so že zelo priročni aparati, ki jih more uporabljati vsak zdravnik brez posebne izvežbanosti v tej stroki.

V zadnjih letih govorimo čisto o »visokofrekvenčni kirurgiji«, to je o uporabi visokofrekvenčnih tokov v zvezi z »električnimi noži« (posebnimi žičnimi zavoji) in elektrkami za »nekrvave operacije«. Tu se izrežejo in odrezujejo bolni organi s pomočjo toplote, ki jo povzročajo v »možih visokofrekvenčnih tokih in krvavitve pri takšnih operacijah ni ali pa je zelo majhna. Visokofrekvenčna kirurgija se je razvila v bistvu iz znane diatermije, segrevanja notranjih organov s pomočjo električnih valov. Razume se, da se ponašata obe stroki danes s premmnimi popolnimi aparaturni za splošne in posebne svrhe.

SENZACIJA!

»Daj-Dam« ima svojo koračnico!
Predvajala jo bo prvič vojaška
godba Dravske divizije v torek, dne
25. aprila potom radia okoli 10.
zvečer. Pridite poslušat!

Lepo, solinčno sobo
opremljeno ali prazno
oddam takoj v centru.
Pojasnila v Gledališki
ulici 7, pritličje, levo.
12003-23

V majhni vili
poco oddam 5 sob s pri-
ključki in vsem. — Po-
nudeb na ogled oddelk
»Jutra« pod šifro »Sila«
prijatelj. 12073-22

Separirano sobo
s elektriko in parket,
v središču mesta oddam 2 ali
1 sobi. Naslov pove ogle-
delk »Jutra«. 12003-23

Gospoda
sprejemam na stanovanje s
postrebo za 150 Din me-
sede, s hrano pa za 200
Din na Sv. Jakoba trgu 5.
12004-23

2 veliki prazni sobi
oddam takoj v centru me-
sta. — Naslov pove ogle-
delk »Jutra«. 12074-23

Sobice
strogo separirano, suter-
rensko, s souporabo te-
lefonu oddam za 180
dinarjev pri Taboru.
Naslov v ogle. odd. »Ju-
tra«. 12006-23

Prazno sobo
manjšo, srednjo, s poseb-
nim vzhodom, s posebnimi
pari s 1. majom. Ponudbe
s naravnimi pacifi pod šif-
ro »Sila« oddam »Jutra«.
12011-23

Prazno sobo
srednje in velike, v centru
mesta, s hrano za 1.
majom. Ponudbe na ogled
oddam »Jutra« pod šifro
»Teden« pri 50. 12070-23

Lepo sobo
separirano, s srednjo, le-
vo, s hrano za 1. majom. Po-
nudeb na ogled oddelk
»Jutra« pod šifro »Pina-
vradnik«. 12040-23

Lepo sobo
s posebnim vzhodom, s se-
parirano, s posebnimi
pari s 1. majom. Ponudbe
na ogled oddelk »Jutra«
pod šifro »Teden«. 12000-23

Svetel prostor
za modno obrt v Pra-
nem, ulici 11, v bli-
žini magistrata. Ponudbe
pod šifro »Sila« oddam
»Jutra«. 12074-23

Dopisi
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (24)

Nečakinja
mlado in lepo dekle, sim-
patično ter izobrazeno, do-
brno gospodinjico, preme-
stno, s solinčno mašino, gos-
podinjo, s posebnimi
pari s 1. majom. Ponudbe
na ogled oddelk »Jutra«
pod šifro »Teden«. 12000-23

Nesebičnega
prijatelja
srečam v središču
mesta. Pozor! Lju-
bitelj narave, značen, v
moki dobi, ležer, razen.
Dopisi na ogled oddelk
»Jutra« pod šifro »Sila«
prijatelj. 12000-23

Oprosti
mimo dobro — Tebe lju-
bi. 12001-24

Puci
Danas 11 sati prepelje
doda na isti kraj kao te-
lema najdijem dopisi. 12070-24

Zeritve
Vsaka beseda 2 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (23)

Gdčna z dežele
stara 34 let, neomadele-
na, preteklost, dobra gos-
podinja, s posebnimi
pari s 1. majom. Ponudbe
na ogled oddelk »Jutra«
pod šifro »Teden«. 12000-23

Gospodinja
s primerno dozo se želi
poročiti s solinčno gos-
podinjo, s posebnimi
pari s 1. majom. Ponudbe
na ogled oddelk »Jutra«
pod šifro »Teden«. 12000-23

Organist in krojač
srednjega let, brez premo-
stila, želi v središču mesta
znati s mladenci, ki ima
niski govor. Dopisi na
ogled oddelk »Jutra« v Ma-
riboru pod »Harmone«. 12045-25

Hišna posestnica
srednjega let, želi poro-
čiti treznega in zdrave-
ga, od 25 do 45 let
starega gospoda, bol-
jšega državnega uradni-
ka, s posebnimi
pari s 1. majom. Ponudbe
na ogled oddelk »Jutra«
pod šifro »Teden«. 12000-23

2 mlada lovka psa
(angleška ovčarja), 8
letna, stara, ugodno
prodam. Rožna dolina
c. 8.8 (poleg gostilne
»pri Katrcu«). 12051-27

Konja za ježo
stara 4-6 let, kupa-
na, ponudbe na ogled oddelk
»Jutra« v Ljubljani, Vrbovčeva ulica
11. 12038-27

Močvirski bobrov
(ovčarja) 30 parov s pe-
ne oddam gospodinjico,
ki ima ribnike, posele ali
močvirja na svojem po-
sestvu proti percentualni
razdelitvi zaroda. Vpra-
šanja na: Zvonimir Mili-
šević, Zagreb, Hercegovac
ka 106. 12779-27

Volčji pes
jako lep, s rodovnikom, 7
mesecov star, sedaj 60 cm
visok, s sobno drevero, na
prodaj. H. Dworsky, go-
stiar, Breg pri Ptuju.
12784-27

Foksterjerja
čisto krvna, kratkodela-
na, modra kupina. — Po-
nudeb na ogled oddelk
»Jutra« pod »Foksterjer«. 12006-27

Volčjega psa
lepega, 10 mesecov starega
prodam. Naslov pove ogle-
delk »Jutra«. 12000-27

Mlada gospodinja
se želi poročiti s intel-
igrom, solinčno gos-
podinjo, ki ima solino do-
zno od 25 do 38 let. Cenj.
dopise na ogled odd. »Ju-
tra« pod »Sila« je v
Ljubljani. 12000-23

Znanja želi
vdovec in hčerka, pose-
stnik z gdt., pridno in
pošteno, srednje posta-
ve, staro okrog 40 l.
zaradi žentive z neko-
liko premoženja, pred-
nost ima detstva iz
Tobasne tovarne. Po-
nudeb na ogled odd. »Ju-
tra« pod šifro »Ponost-
nika«. 12023-25

Vdovec
z enim otrokom, star nekaj
let, posestnik, srednje po-
stave, se želi poročiti s
kmečko žentivo, bolj srednje
starosti, z dekletom ali po-
dvoje hčer, starih ki
ima večje dohode, gos-
podinjica, dobro are in nekaj
premoženja. — Ponudbe na
ogled oddelk »Jutra« pod
»Vdovec 30«. 12000-25

Katera
gospodinja ali vdova
bi se hotela seznaniti s
solidnim, mirnim, stal-
no uslužbenim, skrom-
nim, 34 l. starim sam-
skim gospodom. Nekaj
premoženja za ustvari-
tev domačega ognjišča
zaželjeno. Dopise se
prosi poslati na ogled
odd. »Jutra« pod
»Konec samostar-
jenjasa«. 12005-25

Obrtnik
star 28 let, poročen gos-
podinjo, čvrsto, blondi-
no, v staro katoliški
veri. Cenj. dopise s šif-
ro na pod. »Jutra« v
Celju pod znakom »X-
no« šifrovanje. 12049-25

Pozor, pevski
društva in šole
Pisane in harmonije do-
biti največje v tovarni
iv. Katin. Domale.
Zahtevajte cenik. 11806-26

Izposojamo
»SLAGER«,
gumirane
in razne
aparate.
Aleksandro-
va cesta 4
(prehod »Viktoria« pasaje)
12000-23

Gramofon
s 8 ploščami, v zelo do-
brnem stanju, poceni
prodam. Poljske se: Ku-
rili. Mestni trg 51.
12070-26

Harmonij
prodam ali izposojam za
cavarno harmoniko, poljske
se v Fajncrjevi (Sloj) ul.
2. 31. med 12. in 14. ur.
12054-26

Pianino
telesno konstruirano za 100
5000 proda Tura v Celju.
12043-26

Pianino
dobro ohranjeno, ugodno na-
prodaj. Naslov pove ogle-
delk »Jutra«. 12000-26

Stroj
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (29)

Skobelni stroj
popolnoma nov, firma Ove-
a, arzenal Dunaj prodaj po
niski ceni. Posojilnica v
Trbovljah. Ima avtomat-
sko pretvarilo mize v šir-
ini 60 cm s priključnim
električnim motorjem 220
volt. 12018-29

Pisalni stroj
A. E. G., se malo rebljen,
po ugodni ceni napredaj
na Trški cesti šte. 24.
telefon 2638. 12000-29

Pisarniške stroje
popravi strokovnjak in
poceni

Ivan Legat, Ljubljana
Prešernova ulica šte. 44.
Telefon 2636. 8842-29

Stroj za izdelovanje
cementne opeke
kupi Leopold Siroj, Sv.
Ožbald, polja Trojane.
12088-29

Živali
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (27)

2 mlada lovka psa
(angleška ovčarja), 8
letna, stara, ugodno
prodam. Rožna dolina
c. 8.8 (poleg gostilne
»pri Katrcu«). 12051-27

Konja za ježo
stara 4-6 let, kupa-
na, ponudbe na ogled oddelk
»Jutra« v Ljubljani, Vrbovčeva ulica
11. 12038-27

V družbi
vrtne, travnate in uradne,
se čisto oskrbuje na Vas z
nezaposlanjem radi priob-
znanjem in drugih ne-
stod kože. Thewes, mlio
Vam bo pomagalo. 169-40

Razno
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (27)

Kolesarji, avtomobi-
listi pozor!
Kder želi svoje legiti-
mizacije za kolo ali avto ved-
moške vozave obvarovati,
naj izpolni posebej za take
legitimacije napravljene
originalne pisarnice kupiti
po niski ceni pri Metija
Sifrer, književnica, Ljub-
ljana, Vojna ul. 6. Tele-
fon 32-72, neoproti Gle-
bene Matice. 12041-37

PERJE
puhasto kg 32.— Din
velo 45.—, pub 140.—
»Zrosila po povzetju
Lepo vidno in sim-
najceneje prodaja
SEVER
Marjtin trg šte. 2

Čitate tedensko revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«
NAPRODAJ JE VELIKO
elektrotehnično
podjetje

z neomejeno komencijo vred. Reflektanti
naj pošljejo naslov pod »Elektron« na ogled
oddelk »Jutra«. 5234

ZAHVALA
Po smrti moje matere g. Elize Erzenjak mi je izplačala
LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU
pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar se ji tem po-
tom najlepše zahvaljujem in to socialno ustanovo vsakomur
toplo priporočam.

V Zavrču, dne 31. marca 1933.
5225 FRANC ERZENJAK, šolski upravitelj.

»Edinstvo«
registrovana pomožna blagajna za slučaj smrti v CELJU, mi je ob
smrti mojega sorodnika takoj izplačala podporo, dasiravno še nisem
bil opravičen isto zahtevati. Zaradi tega izrekam najiskrenejšo za-
hvalo in imenovano blagajno vsakomur toplo priporočam.

IVAN MLAKER, Celje, Gaberje.

PODJETNI TRGOVCI!
TRGOVINA USNJA

in čevljarstvih potrebčin na najprometnej-
ši trgovski cesti v Ljubljani se da v našem
proti odkupu zaloga. Lokal je tudi za vsako
drugo trgovino ali podjetje, zlasti za trgo-
vino s čevlji zelo pripraven. Podjetnim in
agilnim trgovcem uspeh in lepa bodočnost
zagotovljena. Informacije zahtevajte od
zagotnega oddelka »Jutra« pod šifro »Zelo
ugodna točka«. 5243

Avtotaksi št. 64
se vrnijo priporočam —
telefon 2390. 12038-30

Cenj. damam
sporočam, da se gamino-
gavice v veliki izbiri za-
pe dopolne. Ada Besednik,
Ljubljana, Selenburgova ul.
6. 12032-30

Izjava
Opoznam, da nisem pla-
nik za dolgoročno avto-
sino, Bajt Miha, ki jih
napravi na moje ime. —
Bajt Miha, tov. delavec,
Jesenice-Fuline. 12035-31

Poziv! Pozor!
Prosim, da nam ost. k
nim tako tudi točno pu-
dake se možno naslov bo
vašata od 2. nov. 1932
zagnane Marije Jereb, sta
re 24 let, v nočem sta
niti iste izroči proti na
gradi Jereb, Pobrežje pr
Mariboru, Prešernova ulica
12064-31

Vojni invalid
Ivan Kokalj
ki je služil pri 55. avstro-
ogrskem pešpuku v Gal-
iciji, ter bil dne 14. julija
1920 ranjen v Ljublan v
Galiciji, prosim svoje bivše
tovariše, ki so služili sku-
paj z njim, za naslov. —
Kokalj Ivan, vojni invalid,
Trbovlje-Loke štev. 179.
12030-31

Pridelki
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (28)

Ca 15.000 kg sena
sadežnega, prešaranga v ba-
le prodaj 8 Din 600 fran-
ko postaja Logatec A.
Puntar. 12785-33

Kamničani!
Pristna haloška vina
čez ulico po 5 Din li-
ter pri »Zlati kapljici«
na Vrhopoljah. 11382-33

Sladko seno
zdravo, prešano, prodaj-
ja en gros in detail
najceneje Amalia Lott-
speich, Rimske toplice.
12937-33

Vrednote
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (26)

Vsakovrstno zlato
kupa po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 5.

Srebrne krone
Stara zlato in srebro
kupa po najvišjih cenah
korin v Ljubljani, Rimska
ulica šte. 26 — vhod iz
Vidovanske ceste, pri go-
stini Možana. 70

Zdravstvo
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (26)

Smarješke Toplice
Jugoslovenske »Ostale«
pri Novem mestu se
otvorijo 1. maja. Jako
uspešne pri rešitvi bo-
lezni. Zelo znižane ce-
ne. Prospekti na zahte-
voastonj. 12990-40

Med mestom
in deželo
posreduje »Jutro«
mali oglasnik.

Više
niste

naročili skupine
romanov iz »Ju-
trove« knjižnice
po znižanih cenah

Naročite, da bo-
ste deležni dobro-
dejnega razve-
drila!

ZAHVALA
Po smrti moje matere g. Elize Erzenjak mi je izplačala
LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU
pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar se ji tem po-
tom najlepše zahvaljujem in to socialno ustanovo vsakomur
toplo priporočam.

V Zavrču, dne 31. marca 1933.
5225 FRANC ERZENJAK, šolski upravitelj.

»Edinstvo«
registrovana pomožna blagajna za slučaj smrti v CELJU, mi je ob
smrti mojega sorodnika takoj izplačala podporo, dasiravno še nisem
bil opravičen isto zahtevati. Zaradi tega izrekam najiskrenejšo za-
hvalo in imenovano blagajno vsakomur toplo priporočam.

IVAN MLAKER, Celje, Gaberje.

PODJETNI TRGOVCI!
TRGOVINA USNJA

in čevljarstvih potrebčin na najprometnej-
ši trgovski cesti v Ljubljani se da v našem
proti odkupu zaloga. Lokal je tudi za vsako
drugo trgovino ali podjetje, zlasti za trgo-
vino s čevlji zelo pripraven. Podjetnim in
agilnim trgovcem uspeh in lepa bodočnost
zagotovljena. Informacije zahtevajte od
zagotnega oddelka »Jutra« pod šifro »Zelo
ugodna točka«. 5243

Avtotaksi št. 64
se vrnijo priporočam —
telefon 2390. 12038-30

Cenj. damam
sporočam, da se gamino-
gavice v veliki izbiri za-
pe dopolne. Ada Besednik,
Ljubljana, Selenburgova ul.
6. 12032-30

Izjava
Opoznam, da nisem pla-
nik za dolgoročno avto-
sino, Bajt Miha, ki jih
napravi na moje ime. —
Bajt Miha, tov. delavec,
Jesenice-Fuline. 12035-31

Poziv! Pozor!
Prosim, da nam ost. k
nim tako tudi točno pu-
dake se možno naslov bo
vašata od 2. nov. 1932
zagnane Marije Jereb, sta
re 24 let, v nočem sta
niti iste izroči proti na
gradi Jereb, Pobrežje pr
Mariboru, Prešernova ulica
12064-31

Vojni invalid
Ivan Kokalj
ki je služil pri 55. avstro-
ogrskem pešpuku v Gal-
iciji, ter bil dne 14. julija
1920 ranjen v Ljublan v
Galiciji, prosim svoje bivše
tovariše, ki so služili sku-
paj z njim, za naslov. —
Kokalj Ivan, vojni invalid,
Trbovlje-Loke štev. 179.
12030-31

Pridelki
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (28)

Ca 15.000 kg sena
sadežnega, prešaranga v ba-
le prodaj 8 Din 600 fran-
ko postaja Logatec A.
Puntar. 12785-33

Kamničani!
Pristna haloška vina
čez ulico po 5 Din li-
ter pri »Zlati kapljici«
na Vrhopoljah. 11382-33

Sladko seno
zdravo, prešano, prodaj-
ja en gros in detail
najceneje Amalia Lott-
speich, Rimske toplice.
12937-33

Vrednote
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (26)

Vsakovrstno zlato
kupa po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 5.

Srebrne krone
Stara zlato in srebro
kupa po najvišjih cenah
korin v Ljubljani, Rimska
ulica šte. 26 — vhod iz
Vidovanske ceste, pri go-
stini Možana. 70

Zdravstvo
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (26)

Smarješke Toplice
Jugoslovenske »Ostale«
pri Novem mestu se
otvorijo 1. maja. Jako
uspešne pri rešitvi bo-
lezni. Zelo znižane ce-
ne. Prospekti na zahte-
voastonj. 12990-40

Med mestom
in deželo
posreduje »Jutro«
mali oglasnik.

Više
niste

naročili skupine
romanov iz »Ju-
trove« knjižnice
po znižanih cenah

Naročite, da bo-
ste deležni dobro-
dejnega razve-
drila!

ZAHVALA
Po smrti moje matere g. Elize Erzenjak mi je izplačala
LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU
pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar se ji tem po-
tom najlepše zahvaljujem in to socialno ustanovo vsakomur
toplo priporočam.

V Zavrču, dne 31. marca 1933.
5225 FRANC ERZENJAK, šolski upravitelj.

»Edinstvo«
registrovana pomožna blagajna za slučaj smrti v CELJU, mi je ob
smrti mojega sorodnika takoj izplačala podporo, dasiravno še nisem
bil opravičen isto zahtevati. Zaradi tega izrekam najiskrenejšo za-
hvalo in imenovano blagajno vsakomur toplo priporočam.

IVAN MLAKER, Celje, Gaberje.

PODJETNI TRGOVCI!
TRGOVINA USNJA

in čevljarstvih potrebčin na najprometnej-
ši trgovski cesti v Ljubljani se da v našem
proti odkupu zaloga. Lokal je tudi za vsako
drugo trgovino ali podjetje, zlasti za trgo-
vino s čevlji zelo pripraven. Podjetnim in
agilnim trgovcem uspeh in lepa bodočnost
zagotovljena. Informacije zahtevajte od
zagotnega oddelka »Jutra« pod šifro »Zelo
ugodna točka«. 5243

Avtotaksi št. 64
se vrnijo priporočam —
telefon 2390. 12038-30

Cenj. damam
sporočam, da se gamino-
gavice v veliki izbiri za-
pe dopolne. Ada Besednik,
Ljubljana, Selenburgova ul.
6. 12032-30

Izjava
Opoznam, da nisem pla-
nik za dolgoročno avto-
sino, Bajt Miha, ki jih
napravi na moje ime. —
Bajt Miha, tov. delavec,
Jesenice-Fuline. 12035-31

Poziv! Pozor!
Prosim, da nam ost. k
nim tako tudi točno pu-
dake se možno naslov bo
vašata od 2. nov. 1932
zagnane Marije Jereb, sta
re 24 let, v nočem sta
niti iste izroči proti na
gradi Jereb, Pobrežje pr
Mariboru, Prešernova ulica
12064-31

Vojni invalid
Ivan Kokalj
ki je služil pri 55. avstro-
ogrskem pešpuku v Gal-
iciji, ter bil dne 14. julija
1920 ranjen v Ljublan v
Galiciji, prosim svoje bivše
tovariše, ki so služili sku-
paj z njim, za naslov. —
Kokalj Ivan, vojni invalid,
Trbovlje-Loke štev. 179.
12030-31

Pridelki
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (28)

Ca 15.000 kg sena
sadežnega, prešaranga v ba-
le prodaj 8 Din 600 fran-
ko postaja Logatec A.
Puntar. 12785-33

Kamničani!
Pristna haloška vina
čez ulico po 5 Din li-
ter pri »Zlati kapljici«
na Vrhopoljah. 11382-33

Sladko seno
zdravo, prešano, prodaj-
ja en gros in detail
najceneje Amalia Lott-
speich, Rimske toplice.
12937-33

Vrednote
Vsaka beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
šifro pa 5 Din. (26)

Vsakovrstno zlato
k

W. MECKAUER:

Hana išče poti

Roman.

Tišina je nastala v sodni dvorani. Življenjska tragedija nečloveškega, od narave prikrajšanega človeškega bitja se je očito pokazala vsem, sodnikom in poslušalcem. Dva moža, ki ju je prikipala k Elzi Vollscheidtovi usoda, ne hubezen, sta jo bila zapustila isti dan, in nesrečnica se je z radovoljno smrtjo spokorila za vse, kar je bila pregrešila.

A državnemu tožilcu se je zdelo, da obtoženec s tem pismom še ni dovolj razbremenjen. Obravnava se je nadaljevala. Priče so nastopale druga za drugo in so morale v brezkončnih zaslišanjih izpovedati svoje domne o Larsu Petru Kösterju. Med njimi jih je bilo tudi nekaj, ki so ga obremenjevale. Taki priči sta bila zlasti vratar Grützner in zdravnik, ki je bil obvezal Grütznerju roko.

Grützner je namignil, da tu še neka temna zadeva, ki ne sme govoriti o njej, ker mora držati »kavalirsko« besedo, ki jo je dal nekemu drugemu gospodu. Ali, je pripomnil, gospodje sodniki naj le trdo primejo gospoda Kösterja in njegovega prijatelja zastran nekega dogodka, pa bo prišlo marsikaj na beli dan, kar je zdaj še skrivnega. Tu mu je hotel obtoženec seči v besedo, a domisljavi možak si ni dal vzeti prilike, da pokaže svoj govorniški dar. »Meni ni treba ničesar skrivati.« je vzklíknil; »zmem sem storil svojo dolžnost in še več ko samo to, in pomagal drugim ljudem, kadar so bili v stiski; to lahko prisežem in to mi bo vsak potrdil, kakor gotovo mi Bog pomaga!«

»K stvari, k stvari!« je priganjal predsednik. »Ali veste, priča, kaj govorite? S tem, da namigavate na nekakšno temno zadevo, se sami osumljate, da ste vedeli o dejanju, ki je bilo najbrž kaznjivo, in ste se mu nemara celo potuhovali. Če kaj veste, na dan z besedo, a držite se dejstev. Kaj mislite z »nekim dogodkom?«

Vratar je stopil tik pred sodniško mizo in šepnil predsedniku: »Gospod predsednik, še marsikaj vam lahko povem — samih

dejstev, kakopak; Jožef Grützner pripoveduje samo dejstva, saj je služil pri oblauskih huzarjih, tri leta, in je bil ranjen na vojni; kar on reče, je suho zlato, lagal se ne bo nikoli. Sam sem odklenil gospodu Kösterju hišna vrata in ga spustil v stanovanje, a to naj ostane med nama.«

Deželni sodni svetnik Oberlein se je odločno otepel vsiljivca. »Če imate kaj povedati, govorite glasno, da vas bo vsa dvorana slišala. V zasebne razgovore se z vami ne spuščam. Kdaj ste spustili gospoda Kösterja v hišo gospodične Vollscheidtove in kako ste mu odprli njeno stanovanje? Ali ste imeli ključ?«

Grützner se je zasmejal. »Stanovanja gospodične Vollscheidtove ne bi bil odprl za noben denar; preveč živine je imela, psov, mačk in takega onega. Ne, ne, ko sem pa vratar v hiši doktorja Schröterja, in ključ vseh stanovanj ležijo v moji loži. Če počasi vodo vodna cev ali če se zgodi kaj drugega, in najemnika ni doma... Doktor Schröter je tolikokrat z doma, zdaj ga spet že nekaj tednov ni —«

Zagovornik dr. Pflaum je zdaj na nujni poziv svojega branjenca segel vsiljivemu blebataču v besedo.

»Priča,« je začel z grmečim glasom, »spet in spet nam kvasite o rečeh, ki nas prav nič ne zanimajo in ki bi utegnile zbuditi pri visokem sodnem dvoru neugoden vtis. Gospod predsednik, ali smem zadati priči nekaj vprašanj?«

Predsednik je priklimal.

»Gospod Grützner,« je rekel nato zagovornik, »ali ste vratar v hiši, kjer je stanovala gospodična Vollscheidtova, ali v hiši, kjer stanuje doktor Schröter?«

»Tam, kjer stanuje doktor Schröter,« je osuplo odvrnil mož.

»Nu, če je tako, zakaj govorite na tak način, kakor da bi vam bila na umu hiša, v kateri se je, kakor pravi obtožnica, zgodilo dejanje, ki zdaj razpravljamo o njem? Saj veste, da ste zaprišeženi. Držite se resnice in ne obremenjujte obtoženca s tem nepremišljenim čenčanjem.«

Državni tožilec je vstal in se pritožil, češ, da izkuša zagovornik oplasiti pričo.

Nastalo je srdito prerekanje med državnim tožilcem in zago-

vornikom, ki se je uprl očitku, da izkuša vplivati na pričo.

Sodniki so se umaknili na posvetovanje, ali so nadalje izpovedbe te priče važne za obravnavo, ali naj se zasliševanje Grütznerja opusti. Sklenili so takole: pričo je zaslišati samo o zadevi Elze Vollscheidtove, med tem ko je vprašanje, kdaj in čemu je spustil gospoda Kösterja v Schröterjevo hišo, za presojo slučaja brez vsake važnosti.

Obtoženec se je spogledal s svojim zagovornikom. Nato se je nagulil k njemu in jel tiho govoriti z njim.

Grützner je stal na mestu in ni vedel, kaj vse to pomeni. Samo zagovorniku je zameril, ker mu je bil presek besedo, in razočaran je bil, ko mu je sodišče pritrdilo.

»Povejte nam še to,« se je predsednik spet obrnil k njemu, »kako ste se seznanili z gospodično Vollscheidtovo in zakaj ste se nekoč vrnili od nje s krvavo roko.«

»Z gospodično Vollscheidtovo sem se seznanil takrat, kakor z gospodom Kösterjem, ker sta pogosto prišla k dr. Schröterju na obisk. Nekež me je dala gospodična Vollscheidtova poklicati in me je vprašala, ali bi ji lahko za dobro nagrado prinašal novice iz svoje stranke. Ustregel sem ji in tako sem prišel tudi k njej v Zehlendorf. Imela je dva velika ovčarska psa in tri črne angorske mačke, a te mi niso ničesar storile; bile so krotke, jaz pa tudi nisem človek, ki bi se bal takih zveri. Dan po tem, ko sem bil zvečer spustil gospoda Kösterja k doktorju Schröterju, sem se spet oglašil pri njej in terjal svoje plačilo.«

»Ali smem nekaj povedati?« je razburjen vzklíknil Lars Köster. »Stvar je popolnoma drugačna, gospod predsednik: plačilo za novice o stranki je bil zdavnaj dobil — takrat je hotel samo izsiljevati.«

Priča je hotel vzrožiti, a predsednik mu ni dal besede. »Gospod Köster,« se je obrnil k obtožniku, »vaša opazka pomeni, da dolžite pričo izsiljevanja; premislite, kaj govorite. Ali je vedel gospod Grützner kako skrivnost, ki je bila za gospodično Vollscheidtovo tako neprijetna, da je mogel z grožnjo, da jo izda, izsiljevati od nje denar?«

»Da, taka skrivnost je bila.«

Prave samo z gornjim zaščitnim žigom

Maja

Mehanična tovarna opank in obutve

PETAR M. DUMITROV, Pančevo

PANK E

KLEPARSKA DELAVNICA

ANTON FUCHS

GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 16 »pri Levu«

Vam izvrši vsa kleparska dela kakor tudi raznovrstne ravne strehe in strelovode, prav po Vaši želji, najsolidneje in po zmernih cenah

Spolna slabost, izmučenost, nespečnost, utrujenost, nervoznost

so posledica preranega staranja. Organizem boste osvežili in mladost ter zdravje sem vam vrnete z uporabo APARATA PELITHE. Z RADION! Prve svetovne kapacitete so se zelo ugodno izjavile o PELITHE. Zdravljenje brez bolečin. Aparat deluje, medtem ko vi spite. PELITHE je odobren z odliko ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, št. 9141 od 28. V. 1932. Za diskretne informacije in prospekte se obrnite na »PELITHE«, Ljubljana, poštini predal št. 139. 5045

Valjenje piščancev

Valilna centrala odseda za perutninarstvo Kmetijske družbe v Ljubljani s sedežem pri perutninarstvu »NIKO« v Vižmarjih sprejema v umetno valjenje jajca vseh vrst perutnine odslej

PO ZNIŽANI CENI. 5213

Plača se za vsakega izvaljenega piščanca samo 2.— Din.

SVOJ ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

otvorim 1. maja 1933 v hotelu »Triglav«, II. nadstropje, na Jesenicah, Gorenjsko. Ordinalcija: od 8.—12. in od 14.—18. ure. 5210

Dr. S. Lorand, zobozdravnik-specijalist

FRED NAKUPOM SI OGLED NOVA CHROM-PONIKLANA

PUCH KOLESA!

Ugodne cene in plačilni pogoji.

IGN. VOK, LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica št. 7. 164

USODA LJUDI!

Znameniti astrolog prof. Helén se je odločil brezplačno izdelati Vam horoskop. Njegova priznana sposobnost videti prihodnost v življenju drugih, ne glede na razdaljo, meji na čudovitost. Prof. Helén vam pove po resnici vsa Vaša usoda; napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh ali najdete srečo itd. Njegov popis minulih, sedanjih in bodočih dogodkov gotovo vzbudi Vaše začudenje in presenečenje. Ne bodite otožni, ne jadikujte, vse se obrne na bolje.

Citajte, kaj Vam piše prof. Helén:

Spštovani prijatelji! Ze sarna objava, da bom izdeloval horoskope brezplačno, je povzročila, da je moj tukajšnji zavod naravnost preplavljen s takimi prošnjami. Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Svoje sposobnosti dajem sedaj na razpolago vsem. Sporočite mi svoje naslove, poklice, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši bodočnosti, sedanjosti in preteklosti več, nego bi Vi smatrali za možno. Samo za izdatke priloge v pismo 10 Din. Dopisne naslovite na moj zavod: Astrol. labor. K. Havelka, Praga 31 — Vinohrady, poštini predal 28. J.—350. Upam, da Vam pokažem boljšo pot v bodočnosti in ostajam Vaš prijatelj prof. Helén, astrol.

Tovarnarji pozor!

Avto »Wanderer« 6-cilindrski zaprt v dobrem stanju zelo ugodno prodam, eventualno tudi proti hranilni knjižici ali zamenjam za razno blago. Naslov v oglaš. oddelku »Jutrac«. 5218

Žične vloge po 109 Din

žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Samo po povzetju, franko vsaka železniška postaja. Preprodajalec dobijo popust. Pri naročilu se prosi, da se navede natančna notranja mera postelje.

»WEKA«, MARIBOR 9.

Tovarna furnirja

Ivan Zakotnik, Ljubljana

Kobaridska 45 (Za Bežigradom)

nudi mizarjem raznovrstni furnir domačega izdelka po nizki ceni. Ima veliko izbero lepih orehovitih korenin za moderna pohištva. Zaloga vezanih plošč in trdega prekuhanega lesa. Telefon 2379

Oddam nemške MARKE

Iščem izvoznike za Nemčijo za pravilno izmenjavo mark. — Dopisi pod »Visoke vsote« na oglašni oddelk »Jutrac«. 5178

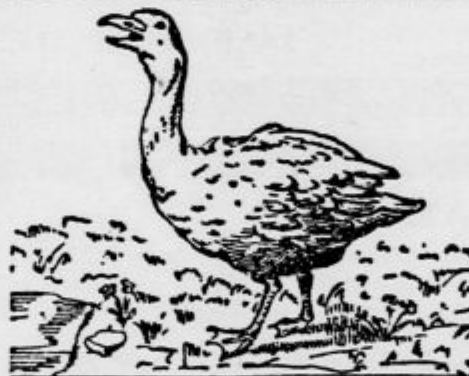
Zaradi opustitve trgovine

prodam vso zalogo kratkega blaga za polovično ceno. Trgovina se lahko vodi tudi naprej. Lep lokal na prvovrstnem prostoru, 2 veliki izloži. Lokal se lahko prevzame s 1. majem 1933. Potreben kapital cca Din 50.000.— za drugo sprejmem tudi hranilne knjižice dobrih denarnih zavodov. Pojasnila daje: DRAGO CERLINI, modna in konfekcijska trgovina CELJE. 5219

SPOLNE BOLEZNI

sifilis, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih injekcij, brez živega srebra in salvarzana, priprostim, toda radikalnim potom. Tisoči žen in mož se zahvaljujejo za popolno ozdravljenje in trajno zdravje ravno tej kuri. Tisoči zahvalnih pisem. Uspeh v vsakem slučaju zjamčen. Kura je zdravju neškodljiva. Ne trpite dalje! Pišite nam in mi Vam pošljemo zastojno razpravo, kako se iznebite bolezni. In tako se boste šteli med srečnike. Laboratorij Havelka, Praha 65-Nusle, Božetechova ulica 10, J. 17. CSR. 162

PERJE

KOKOSJE, PURJE, GOSJE in RACJE, NAVADNO, S STROJEM CISCENO in ČOHANO

PO ZNATNO NIZJIH CENAH.

VZORCI SE POSILJAJO BREZPLAČNO in FRANKO

DOBAVLJA V VSAKI MNOŽINI

E. Vajda, Čakovec

Telefon 59, 60, 3, 4.

Ali se hočete temeljito oprostiti REVMAZMA in PROTINA (gihta)?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, ohromele roke in noge, trganje, zbadanje in zvijanje v raznih delih telesa, da celo oslabele oči so čisto posledica revmatizma in bolezni v kosteh, ki jih je treba odpraviti, ker se drugače bolezni še bolj poslabša.

NUDIM VAM

zdravilno, sečno kisline razkrajajoče, presnovno tvarin in izločevanje pospešujoče

DOMAČO ZDRAVLJENJE S PILJACO,

ki se na umeten način povsem naravno sestavlja po nekem blagodejnem zdravilnem vreču, ki ga dobrotljiva mati priroda nudi v blagor bolujočega človeštva. Pišite mi takoj, pa dobite povsem brezplačno poučno razpravo. — POŠTNO ZBIRALNO MESTO:

AUGUST MÄRZKE

BERLIN, WILMERSDORF, BRUCHSALERSTRASSE 5, ABT. 285.

Poznate to plavalasko?

Tako vprašujejo moški, kjerkoli se pojavijo. S svojimi prekrasnimi svetloplavimi lasmi očara vso svojo okolico. Njen uspeh je istočasno tudi uspeh

SPECIJALNEGA ŠAMPONA S. Y. S

ki varuje svetle lase nevšečnega potemnevanja in daje potemnelim lasem tudi brez sijaja svetel blesk in svilnato mehko. Ze prvi poskus vas bo prepričal o tem!

Oprema za enkratno uporabo Din 6.—
Oprema za trikratno uporabo Din 12.—
Dobiva se povsod. Poskusite še danes, a zahtevajte izrecno

S. Y. S specijalni šampon za plavalaske.

Prodaja na debelo: »COSMOCHEMIA«, Zagreb, Smičklasova ul. 23.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franko.

Za preobleko zoi

hoteljev itd. najlažje cupite blago iz krasne zaloge po konkurenčnih cenah pri

R. SEVER
Marijin trg št. 2
Zaveze, odeje, perje. puh.

VRTNE SONČNIKE

Izdeluje B. Fettmann
Zagreb, Masarykova 9

Zahtevajte brezplačni cenik! 157

Stanovanje

s tremi sobami in vsemi pritlikalnimi, najmodernejše urejeno, se odda s 1. majem t. l. v najem. Pojasnila v Gledališki ulici 8-III., soba št. 2. 5208

CLARA BOW

svetovno znana igralka Foxfilma more biti vsaki ženi kot vzor dovršeno negovane lepote,

zato uporabljajte tudi vi Porenal Cold Creme, ki pronikne zaradi svojih, koži sorodnih, najfinjših sestavin v samo kožno staničje in razvija oudi naravnost svojo blagotvorno delavnost, ker čisti, osvežuje, obnavlja in pomlajuje tako temeljito, da se opazja že v najkrajšem času odlika te plemenite kreme. Porenal Cold Creme se uporablja običajno ponoči ali za jako suho lice, dočim se priporoča za preveč mastno lice Porenal Creme (suha). Ta krema varuje obnem obraz pred vsakimi kvarnimi vremenskimi vplivi, a je najboljša podloga Vremenal pudru, ki je ne samo zjamčeno neškodljiv, temveč zaradi svojih mnogih prekrasnih harv neobhodno potreben vsaki ženi, ki želi doseči trajen mladeniški, negovan in v resnici dovršeno lep izgled.

Porenal Creme (Cold ali suha) po 18 Din ter puder po 24 Din se dobivata v vseh boljših trgovinah te stroke ali ju pošljite po pošti: Nobilitor parfumerija, Zagreb, Illica 34. Jelačićev trg 15.